

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

—●—
41'inci Toplantı
20 Şubat 2018 Salı
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

41'inci Toplantı

20 Şubat 2018 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 15.45'te açılarak iki oturum yaptı.

Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın (1/914) maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.22'de toplantıya son verildi.

20 Şubat 2018 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.45

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 41’inci Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/914)

BAŞKAN – Gündemimizde (1/914) esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Geçen hafta 51’inci maddeyi bitirmiştik. 51’den sonra bir yeni madde ilavesi yapmıştık.

Madde 52’yi okutuyorum:

MADDE 52- 4760 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “9302.00” ibaresi “9302.00.00.00.00” şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende “Millî İstihbarat Teşkilatı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Savunma Sanayii Müsteşarlığı,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, 52’nci maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, uygun görürseniz Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapacaklar.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

51’inci maddeye paralel olarak bizim ÖTV Kanunu’nun madde metinleri içerisinde de birtakım böyle GTİP numaralarına atıflar var. 51’inci maddede kanuna ekli tarifelerde GTİP’e uyum yaptığımız için, o uyum neticesinde madde metinlerindeki GTİP numaralarının da değiştirilmesi gerekiyor. Buradaki madde de bu değişikliği sağlamak amacıyla dizayn edilmiş durumda.

Bir de Savunma Sanayii Müsteşarlığı artık Millî Savunma Bakanlığına bağlı değil Cumhurbaşkanlığı makamına bağlı, onunla ilgili orada bir düzeltme yapıyor.

Arz ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Cumhurbaşkanlığına bağlı olması...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok, madde metninde şu anda sadece Millî Savunma Bakanlığı var, orada zikredilen birtakım mallar var; örneğin, silahlar. O silahların ilgili idareler tarafından alınması -örneğin, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı vesaire- ÖTV'ye tabi değil. Fakat Savunma Sanayii Müsteşarlığı eskiden Millî Savunma Bakanlığı bünyesindeyken böyle bir şey olmuyordu, şu anda da böyle bir sıkıntı yok ama bunu netleştirme adına bunu müstakilen zikrediyoruz. Ayıriyeten, bu malların GTİP numaralarını da değiştiriyoruz çünkü bir önceki maddede ÖTV Kanunu'na ekli dört tane cetvel var ya...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Elektrikli araçlar...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok, yok ÖTV Kanunu'na ekli listeler.

Orada bir güncelleme yapıldığı için bu numaralar da değişti. O yeni güncellemeye paralel hâle getiriliyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir şey sormak istiyorum: Hangi silahlar, hangi liste yani onun listesi var mı elinizde?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Tabanca ve revolverler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Revolver ne demek?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Revolver, şu dönen toplu tabanca.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onları kapsıyor yalnızca.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Evet.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 53- 4760 sayılı Kanunun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı ibaresi “2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu madde de esas itibarıyla yine 51'inci maddedeki güncellemeyle paralel bir madde. Bizim ÖTV Kanunu'nun 7/A maddesine göre Bakanlar Kurulunca belirlenen sınır kapılarında ihraç malı taşıyan kamyonlara teslim edilen akaryakıtlar ÖTV'ye tabi değil. Tabii, o ÖTV'ye tabi olmayan malları zikreden ifadeler, rakamlar yine bu liste değişikliklerinden dolayı değişti. O anlamda bir güncelleme maddesidir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben, bu maddeyle ilgili değil ama Sayın Başkan, müsaade ederseniz, geçen hafta...

BAŞKAN – 52'nci maddeyle ilgili mi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır. Geçen hafta geçirdiğimiz, bu elektrikli araçlarla ilgili bir güncelleme yaptık ve bunun da hafta sonu ciddi...

BAŞKAN – Güncelleme yapmadık ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Düzenleme yapıldı daha doğrusu.

BAŞKAN – Düzenleme yaptık.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Düzenleme yapıldı. Yapılmamış düzenleme, düzenleme yapıldı ve bununla ilgili hafta sonu da medyada ciddi haberler oldu. Elektrikli araçlarla ilgili çok ciddi bir yük geldiğini...

BAŞKAN – Hacer Hanım yapmış Hürriyet’te galiba, öyle mi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, evet, Hacer Hanım yapmış. Başka haberler de söz konusu oldu ve kamuoyunda sanki elektrikli araçların önü kesiliyor noktasında bir algı oluştu. Zaten elektrikli araçlarda çok ciddi düşüş... Zaten bu fiyatlarla dahi çok sınırlı sayıda bir satış varken bir anda çok ciddi bir yükün gelmesi, bu pazarın daha oluşmadan belki satışların tamamen durması anlamına gelebilme riski söz konusu mu?

Sayın Başkan, bu anlamda tekrar tekririmüzakere yapabilirsek ya da Bakan Bey bir bilgi verebilirse bununla ilgili...

BAŞKAN – Tekririmüzakereye gerek yok. Her zaman bilgi alırsız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gerek yok da bir bilgi verilebilirse yani bu pazarın önünün kesilme riski var mı? Sayın Bakan, bununla ilgili...

BAŞKAN – Gazetede çıkan haber yanlış bir haber tabii, doğru bir haber değil. Hacer Hanım yapmamış, onu öğrendik. İstanbul’dan yapmışlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şöyle bir şey var Sayın Bakan: Belki bir kademeli geçişe mi ihtiyaç var? Şu anlamda soruyorum: Bir anda bu kadar yük gelirse bu pazar daha oluşmadan yok edilebilir mi? Ve “yerli oto” dediğimiz, “milli oto” dediğimiz de daha pazara girecek, hani ısındırmadan bu kadar ciddi bir yük yüklenmesi ne kadar doğru? Bununla ilgili görüşünüzü merak ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, bugün Hürriyet gazetesinde Emre Özpeynirci tarafından manşete de taşınan bir haber, yorum ve değerlendirme yapılmıştır. Hatta, burada, Komisyon üyelerimize de, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyelerine de haksızlık edilmek suretiyle, hiçbir şekilde olmayan, gerçeği yansıtmayan bir haber ve yorum yapılmıştır. Bu torba kanun tasarısı Meclise sevk edilirken biliyorsunuz, Bakanlık olarak bir açıklama yaptık ve bu düzenleme içerisinde özel tüketim vergisi tablolarının güncellendiğini ama hiçbir şekilde, maksadın, hiçbir kaleme vergi artışı yapmak olmadığını ve bu tasarı yasalaştıktan sonra da ÖTV tablolarına tabi ürünlerde hiçbir vergi artışı yapılmayacağını açık bir şekilde ifade ettik.

Biliyorsunuz, Özel Tüketim Vergisi Kanunu Katma Değer Vergisi Kanunu’nda olduğu gibi iki türlü çalışıyor: Bir tanesi “kanuni oranlar” dediğimiz kanunlarda yazılı oranlar, bir de Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen oranlar. Biliyorsunuz, herhangi bir kanunda, ÖTV veya KDV Kanunu’nda kanuni oran olsa bile Bakanlar Kurulu zaman içerisinde bu oranları artırabiliyor veya düşürebiliyor. Dolayısıyla, bu kanun değişikliğinde, torba kanunda Bakanlar Kurulu kararlarıyla zaman içerisinde artırılan ürünler bakımından en son uygulanmakta olan oran kanuna taşınmış oldu ama hiçbir şekilde Bakanlar Kurulu tarafından artırılmayan, hatta Bakanlar Kurulu tarafından oranları düşürülen ürünler içinse kanundaki oranlar muhafaza edildi. İlk yaptığımız

açıklamada da ifade ettiğimiz üzere, zaten daha önce de biz iki sene önce aynısını yapmıştık, bu kanunun Resmî Gazete’de yayımlandığı gün aynı tarihli bir Bakanlar Kurulu kararı da aynı Resmî Gazete’de yayımlanacak ve kanuni oranına göre Bakanlar Kurulu kararla düşük oranda uygulama yapılan bütün ürünlerin oranları şu anda Bakanlar Kurulu kararıyla düşürülmüş oranlar olarak belirlenmiş olacak. Dolayısıyla, burada, bu torba kanunda elektrikli araçların vergilendirilmesi bakımından hiçbir şekilde kanuni oranda bir değişikliğe gitmedik. Mevcut kanunda hangi oranlar varsa o oranlar bu listede yeni kanun tasarısına da taşındı. Daha önce de açıkladığımız gibi kanunda bu oranlar olsa bile biz yedi yıldır da uygulamakta olduğumuz elektrikli araçlardaki indirimli vergi oranlarını Bakanlar Kurulu kararıyla bugünkü olduğu oranlar nispetinde düşük ve indirimli olarak uygulamaya devam edeceğiz. O açıdan, bu haber ve yorumda sanki Komisyonun çok değerli üyeleri bile böyle bir değişikliği fark edememiş gibi bir haber ve yorum yapılmış. Hâlbuki, benim size yapmış olduğum açıklamada, Komisyon üyeleri olarak sizleri bilgilendirirken de özellikle şu anda yaptığım açıklamaları tekraren yaptığım için siz bu meseleyle ilgili ayrıca bir yorum ve değerlendirme yapmadınız. Onun için bu konuyla ilgili bugün Bakanlık olarak yapılan haberin yanlış olduğunu, kesinlikle bir vergi artışı olmadığını, bir kuruş dahi vergiyi artırmadığımızı kamuoyuyla paylaştık. Sanıyorum, ilgili gazete de bu konuda gerekli haberleştirmeyi de yapacak.

BAŞKAN – Hacer Hanım yapacak bir haber, düzeltecek Hacer Hanım.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, şu anda elektrikli araçlar satılıyor. Şu anda az da olsa satılıyordu ve belli bir ÖTV oranıyla satılıyordu herhâlde. Sıfır ÖTV’yle mi satılıyordu şu anda? Mesela, dün gitsek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 3,715.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Efendim? 3,711.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 3,715.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet ama burada yüzde 60 olan listeler ne anlama geliyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, bir konuda anlaşalım...

GARO PAYLAN (İstanbul) – 3,715 tamam mı ediyor? Yani bunu izah edin diye söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir konuda anlaşalım: Bir şeyi bu kadar izah etmiş olmama rağmen, bu konuda da meseleleri çok iyi anladığınızı bilen bir insanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, ben anladım. Kamuoyuna altını çizmek için...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapmayın Allah’ınızı severseniz. Şurada çok olumlu, pozitif bir diyalog geliştirmişiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, ben de diyorum ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye kalkıp da burada damarına basarcasına sanki ben hâlâ bir şeyin, böyle başka bir gündemin peşindeymişim gibi bir soru soruyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani 3,715 devam ediyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, 3,715 devam edecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, bunu istiyorum. Kayıtlara geçsin diye Sayın Bakanım. Kayıtlara geçti 3,715; tamam işte.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mütekip madde 54’ü okutuyorum:

MADDE 54- 4760 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama rica edeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Malumlarınız olduğu üzere, Katma Değer Vergisi Kanunu’nda, imalatçılar tarafından ihraç edilmek üzere ihracatçılara bir mal teslim edildiği zaman ona ilişkin KDV tahsil edilmiyor. Söz konusu malın teslim tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar da ihracatçı tarafından ihraç edilmesi hâlinde, o tecil edilen vergi terkin ediliyor. Katma Değer Vergisi Kanunu’nda böyle bir durumda, ihracatın mücbir sebepler nedeniyle gecikmesi hâlinde ilave bir üç ay daha verileceğine ilişkin bir hüküm var. Benzer bir müessese ÖTV Kanunu’nda da var fakat ÖTV Kanunu’nda olmayan o ilave üç aylık süre aynı Katma Değer Vergisi Kanunu’ndaki aynı benzer müessesedeki gibi yine ihracatçılarımıza ihracatın mücbir sebepler nedeniyle gecikmesi hâlinde ilave bir üç ay süre daha verilmesine ilişkin değişiklik öngörülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 55- 4760 sayılı Kanuna 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 9/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 9/A - Bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi, (II) sayılı listedeki malların imalatçısına iade edilir. Maliye Bakanlığı verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alabilir miyim lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bizim, ÖTV Kanunu’na ekli listelerden bir tanesi de motorlu taşıtlarla ilgili yani söz konusu listede sayılan motorlu taşıtların teslimi ÖTV’ye tabi fakat uygulamada ithal araçlar ile Türkiye’de imal edilen araçlar arasında bir rekabet eşitsizliği var, o da şöyle oluyor: İthal araçlar Türkiye’ye gümrüklerden içeriye girdiği an itibarıyla vergiye tabi tutulmakla beraber, Türkiye’de imal edilen araçlar bünyesine yine ÖTV’ye tabi malların ilave edilmesi suretiyle imal ediliyor. Nedir mesela? Birtakım navigasyon cihazları, bizim (IV) sayılı liste dediğimiz listede yer alan mallar. Bu aracın bünyesine “navigasyon

cihazı” dediğimiz ya da “monitör” dediğimiz, radyo, hoparlör gibi birtakım alet edevat giriyor. Bu da ülkemizde üretilen, imal edilen araçların ÖTV nedeniyle maliyetlerinin artmasına ve imalatçılar üzerinde bir vergi yükü oluşmasına sebep oluyor. Öngörülen düzenleme söz konusu ÖTV’nin imalatçılarımıza, yerli imalatçılarımıza iade edilmesinin yolunu açıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, peki bununla ilgili liste olacak mı yani navigasyon cihazı, hoparlör veya teypte bunu uygulayacağız diye? Eğer onda bir sınır koymazsanız bununla ilgili büyük bir risk oluşabilir çünkü lükse kaçma eğilimi çok ciddi ve burada da bunlar ithal ediliyorsa cari açığı da pompalayacak bir unsur olabilir.

Şu anlamda söylüyorum, yani liste olması lazım çünkü bazı şeyler artık ihtiyaca girdi navigasyon cihazı gibi, hoparlör cihazı, teyp gibi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle...

BAŞKAN – Sayın Bakan anlaşılmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ancak bazı şeyler daha da lükse girebilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle: Bu kapsam...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani iç donanımlar, koltuğudur moluğudur, deri koltuğu, bilmem nesi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Sayın Paylan, buradaki iadenin kapsamı ÖTV’ye tabi olan ürünler. Biz (4) sayılı tabloda müstakilen ÖTV’ye tabi tuttuğumuz hangi ürün varsa o ürün eğer arabanın bünyesine giriyorsa bu kapsamda yoksa burada yeni bir kapsam belirlemiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama burada ciddi lükse kaçan unsurlar olabilir. O listeye bir bakalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne mesela?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani şunu söylüyorum: Mesela, deri koltuk da girebilir; bilmiyorum yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Deri koltuk girmiyor da şunu söyleyeyim...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse, giriyorsa diyorum yani o listeye bir bakıp...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şunu söyleyeyim, şu açıklamayı yapmakta fayda var; çekincenizi anlıyorum. Biz bu aracın her ne kadar ilk aşamada ödenen vergisini iade ediyorsak da aracın satış bedeli içinden tekrar ÖTV alıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Biliyorum, biliyorum ama bunu kamçılamayalım diyorum, yani bu lüksü kamçılar meselesinde...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, şöyle: Belli, bizim ÖTV tablosundakiler belli zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz bilirsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

56’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 56- 4760 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan “2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.62.00.10, 2710.19.62.00.11, 2710.19.64.00.10, 2710.19.64.00.11 ve 2710.19.68.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde ve “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ertürk.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Benzer bir şekilde bu maddede de yine ÖTV Kanunu ekindeki listelerdeki güncellemelere paralel bir değişiklik öngörülmekte. Maddenin içeriğinde zikredilen mallar da elektrik üretimi amacıyla, elektrik üretmek amacıyla kullanılan motorin ve fuel oiller. Bunlar, işte burada zikredilen GTİP numaraları. Bunlar yeni güncellemeyle, 51’inci maddedeki güncellemeyle numaraları değişti ve o değişikliğe paralel bir düzenleme öngörülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, anlaşılmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oranlar değişmiyor yani.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 57- 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ı) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiş ve mevcut (i) bendi (j) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünce ihtiyaç duyulan konularda, Ar-Ge projeleri ile diğer bilimsel çalışmaları işbirliği halinde yapmak ve/veya desteklemek; bor ile ilgili araştırma, geliştirme, yatırım ve üretim çalışmaları için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünce sağlanacak finansman desteğinden yararlanmak.”

“i) Görevleri ile ilgili olarak yurtdışında araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek ve/veya desteklemek.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyiz maddeye ilişkin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Efendim, mevcut düzenlemede “Eti Maden AŞ’nin talep ettiği AR-GE projelerini öncelikli ve ücretsiz olarak yapmak” diye hüküm var; biz bu hükmü değiştiriyoruz. Bu kapsamda yapılan düzenlemeyle Eti Maden ile beraber ortak AR-GE faaliyeti yapabilme ve bunlarla ilgili olarak Eti Maden tarafından bu AR-GE çalışmalarına finansman desteği sağlamak şeklinde bir düzenlemeyle geldik.

Son eklemeye de borla ilgili AR-GE faaliyetlerini yaparken eğer yurt dışında bir araştırma geliştirme faaliyeti yapılacaksa bu AR-GE faaliyetlerinin içerisinde yer alabilmeyle ilgili de bir düzenlememiz var.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, son zamanlarda yaptığımız bu düzenlemelerde sürekli olarak “Yurt dışında da AR-GE çalışması yapmak.” veya “Yurt dışında da çalışma yapmak.” “Yurt dışında da şirket kurmak.” gibi birtakım maddeler ekliyoruz.

Bu şirketler nerelerde kuruluyor? Böyle, sadece bir ihtiyaç hasil olduğu zaman gidip de özellikle de bu iş birliği anlaşmaları çerçevesinde o ülkelerin olanaklarından yararlanmak ve sair her zaman mümkün. Oraya gidip de özel olarak araştırma şirketi kurarak mı yapılacak bu araştırmalar diyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Efendim, yurt dışında yürütülen önemli projeler var. Örneğin, bor izotoplarını zenginleştirme gibi; zaten yürüten projeler bunlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Nerede, hangi ülkede bu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Örneğin, Avustralya’da var, Japonya’da var, Almanya’da var. (j) maddesiyle bu tür projelerin içerisinde yer alabilme amacıyla bir düzenleme... Yoksa yurt dışında bir şirket kurma, o şirketle ilgili bir araştırma yapma şekliyle değil. BOREN’in bilfiil kendi ekibiyle kurum olarak o proje içerisinde yer alma ve o çalışmanın bir parçası olma şeklinde özellikle de son dönemde borla ilgili yakıt hücreleri ve “fuel cell” şekliyle araştırmalar var. Bu araştırmalarda yer alabilmesi amacıyla sadece o proje için değil ileride çıkacak projelerde de yer alabilmesi amacıyla düzenlenmiş bir düzenleme.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki, bu araştırmalara nasıl katılıyoruz biz? Herhangi bir finansal destekle mi katılıyoruz, eleman mı veriyoruz ya da bizim tanımladığımız herhangi bir şey var mı “Bunu da araştırın” dedikimiz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Bu anlamda bizim şu anda yurt dışında dâhil olduğumuz bir araştırma projesi yok ama dâhil olmak istiyoruz bu projelere. Özellikle teknoloji transferi ve “know-how” bilgisini oluşturma anlamında yer almak istiyoruz. Şu anda BOREN kurulduğu günden bu güne kadar herhangi bir yurt dışı projeye ortak olmuş değil, ortak yürütmüş de değil ancak yabancı, yerli araştırmacılarla beraber ülkemizde bu tür araştırmaları yapabiliyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Katıldığımız zaman elde edeceğimiz hakla ödeyeceğimiz bedel ne olacak? Yani böyle bir projenin katılımcısı olmanın getireceği yükümlülükler ne? Katılımcısı olmanın sonunda elde edilecek sonuçta bizim pozisyonumuz ne o proje bazında?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Şu anda tabii, bu konuyla ilgili yapılacak AR-GE çalışmalarının o günkü... BOREN’in bir Bilim Kurulu var, değerlendirme heyeti var, aynı zamanda 9 kişiden oluşan bir Yönetim Kurulu ekibi var. Bu tür araştırmalara girip girmemesine orası karar verecek. Tabii, ülkemiz için bu tür AR-GE’nin ne faydalar getirip getirmeyeceği o dönemde değerlendirilecektir. Şu anda bir şey...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Benim sorduğum şu: Borla ilgili diyelim ki bir projeye girdiniz. O projeye girerken projenin kendi içinde bir maliyeti var. Bir yükümlülük karşılanarak paydaş olunacak. Nihayetinde elde edilen sonuçta da bizim bor kaynaklarımızla ilgili olarak o proje neticesinde ulaşılan sonuç neyse o katma değer ortaya çıkaracağı bir tablo var. Biz o projenin diğer paydaşlarıyla bunu paylaşacak mıyız? Bizim yükümlülüklerimiz ne olacak? Hangi boyutuyla... Bunu ancak o gündeme geldiği zaman mı değerlendireceğiz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – O projenin o dönemdeki sözleşme... Yani proje sonuçta karşılıklı bir anlaşmayla olacak. O projeye bizi alacaklar mı almayacaklar mı, o bilgi bizde mi kalacak, başkalarıyla paylaşılacak mı...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Projeye üretilen ürünle ilgili kullanım hakkı, mesela.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Kullanım hakkını mı alacağız, Türkiye’de yatırıma mı dönüşecek ya da o bor ürünüyle ilgili oluşacak patent ya da faydalı ürünün Türkiye’de kullanımıyla ilgili lisans hakkı mı alacağız; o o dönemde oluşması gereken konular.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu, tamamen ona karar verecek yetkiyi alıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Yönetim Kurulu ve Bilim Kurulu ile ortak bir yetki.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yalnız Başkan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki AR-GE çalışması yapan firmalar...

BAŞKAN – Arkadaşlar, kusura bakmayın, Bihlun Hanım’ın mikrofonunu açtım ama hem stenograf arkadaşlar yetişemiyor hem de Sayın Temizel’in sözü daha bitmedi.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, bu açıklamalar çerçevesindeki çalışmalar konusunda herhangi bir tartışlık söz konusu olmaz tabii ki ama maddenin yazılma şekline baktığınızda bu yazımdan sizin söylediğiniz hiçbir şey çıkmıyor. (i) bendi diye bir bent ekleniyor “i) Görevleri ile ilgili olarak yurtdışında araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek ve/veya desteklemek.” diyor. “Yürütme” dediğiniz andan itibaren sizin orada yapılmış olan herhangi bir çalışmanın içerisine katılmanız sonucu çıkmaz. “Destekleme” değiniz zaman da “Ya, ben de buna finansman olarak destek olayım, eleman olarak destek olayım” diye bir sonuç çıkar ama buradaki yürütme gibi bir yetki aldığınız zaman bunun ne şekilde kullanılacağına burada çok net olarak belirtilmesi lazım. Hatta ve hatta, evet, buradan çıkacak olan sonuçların, bazen çok farklı yerlerde kurulan şirketler nedeniyle rahatsızlık verecek boyutlara ulaştığını falan görüyoruz. Yurt dışında kurulan şirketler...

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Temizel’in eleştirileriyle ilgili sizin fikrinizi alacağım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu konuyla ilgili bir soru daha sorabilir miyim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu sözünü ettiğiniz AR-GE faaliyeti bulunan firmalar kaç tane, onu çok bilmiyoruz, Avusturya mavusturya. Siz de herhâlde “örneğin” diye söylediniz değil mi yani şu firma bu firma diye demediniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Hayır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Avustralya’dan bir firma biliyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Hayır, hayır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani öylesine söylediniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – AR-GE kurumlarıyla olacak zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, bu, yurt dışında. Yurt içinde niye bu çalışmalar yapılmıyor ya da yapılıyor mu? Şu anda, işte, ilgili firmalarla -ki birkaç tane firma varmış dünyada, arkadaşlarımız öyle diyor- Türkiye’de yürütülen AR-GE çalışması, buna benzer bir şey var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Şu ana kadar BOREN’de yürütülen proje sayısı 250, tamamlanan proje sayısı 215. Şu anda BOREN’de fiilen yürütülen proje sayısı 35. BOREN-Eti Maden iş birliğiyle bugüne kadar tamamlanan proje sayısı 13, şu anda devam eden, Eti Madenle yürüttüğümüz proje sayımız 5, patent sayısı 22, BOREN tarafından alınan patent sayısı 13, başvuru aşamasında olan da 3.

BAŞKAN – Tam da bu konuyla ilgili bir soru Sayın Pekşen’den gelecek.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Müsteşarım, borun en basit türevi bor ipliği, iplik.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Evet, elyaf.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Biliyorsunuz, bor ipliğinin de en yoğun kullanıldığı alan rüzgâr gülleri. Türkiye’de rüzgâr gülünde önemli bir potansiyele sahip. Çok basit, 40 bin direk dikiliyor, bu direklerde cam elyafı kullanılıyor. O elyaftan yapılan rüzgâr güllerinin ömrü ile bor ipliğinden üretilen rüzgâr güllerinin ömrü arasında 3 katı fark var. Peki, madem bu kadar araştırma yapıyoruz, niçin bir bor ipliği üretim tesisini kurmuyoruz? Bu konuda niye bir adım atılmıyor. 40 bin direk, her direkte en küçük bıçağın toplam 9 ton olduğunu düşündüğünüzde, 3 tane 9, 27 ton eder, yalnızca o pervaneler için 27 tonluk cam elyafı ve bor kullanılacak. Biz bu kadar büyük bir potansiyele sahibiz, hem rüzgâr enerjisine hem de bor ipliği üretim potansiyeline sahibiz ama maalesef bunların hiçbirini kullanmıyoruz. Bu konuda bir çalışmanız var mı, ben merak ettim doğrusu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de merak ettim Sayın Yörükoğlu, buyurun

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Şimdi, cam elyaf ülkemizde üretiliyor ciddi anlamda ancak borlu cam elyafı üretimi maalesef yok. Bununla ilgili tabii, gerekli bilgileri, dokümanları aktarmaya çalışıyoruz, özellikle taş yünüyle ilgili olarak; o da bir elyaf diyebiliriz. Taş yününe boru eklediğiniz zaman -bununla ilgili bir patent başvurmuz da var- yaklaşık 300 dereceye kadar varan bir sıcaklık düşümüne sebep oluyor. Yani 1.500 derecede taş elyafı, “rockwool” dediğimiz elyafı üretirken boru eklediğiniz zaman bu 1.100 derecelere kadar iniyor. Maalesef biz bunu uygulamaya dönük birkaç tane taş yünü fabrikasına gittik, bunu anlattık, denemelerini de gösterdik, bir türlü ellerindeki reçeteyi değiştirmek istemiyorlar, oynamak da istemiyorlar. Bununla ilgili de uğraşıyoruz, uğraşmıyor değiliz. Birkaç tane firmaya bilfiil denemesini yaptık, sonuçları da çok çok olumlu. Belki bu patent çıktıktan sonra diyecekler ki “Biz uygulamaya başlayacağız.” Çünkü ciddi anlamda enerji tasarrufu sağlıyor, 1.500 derecede olan bir olay 1.100 derecelere kadar inebiliyor. Aynı zamanda, bor girdiği ürüne

antibakteriyel, antifungal özellik katıyor, binalarda ısı izolasyonu amacıyla kullandığınız zaman mantar oluşumlarını önüyor. Aynı zamanda, malzemeye dayanım katıyor, nitelik katıyor. Örneğin gaz betona ekleniyor, İzmir’de zannediyorum AKG üretmeye başladı. Üretilen gaz betonları hem mantar ve bakteri açısından olumlu özellikler veriyor hem de dayanım veriyor. Maalesef sektörü buna alıştırmamız gerekiyor, bununla ilgili bilfiil tek tek firmalara gidip bunu öğretmemiz gerekiyor.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Teşviki sektördeki firmalara verirsiniz...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Ama BOREN’in konusu, bu anlamda sadece AR-GE faaliyetlerini yapmak, bununla ilgili bilgiyi ve teknolojiyi karşı taraflara anlatabilmek ve bora dayalı sanayinin ülkemizde gelişebilmesini sağlamak. Bu anlamda belki teşvik mekanizmalarını farkı bir şekilde ortaya koymamız gerekiyor.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi, AR-GE için bir kaynak ayırıyordur BOREN ve Eti Maden. Acaba yurt dışındaki şirketlere ortak olmak için bu kaynaklar yeterli mi? Bordan bir temsilci yok sanıyorum burada.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Benim. Aynı zamanda Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Başkanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öyle mi? Tamam, çok iyi, o zaman doğru yerdeyiz.

Şimdi, bütçesinde böyle bir kaynağı var mı? Bir de ne kadarlık bir kaynağa ihtiyaç var? Belki Hükümetten kaynak isteyecek mi? Hani, büyük bir rakama ihtiyaç varsa, bununla ilgili AR-GE faaliyetlerini yürütmek için Maliye Bakanlığına başvuracak mısınız veya nedir? Kaynakları var mı?

Bir de şirket ortağı olmaya, gerçekten -Sayın Bakanımız Zekeriya Bey söyledi- bu madde yeterli mi? Yani gidip bir yerde bir şirket ortağı olmak, AR-GE şirketine ortak olmak mı yoksa proje ortağı olmak boyutunda mı kalacak? Şirket ortağı olarak mı gireceğiz? O anlamda tercihiniz nedir? Ona göre bu maddeyi belki revize etmek gerekebilir.

Bir de teknoloji transferi anlamındaki anlaşmalarda öngörünüz nedir? Yani teknolojiyi paylaşmak, transfer, hepsine mi açıksınız, hangisini tercih ediyorsunuz? Yani, orada bir projeye ortak olup o projeyi, o bilgiyi, o “know-how”ı, o patenti ülkemize aktarmak mı yoksa o patenti paylaşmak mı paydaşlara, tercihiniz ne olacak?

BAŞKAN – Bir de BOREN’de toplam kaç kişi çalışıyor ve bunların kendi dağılımlarını da alalım lütfen.

Sayın Çam da söyleyeceklerini söylesin, ondan sonra size söz vereyim.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öncelikle, madencilerle ilgili, madenciler derneği var mıdır burada?

İkincisi de Maden Mühendisleri Odasından herhangi bir kişi davet edildi mi? Yani onları da bu konuda bir duymak isteriz, onlar olaya nasıl bakıyorlar? Dernek veyahut da Maden Mühendisleri Odasından kimse var mı? Yoksa, bir şeyler söyleyeceğim.

BAŞKAN – Maden Mühendisleri Odasıyla nasıl bir ilişkilendirme yaptınız bunda?

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, madenle ilgili bir konu, bor madeniyle ilgili bir konu yani.

BAŞKAN – İyi de yani bu konunun onunla ne alakası var?

MUSA ÇAM (İzmir) – Olmaz mı? Yapmayın Sayın Başkan ya.

BAŞKAN – Doğrudan bir ilişkisi olmayan bir şeyi konuşuyoruz yani.

MUSA ÇAM (İzmir) – Maden işverenleri var mıdır? Madenciler var, madenciler derneği var mı?

BAŞKAN – Var mı ilişkisi? Kim var arkadaşlar?

Madenciler Derneğinden sizin bu konuyla ilgili söyleyeceğiniz bir şey var mı, BOREN’le ilgili?

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ HALİM DEMİRKAN – Sayın Başkan, sayın vekiller; Türkiye Madenciler Derneği adına katılıyorum.

Bizim derneğimiz 1940’lı yıllardan beri çalışan, “Türkiye” adını kullanan bir dernek. Üyelerimiz arasında Eti Maden de var ama diğer üyelerimiz arasında boru kullanan bir üyemiz yok. Şu anda Sayın...

BAŞKAN – Konu o değil. Yaptığımız düzenlemeyi biliyor musunuz?

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ HALİM DEMİRKAN – BOREN’le ilgili düzenlemeyi şahsi olarak biliyorum ancak derneğimizin gündeminde bu bor konusu yok efendim.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Türkiye Madenciler Derneği temsilcisinin burada olması bir kazanımdır yani. Borla ilgili özel bir çalışmaları olmuyor olabilir ama biz, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin üyesi olan Maden Mühendisleri Odasının bir temsilcisinin burada olup borla ilgili, bu kurulacak olan enstitüyle ilgili, AR-GE’yle ilgili, Eti Madenle ilgili görüşlerini burada duymak isterdik. Bu düzenleme...

BAŞKAN – Yeni bir enstitü mü kuruyorsunuz? Ben...

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani bununla ilgili onları duymak isterdik ama yok maalesef.

Burada, Sayın Başkan, sizden, hassasiyetle... Buraya birçok kurum ve kuruluşu davet ediyorsunuz, teşekkür ederiz ama Türk Mühendis ve Mimar Odalarına karşı özel bir blokajımız var, lütfen, sizden rica ediyoruz, bundan kurtulun. Bu torba kanunlarda mutlaka Türk Mühendis ve Mimar Odaları burada olsunlar. Fikirlerine katılırız katılmayız, beğeniriz beğenmeyiz ayrı bir konu.

BAŞKAN – Sayın Çam, biz bütün sivil toplum örgütlerine eşit mesafedeyiz de sizin derdiniz üzüm yemek değil bağcıyı dövmek.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır, değil. Ama bakın, burada, Komisyonda 40 kişinin içerisinde bir tek maden mühendisi yok, bakın, yok. Şimdi, burada bir maden mühendisi olsaydı konuya teknik açıdan, onlar kendi açılarından baksaydı, biz de onlardan feyzalsaydık, ona göre bir durum değerlendirmesi yapsaydık kötü mü olurdu yani?

BAŞKAN – Peki, doğru, çok teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitirmedim.

BAŞKAN – Ben bu kısma teşekkür ettim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şöyle söyleyeceğim: Konuyla ilgili özellikle 57’nci ve 58’inci maddeler birbiriyile ilintili Sayın Müsteşar, doğru mudur? Doğrudur.

Şimdi, 4/6/2003 tarihinde 4865 sayılı Yasa’yla kısa adı BOREN olan Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü kurulmuştur, doğru mudur? Yasada enstitünün kuruluş amacı şu: Türkiye’de ve dünyada bor ürün ve teknolojilerinin geniş bir şekilde kullanımını, yeni bor ürünlerinin üretimini ve geliştirilmesini teminen değişik alanlarda kullanıcıların araştırmaları için gerekli bilimsel ortamı sağlamak, bor ve ürünlerini kullanan ve/veya bu alanda araştırma yapan kamu ve özel hukuk tüzel kişileriyle iş birliği yaparak bilimsel araştırmaları yapmak, yaptırmak, koordine etmek ve bu araştırmalara katkı sağlamaktır. Doğru mudur Sayın Müsteşarım? Kuruluş amacı budur.

Şimdi, sektörün içinde olan çoğu kişi, bu enstitüyle ilgili kamu kuruluşu olan Eti Maden işletmeleri Genel Müdürlüğünün bünyesinde ilgili deneyimli elemanlarca desteklenmiş, altyapı olarak güçlendirilmiş bir araştırma merkezi olarak kurulması beklentisi içinde olmuş ancak gelişmeler böyle olmamıştır ne yazık ki. Bu kurum şu anda teknik bir çalışma yapmamaktadır, yapmamaktadır. Web sayfalarında görev tanımı “Bor ürün ve teknolojilerinin gelişiminde ve sektörel uygulamada küresel aktör olmak.” diye yapılmıştır. Denildiği gibi, kurum küresel aktörlük yapmaktadır ama esas öyle değildir. BOREN bu yapısıyla AR-GE merkezi olmaktan öte aracılık yapan bir konumdadır ne yazık ki. Kuruluşundan bu yana on beş yıldır bor ürünleri adına ortaya konulmuş, ülkemizin gururla bahsedebileceği somut bir ürün, bir çalışma ne yazık ki yoktur. Çünkü BOREN başta yanlış kurulmuştur. Şu anda yandaşlara ayrıcalıklı kadro dağıtan bir kuruma dönüştürülmüştür âdeta. Şimdi de har vurup harman savurmak yetmiyormuş gibi, bu torba yasanın 57’nci maddesiyle Eti Madenden bu kuruluşa kaynak aktarımı öngörülmektedir. Nitekim burada da denilmektedir ki “Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne sağlanacak finansman desteğinden yararlanmak.” diye (f) fıkrasında bu geçmektedir.

Şimdi, torba yasanın -biraz sonra görüşeceğiz- 58’inci maddesinde sağlanan kaynağın yandaşlara nasıl dağıtılacağı düzenlenmiştir. Bor Enstitüsünde onca çalışan, sözde uzmanlar ne yapmaktadır? Bunu gerçekten merak etmekteyim, bunu Sayın Müsteşardan duymak isterim. Böyle bir kuruluşun yaptığı çalışmalarla tabiri caizse para basması gerekirken onca kaynak yetmemiş, bir de yeni kaynak peşine düşülmüştür ve bu düzenlemeyle buradan yeni kaynak aktarılacaktır.

Öncelikle BOREN yeniden yapılandırılmalıdır Sayın Müsteşarım. Eti Maden bünyesinde yeni altyapı ve donanımlı elemanlarla yeni işlevsel bir AR-GE merkezi kurulmalıdır. Aksi hâlde dünyada en fazla övündüğümüz bor madeni yine kötü bir şekilde kullanılacaktır, liyakatsiz, beceriksiz birtakım insanlar tarafından çarçur edilecektir. Bunu burada söylemeyi bir görev bildim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, aslında sizin de Sayın Maliye Bakanınıza yönelttiğiniz soruya geri dönüyorum çünkü onun yanıtını alamadık.

Bor Enstitüsü, kuruluşundan otuz beş yıl sonra yasasında bazı değişiklikler yapıyor, güzel. Ancak bakıyorsunuz, yapılan değişiklikler enstitüye yurt dışı teşkilatı kurma gibi bir yetki veriyor. Yurt dışı teşkilatı kurmak istemiyor ise bir sürü bakanlıkta veya bakanlık şeylerinde olan yurt dışında geliştirme-araştırma veya bu konuda araştırma yapmak üzere başka ülkelerde ne yapıyor diye eleman gönderme olgusuna falan dönmeye başlıyor. Bu, bilmediğimiz bir olay değil ama sonucu olan da bir olay değil. Şimdi yapa yapa ilk düzenlemeyi “Yurt dışına eleman göndereceğiz de oradaki borla ilgili çalışmaları falan inceleyecekler.” noktasına gelindiyse bu nokta yanlış bir nokta. Hele Bor Enstitüsü yurt dışında teşkilat kurmaya çalışıyorsa en büyük hata da bu. Dünya bor rezervlerinin ne kadarı bizde?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ
ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Yüzde 70’i.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Gördünüz mü? Yani böyle rezerve sahip olan bir ülkenin yurt dışında kalkıp da bor araştırması yapmak için ortalıkta dolaşmasının anlamsızlığı kendiliğinden ortaya çıkıyor. Bir sonraki maddede gelince yeniden tartışacağız. Sonuç olarak, burada madenlerden aktarılan yüzde 15’ler, Maliye Bakanlığının vesairesinden aktarılacak kaynaklar az buz bir kaynak değil. Ama burada yapılacak olan araştırmaların ve araştırmacıların tanımlanması gerekiyor öncelikle, bunun mali hükümlerini düzenlemeden önce. Yurt dışında borla ilgili olarak öğrenebileceğiniz bir şey yok. Türkiye’nin en temel kaynaklarından bir tanesi. Yurt dışından eğer öğreneceğiniz bir şey varsa uzman getirtip kendi araştırma enstitülerinizde çalıştırmanız gerekiyor hangi konudaysa, bor ipliği de başta olmak üzere. Dolayısıyla öncelikle bu görevleriyle ilgili olarak yurt dışında araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek gibi çok genel bir madde ve kaynak aktarma konusunun -bilmiyorum Maliye Bakanlığının bu konudaki görüşü ne oldu ama- ben böyle bir şeyin bu düzenlemenin içerisinde kesinlikle yer almayacağını düşünüyorum.

İkinci konu: Bu konuda düzenleme yaptırıyorsanız eğer, gerçek anlamıyla bir araştırmacı tanımı yapacaksınız. 20000 gösterge üzerinde ödeme yapmak üzere madde yazıyorsunuz bir sonrasında, 20000 göstergeyle. Kim atanacak? Nasıl atanacak? Hangi nitelikteki insanlar atanacak? Asıl düzenlemeniz gereken bu. Burada alacağınız yetki bunları kapsamalı. Orada yıllardan beri yani otuz beş yıldan beri oturan insanların göstergesini yükseltmeyi amaçlamıyorsanız sadece, bununla ilgili düzenleme yapacaksınız. 20000 gösterge üzerinden maaş almak başka bir anlam ifade eder mi? O nedenle buradaki yapılan düzenleme sanıyorum amacının tamamen dışına çıkmış, hatta gerçek amacı ortadan kaldırmış bir düzenleme yapıyor peş peşe yapılmış olan iki tane düzenleme. O nedenle Sayın Başkanın delaletiyle Sayın Maliye Bakanına soruyorum: Gerçekten de bu yurt dışı teşkilatları ve yurt dışı görevlendirme olayları nedir?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Temizel’in bir sorusu var efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanım, kusura bakmayın, siz şimdi “20000” deyince ben de onu soruyorum “Nedir bu?” diye. Yani geçmişte, benim hatırladığım, bu Bor Enstitüsünde görevlendirilenlere bir ilave ücret ödenmesini düzenlemiştik. Yok muydu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ
ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Yoktu, ilk defa geliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İlk defa geliyor, tamam.

Şimdi, bundan önce bazı kanunlarda da bu tür düzenlemeler yaptık. Maalesef bugün kamudan bir personeli getirip de bu tür araştırma kurumlarında çalıştırmak istediğinizde o personele mutlaka bir ilave ücret verirsiniz geliyor, yoksa bir ücret avantajı sağlamazsanız gelmiyor.

BAŞKAN – Sayın Müsteşar Yardımcımız çalışıyor ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada kurum diyor ki: “Kendi personeli veremeyim de diğer kamu kurum ve kuruluşlarından bir personel gelirse onlara bir ücret vereyim.” Kaç liraya tekabül ediyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ
ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – 2 bin TL’ye karşılık geliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani Komisyonumuzun takdirlerine...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – MASAK’a da personel transfer ediyorlardı ya.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, proje bazlı görevlendirme.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakan, söylediğim olay da zaten o. İki tane maddede, sizin dediğiniz 58’deki düzenlemeyi, 57’deki düzenlemeyi de katarak şeyleri söyledik. “Görevleriyle ilgili olarak yurt dışında araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütmek.”

BAŞKAN – Sayın Yörükoğlu...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – BOREN’in 2018 yılı yatırım bütçesi yaklaşık 11 milyon TL, toplam bütçesi de 16 milyon TL, bu Eti Maden’den buluculuk hakkı ve bor satış gelirlerinin binde 2’si bedelinde aktarılan tutarlar dâhil. Dolayısıyla bu bütçe rakamı bir AR-GE kurumu için hakikaten çok çok az bir rakam. Bu anlamda -cümle öyle giriyor kanun maddesinde- Eti Maden’le ortak yürüteceğimiz projeler için destek mekanizmalarına finansal desteğin oluşturulmasını biz istiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eti Madende kaynak var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ ABDULKERİM YÖRÜKOĞLU – Eti Maden de istiyorsa tabii, BOREN’le bir AR-GE yapmak istiyorsa bu anlamda.

BOREN’de şu anda 47 adet pozisyonumuz var. Bunlardan 31 adedi dolu, teknik eleman olarak. Bunlardan 11’i uzman, 6’sı mühendis, 1’i kimyager, 2’si tekniker, 3 grup koordinatörü, ben dâhil toplam 31 kişiyiz kurum olarak. Bir AR-GE faaliyetini yürütmek istiyorsanız dinamik bir personel yapısına ihtiyacınız var. Proje bazlı, o proje süresince ilgili uzmanı ya da teknik elemanı görevlendirip o süre zarfında o çalışmasından faydalanmanız lazım. Aksi takdirde projelerin başarısında ciddi anlamda bir verimsizliğe karşılık geliyor.

BOREN bugüne kadar 250 civarında proje yapmış, 215 adedi tamamlanmış, şu anda da 35 adet proje de devam ediyor. Bunun bir kısmını kendi imkânlarıyla yürütüyor, bir kısmını üniversite ve özel sektörle iş birliği imkânlarıyla yürütüyor. Biz bunu geliştirmek istiyoruz. Son dönemde yaptığımız yaklaşımlarla ağırlıklı olarak kendi AR-GE’mizi kendimiz yapmak istiyoruz, böyle bir yaklaşım içindeyiz. Bunun nedeni de nihai ürüne dönük ürünlerin gerçekleşmesi.

Tabii, bor ülkemizin çok çok önemli bir kaynağı. Eğer bu kaynağa inovatif bir yaklaşım sergileyemezsek bunun ekonomiye dönüşümü mümkün olmamakta ya da ülkemizde bora dayalı sanayinin gelişmesi söz konusu olamamakta. Yaklaşık 250’nin üzerinde sanayinin değişik dallarında kullanılabilmektedir bor ve sanayinin tuzu niteliğinde. En basitinden Borcam, biz niye “Borcam” diyoruz? Camın içine bor girdiği için, ısıya dayanıklılık verdiği için. Dolayısıyla borun hangi sektörde, hangi sanayide, sağlıkta, savunmada, kimyada, metalürjide, malzemede ne işe yaradığını tek tek oturup ortaya koymamız ve ülkemizde bununla ilgili sanayinin gelişebilmesi için imkânları oluşturabilmemiz lazım. Bazen bu imkânları geliştirebilmek için de yurt dışında projelere ortak olarak girmemiz gerekiyor çünkü o ülkede belki o konuyla ilgili bir pilot tesis var, bir laboratuvar altyapısı var. Benim o laboratuvar altyapısını yeniden kurup yeniden oluşturmama gerek yok, teknik ekibimi gönderip o AR-GE faaliyetini gerçekleştirip o ülkedeki borla ilgili gerekli teknoloji, bilgi, çalışma kültürü neyse ülkemize aktarmamız gerekiyor. Eğer bu AR-GE faaliyetlerinde uluslararası boyutta bir ilişkiyi sağlayamazsak borla ilgili yaptığımız faaliyetlerde istediğimiz hedefleri yakalamama durumu söz konusu olabilir.

Bu anlamda biz yurt dışında AR-GE faaliyetlerini yürütmek ya da desteklemek istiyoruz. Yurt dışında herhangi bir şirket kurmak, o şirketle bir şey yapmak gibi bir amacımız ya da hedefimiz yok. BOREN'in görevleri tanımlı zaten, kanunda ne yapması gerektiği belli. Bu anlamda yurt dışındaki projelere ortak olmak istiyoruz, o anlamda yapılmış bir düzenlemedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Müsteşarım, sizi dikkatle dinliyorum.

Somut bir gerçek var yani sizin niyetinizi anlıyorum, iyi niyetinizi de anlıyorum ama somut olan şey şu: Türkiye'de sektörler var ve bu bor türevlerine çok ihtiyaç duyulan sektörler var. Çok basit, henüz, şu anda önünüzde bu rüzgâr türbinleri. Başka bir konu söyleyeyim: Şu anda Antalya'da serbest bölgede faaliyet gösteren, Sahil Güvenlik teknelerini üreten, savunma teknelerini üreten firmalarımız yoğunlukla bor ipliği kullanıyor. Bildiğim kadarıyla, geçen yılki ihracatıyla bir firmamız savunma sanayisinde Türkiye rekorunu kırdı. Yanılmıyorsam, Körfez ülkelerine yaptığı deniz gemileriyle, savaş gemileriyle de devasa bir ciro elde etti ama onun bor ipliklerinin tamamı da yurt dışından geldi. Çok basit, yatırım maliyeti yaklaşık 100 milyon euro. Böyle bir talepte bulunsanız yani böyle bir bütçe olsa, bu enstitü böyle bir iplik üretimi... Ki çok ağır bir teknoloji değil, bunu yapmaya da hazır dünyada çok firma var, Türkiye'de yatırım yapmaya da hazır. Böyle bir şey olsa emin olun ben sizi sonuna kadar destekleyeceğim ama yurt dışında buna ilişkin... Yani göz damlası mı üreteceğiz, iplik mi üreteceğiz biz, gübre mi üreteceğiz, tarım kimyasallarını mı üreteceğiz bordan, hangisi? Yani vatandaşla söyleyeceğim, şaşıracaklar; biz boru nerede kullanıyoruz? Asfaltlarda kullanıyoruz. Bütün yollarımızın altı bor, öyle değil mi? Yazık günah, yazık günah.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle mi?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Evet, ilk defa duyuyorlar insanlar ama maalesef öyle, acı, dramatik. Gidin şimdi Ege Bölgesi'ne Sayın Bakanım, Ege Bölgesi'nde o duble yolların altına serilmiş olan malzemenin büyük bir kısmı bordur, evet.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nereden çıkmış o?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Maalesef, işte o bölgede bol olduğu için, hazır da... Kim ayıracak onu? Müteahhit de bakıyor "Ser gitsin ne olacak, daha sert." diyor.

BAŞKAN – Egrada mı, plentmiks mi, hangisini söylüyorsunuz? Neden bahsediyorsunuz?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Bu fillerin altına serilmiş olan, biraz daha kalın, böyle, sarımtırak bir malzeme vardır, hepsi bu, herkes bilir, bütün yol müteahhitleri bilir.

Ama maalesef, bizim borda gerçekten bir bor planımız yok, yaparsanız da emin olun, en çok destekleyecek olan benim. Beş yıl çalıştım bu projeye, Sayın Müsteşarım, beş yıl. Beş yılda bir arpa boyu yol alamadığım iki tane proje vardır -benim uzmanlık alanım yatırım danışmanlığı- bir, kanser ilaçlarının üretilmesi -insan kanından üretilir kanser türevi ilaçlar- bu konuda bir adım yol alamadık, bir arpa boyu yol alamadık; iki, bor ve bor türevi ürünler, bor ipliği. Bu konuda gerçekten, samimi bir araştırma yaparsanız ben, emin olun, size her türlü danışmanlığı yapacağım, her türlü desteğimle de yanınızdayım. Bor ipliğinden başlayın, bunu yapın, bir proje isteyin, buna destek verelim ama böyle bir şey olmaz. Yani biz yurt dışında... Yurt dışında yok böyle bir şey. İki tane firma var, bir üçüncüsü yok Sayın Bakanım, iki tane firma var. Bor konusunda dünyada bütün bu türevleri üreten iki firma var, üçüncüsü yok. Ya bu iki firmayla anlaşacaksınız ya da iplik üreteceksiniz. Bari birinciden başlayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

57’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

58’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 58’i de mi görüştük?

BAŞKAN – 58’i de görüştük, beraber görüştük ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Okutmadık ki 58’i.

BAŞKAN – Okutmama gerek yok ki yani 58’le ilgili bir söz talebiniz varsa, ilave söz talebiniz...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, okumadık yani belki ilave bir şey vardır.

BAŞKAN – 58’inci maddeyi, onaylamış olduğumuz maddeyi okutuyorum:

MADDE 58- 4865 sayılı Kanunun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Enstitünün görevleri kapsamında desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin tutarlar, Enstitü bütçesine gider kaydedilmek suretiyle Ar-Ge projelerinin yürütüldüğü idarelere aktarılabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili İdarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan kamu görevlilerine aylık (20.000) gösterge rakamının, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara kadar ücret ödenebilir, Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılara diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın burs verilebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enstitü tarafından belirlenir. Bu kapsamda Yönetim Kurulu üyeleri ile Enstitü personeline ödeme yapılamaz.

Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri için Enstitü dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan destek alınabilir. Bu kapsamda Enstitüye aktarılan tutarlar, Enstitü bütçesine gelir kaydedilmeksizin ilgili Ar-Ge projesi adına açılacak özel hesaplarda izlenebilir. “

BAŞKAN – Sayın Paylan, var mı bir söz talebiniz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Açıklama var mı?

BAŞKAN – Açıklamayı aldık zaten bununla ilgili.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İkisini beraber mi açıklamıştınız?

BAŞKAN – Beraber açıklandı, evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN – 59’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 59- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dağıtıcılar, 5015 sayılı Kanun gereği ulusal petrol stok mükellefiyeti kapsamında stok yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır. Ancak bu yükümlülük, stok hesaplamasına esas alınan dönemde yurtiçi pazar payı yüzde ikinin altında olan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları dağıtıcı lisans sahipleri bakımından oluşmaz.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddeyle ilgili bir açıklama rica ediyorum.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Bu düzenlemeyle amacımız, bir, Petrol Piyasası Kanunu ile LPG Piyasası Kanunu arasında lafız olarak uyumsuzluk vardı, onu gidermekti. İkinci amacımız da mali anlamda küçük durumda olan şirketlerin, depolama kapasiteleri olmayan şirketlerin o kapasiteye erişinceye kadar bu stok yükümlülüğünden muaf tutulmasıydı.

BAŞKAN – Şöyle diyorsunuz açıklamada: “Sektördeki küçük dağıtıcıları büyük stoklama yatırımı yapma yükünden kurtarıyoruz.” Yatırım yapmak zorundalar mı şu an?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şu an zorundalar.

BAŞKAN – Niye?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Çünkü mevcut kanunda öyle bir ayırım yok.

BAŞKAN – Stok tutmak zorunda da illa ki bunun için depolama yatırımı yapmak zorunda mı diyor kanun? Öyle bir şey demiyor.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şimdi, kanunun lafzına baktığımızda, LPG cinsinden ve depolarında tutması gerektiğini söylüyor LPG Piyasası Kanunu. Dolayısıyla biz yaptığımız düzenlemeyle hem bunun petrol cinsinden tutulabilmesini hem de belli bir mali güce erişinceye kadar bu yükümlülüğünden muaf olmasını istiyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Neden böyle bir madde yapmaya ihtiyaç duyunuz? Kime ne faydası olacak? Ülkenin enerjisi, enerji kaynaklarının kullanımı açısından ne faydası olacak ya da mali kaynakları nereye erişecek, nereden başlayacak? Biraz onu açıklar mısınız.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şimdi, efendim, buradaki amacımız... Ciddi bir stok kabı sorunumuz var LPG piyasası açısından. LPG piyasası zaten küçük bir piyasa yani toplamda 4 milyon civarında bir LPG tüketimi var Türkiye’de. Malumunuz olduğu üzere, LPG zaten çevreci bir yakıt ve biz bu yakıtın daha da küçük dağıtıcıların piyasadan silinmesine yol açabilecek noktaya gelmesini yani rekabetin biraz daha korunmasını, daha rekabetçi bir piyasa yapısının korunmasını da düşünerek aslında böyle bir düzenleme yapmış olduk.

BAŞKAN – Mevcut hâli rekabeti nasıl ortadan kaldırıyor?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şöyle: Mevcut hâliyle uyguladığımızda stok tutmamanın küçük dağıtıcılar açısından ciddi yaptırımları gündeme gelecek. Dolayısıyla o yaptırım...

BAŞKAN – Büyükler açısından da aynı şey yok mu?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Biz onu daha... Büyüklerin depo kapasiteleri yeterli olduğu için çok sıkıntı olmayacak onlar açısından.

BAŞKAN – Kupon sistemi işlemiyor mu bu işte?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Kupon sistemi işliyor ama bu...

BAŞKAN – Nasıldır? Kupon sistemi ne demek?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Kupon sisteminde başka şirketlerden benzin veya LPG cinsinden hizmet alabiliyorlar ama bu ek bir maliyet demek, yine küçükler açısından ek bir maliyet getiriyor.

BAŞKAN – Stok tutma maliyetiyle mukayese ettiğinizde nasıl bir durum çıkıyor?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Stok tutma, genel anlamda bu LPG dağıtıcılarının tutacakları toplam stok miktarında bir azalmaya sebebiyet veriyor. Orada stok maliyeti açısından da bir rahatlama sağlıyor. Depolama yatırımlarını da düşündüğümüzde, belki 300 milyon lira civarında bir rahatlama sağlayabiliyor bu yaptığımız çalışma.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Bu stoku yapabilecek kapasiteye gelinceye kadar” diye bir tabir kullandınız. Nereden şey yapıyoruz bunu? Gelmez hiçbir zaman o kapasiteye çünkü bayağı bir yükten kurtarıyorsunuz bu düzenlemeyle.

BAŞKAN – Gelmeyecek. Bu, şirket bölünmelerine sebep olur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Bizim bu düzenlemedeki amacımız büyükleri kırtarmak değil de...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Küçük kalsınlar, küçük güzeldir.” mi? Nedir yani bunun amacı?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yani öyle bir şey demiyoruz. Biz küçüklerin o sıkıntıdan kurtulması için zaten bu düzenlemeyi yapıyoruz. Ciddi cezalarla muhatap olmamaları için küçük...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam anladık da nereye kadar? Diğerlerini de kaldırın o zaman yani herkesi kaldırın. Dediniz ki: “Belli bir kapasiteye gelinceye kadar...”

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yüzde 2 zaten burada yaptığımız düzenleme.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, hep bölünür, hep yüzde 2 kalır.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Öyle bir şey fiilen mümkün değil zaten.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Siz küçük LPG firmalarını artırıp daha fazla LPG kullanımı mı istiyorsunuz?

BAŞKAN – Yani 1,9 küçük; 2,3 büyük mü pazar payı olarak, öyle mi görüyorsunuz? Mesela 1,9 pazar payı olan var, o bundan faydalanacak ama 2,3 olan var, o faydalanmayacak.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Faydalanmayacak. Yani zaten...

BAŞKAN – O zaman 2,3 olan ne yapacak, şirketi 2’ye mi bölecek?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Biz bölmelerini istemiyoruz tabii ama...

BAŞKAN – Yani sen bir avantaj sağlıyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Avantaj sağlayacaksa böler. Niye böyle bir değişiklik yapıyoruz o zaman?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu düzenleme onu getiriyor.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Biz burada tamamen küçük, ekonomik gücü olmayan firmalar için yapıyoruz bu düzenlemeyi zaten ama o büyük firmaların bölünmesi kanuna...

BAŞKAN – Peki.

İlave sorular var, notlarınızı alın, isterseniz hepsine birden cevap verin.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, pazarda kaç oyuncu var? Bunların pazar payları nedir? Bununla ilgili bir liste var mı elinizde? Belki genel bir soru olur bu yani bir liste varsa elinizde, oyuncular, isimleri... Belki bu genel bilgilenme iyi olabilir yani kaç oyuncu var, yüzde 2'nin altında kaç oyuncu var, büyük oyuncular kimler? Potansiyel olarak yüzde 2 civarında olanları veya 5'e kadar olanları, 10'a kadar olanları açıklayan bir liste görürsek daha iyi anlayabiliriz.

Burada Sayın Başkanın da söylediği mesele benim de notlarımdaydı. Bu, yüzde 2'nin altına ciddi bir maliyet avantajı getiriyorsanız çok kolaydır yani. Bu şeyde de vardır pek çok şirkette, hani “Sendikadan da kurtulayım.” diye şirketleri böler, işçi sayısını hep belli bir sınırdan tutar ve orada bir avantaj sağlar. Siz böyle bir avantaj getirdiğinizde yüzde 5, yüzde 7, yüzde 8 olan şirketler yüzde 2'nin altına zorlayacak şekilde hisselerini bölerler ve şöyle bir sıkıntıya -Sayın Bakan, bunu size de söylüyorum- girebiliriz önümüzdeki yıllarda. Yani tutmamız gereken belki stratejik bir stok varken yüzde 2'nin altındaki oyuncular çoğalırsa bir anda, diyelim ki bu maddede uluslararası bir kriz durumunda ülkemizin ihtiyacı olacak stratejik stok miktarında bir zaafa uğrama riskiyle karşı karşıya kalabiliriz çünkü bir yasa çıkarıyoruz, ortada. Gerçekten yüzde 3 olan oyuncuların günahı nedir? Yani bu anlamda bunu açıklarsanız tekrar söz alacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yıldırım...

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi maddeye şöyle bir bakıp maddeyi tetkik ettiğimizde... Tabii, 5015 sayılı Kanun, hem ticari özelliği olan hem de idari vergi düzenlemeleri getiren bir kanun. Burada, dağıtıcıların ikmal ettikleri günlük ortalama LPG miktarının en az yüzde 20 katını depolarında bulundurmaları gerektiği hükmünü terkin ediyoruz. Bu terkinin pratik faydaları var mı yok mu, bunu bir tetkik etmemiz gerekiyor.

Ben şöyle baktığımda, Sayın Paylan'ın da dediği gibi aslında, oyuncu sayısı az ama oyuncu sayısını biz çoğaltıyoruz. Piyasa daha da rahatlamış oluyor. Birinci pratik faydası bu. Bir başka pratik faydası: Çeşitlilik ortaya çıkıyor, pazar payı artıyor. Yükümlülük oranı azaldığı için tespiti de kolaylaşıyor. Ayrıca, yine yükümlülük oranı azaldığı için sürümde artış olacağından dolayı aslında daha fazla LPG stoklanması imkânı, şansı da doğuyor. Büyük firmaların lehine olan haksız rekabet azalıyor, küçük firmalar da piyasaya girmiş oluyor. Diğer türlü, bu satışlardan ve gelirlerden elde etme şansı sadece büyük firmalara doğarken bu düzenlemeyle küçük firmaların da hakkını, hukukunu korumuş oluyoruz. Bu şekilde ulusal stokları artırdığını ben düşünüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Zaten stokun amacı da o.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Ayrıca, Anadolu şirketleri de bu düzenlemeden faydalananacak, sadece büyük şirketler değil. Ayrıca, verginin gelire ve mükellefe göre alınması ilkesine göre de daha net bir düzenleme olduğu ortaya çıkıyor çünkü tespiti daha kolay. Ayrıca, şimdi 20 katından 1 ton

eksik olana da siz 526 bin lira ceza kesiyorsunuz, 100 ton eksik olana da aynı cezayı kesiyorsunuz ki bunun vergisel ve idari düzenlemede doğru bir düzenleme olmayacağını ben düşünüyorum. Bu düzenlemeyle...

BAŞKAN – Bu ceza oranlarıyla oynayalım o zaman, adil bir ceza oranı...

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Başkanım, bu da olabilir ama diğer pratik faydaları ortadan kaldırmış oluruz o zaman.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi pratik fayda? Pratik faydayı henüz anlamadık.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Ayrıca, sektörel bir sorunu da ortadan kaldırmış oluyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sektördeki hangi sorunu kaldırıyorsunuz?

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Haksız rekabet olmuyor mu? “Herkes yüzde 20’yi tamamlasın.” diyoruz ama küçük firmalar yüzde 20’yi tamamlayamıyor, piyasaya giremiyor, stok yapamıyor.

BAŞKAN – Neyin yüzde 20’si ama? Herkes kendi satış kotasıyla ya da satış miktarıyla sorumlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Müsteşar da Sayın Vekil de kimseyi tatmin edecek bir açıklamada bulunamadı.

BAŞKAN – Yani oranlamaya baktığınız zaman, herkes kendi satış miktarıyla sorumlu. Hani sanki herkes eşit tutmak zorundaymış gibi bir anlam çıkıyor, onu düzeltmek için söyledim.

Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, benim gördüğüm kadarıyla konu tam anlatılabilmiş değil. Burada şunları verirsek belki daha mantıklı bir değerlendirme yapmış oluruz: Bir kere, piyasada kaç tane bu işi yapan şirket var, yüzde 2’nin üstünde yapan kaç tane şirket var? Bunların yükümlülükleri neler, bölgesel dağılımları neler? Belki yüzde 2’nin altındaki kesimin hizmet sağlayacağı alanlara öbürleri gitmiyor olabilir. Bunu bize bir detaylı açıklarsanız o zaman biz çok daha rahat bir şey söyleyebiliriz. Hani yaptırımları neler, rekabeti nasıl sağlıyor, nasıl sağlamıyor? O zaman daha kolay karar verebilme imkânı... Biz şimdi eksik bilgiyle tartışıyoruz, sıkıntı orada.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi hepsini alacağız bilgilerin.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, aslında madde düzenlenmesi itibarıyla tutarlı olmadığı için bu tartışmalar açıldı.

Bir kere, yüzde 2 ne demek? Değişken olan bir tüketim veya kullanım oranının belirlenerek bir istisna getirilmesi konusu yanlış bir uygulamadır. Bugün 4 milyon olan yarın 4,5 milyon olur veya 3,2 milyona düşer. Bu değişkenlik içerisinde hiç kimseyle ilgili olarak “Sen şu yükümlülüktesin, sen şu yükümlülüktesin.” denmez. O zaman buna denk gelen, örneğin, şu andaki tüketimimiz 4 milyon ton ise bunun yüzde 2’si de 80 bin ton ise “80 bin tonun altında dağıtım yapanlar buna tabi değildir.” dersiniz. O zaman 80 bin ton olarak bu olay kalır ancak 99 tane dağıtıcı var ise eğer –ki öyle dediniz- 99 tane dağıtıcı 8 milyon ton yapar zaten yüzde 2’den yani 80 bin tondan giderseniz. Şimdi, bu kadar tutarsız bir kanun yazılmaz, böyle şey olmaz. O zaman eğer Doğu Anadolu’da, buralardan insanların gitmediği çok küçük dağıtım şirketleri var ise eğer onlar da böyle 80 bin ton veya 40 bin ton falan değil, 5-10 bin tonla çalışıyorlar ise bunu çok net olarak tanımlarsınız “Bunların, bunların, bunların stok

tutma yükümlülükleri kaldırılmıştır.” dersiniz, bunda bir sakınca olmaz ama bu kadar genel bir ifadeyle çarptığınız zaman şu andaki kullanılan tüketimin tam bin misli daha fazla yaratılan tüketimle istisna yapamazsınız, yapmamamız lazım zaten.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Notlarınızı aldınız, Sayın Temizel’in sorusundan başlayarak hepsine sırayla...

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şimdi, öncelikle neden yüzde 2 dedik de 80 bin ton demedik? Çünkü sayın vekilimizin de ifade ettiği üzere, yıldan yıla LPG tüketimi değişebiliyor. Geçen yıl 4 milyon 100 bin ton civarındaydı, bu yıl 4 milyon 60 bin ton civarında bir rakama düştü. Dolayısıyla biz orada sabit bir sayı belirleseydik piyasadaki o değişiklikleri takip etmemiz zorlaşırdı. Zaten bu stok hesaplamasını biz bir önceki yıldaki...

BAŞKAN – Sayın Temizel tam da bunun için söyledi zaten.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Başkanım, müsaadenizle, şöyle: Biz bir yıl önceki tüketim üzerinden zaten stok yükümlülüklerini hesapladığımız için orada bir sıkıntı olacağını düşünmüyoruz. Nisan ayında zaten önümüzdeki bir yıl için tutulacak stok miktarlarını ilan ediyoruz. Dolayısıyla bir önceki yılın tüketim miktarları üzerinden hesaplama yapıyoruz.

Pazar paylarıyla ilgili bir konu gündeme geldi. Kurumun yaklaşık bu konuya girdiği tarihten itibaren biz pazar paylarını çok sıkı bir şekilde takip ediyoruz. Neredeyse ilk 10 şirketin payı çok fazla değişmiyor yani oligopolistik bir piyasamız var LPG piyasasında. Dolayısıyla toplam yüzde 2’nin üzerindeki şirketler açısından baktığımızda 9 tane şirket var, toplam 99 tane lisanslı şirket var ama.

BAŞKAN – Satışın kaçta kaçını yapıyorlar?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şimdi, bunların satışı yüzde 80’in üzerinde zaten bu 9 şirketin, fazlası yani, fazlası olarak baktığımızda. Dolayısıyla mevcut durumda bizim küçük şirketlerle birlikte bir stok ilanı yaptığımızda 70 küsur şirketin az da olsa bir stok yükümlülüğü çıkıyor ama eğer bu değişiklik yapılırsa 9 şirket olacak ama bu 9 şirket zaten piyasanın yüzde 80’inden fazlasını elinde bulunduran şirketler.

“Kriz durumunda bir sorun olabilir mi?” denildi. Şimdi, LPG genel olarak...

BAŞKAN – Ama oraya gitmeden bu tam tamamlanmadı. Yani, bizi biraz daha aydınlatır mısınız bu konuda. Mesela, ne olacak? Bu kalan yüzde 20’lik tutulması gereken ulusal stoku, yüzde 20’lik kısma tekabül eden kısmı kim tutacak?

GARO PAYLAN (İstanbul) – 9 şirket.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – İmdi, 9 şirkete aslında ilave bir yük getirmiyor bu getirilen düzenleme.

BAŞKAN – Gelmiyor işte, biliyorum. İşte, ben de onu soruyorum, kim tutacak ve bu yük ne kadardır, kim üstlenecek?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Mevcut, bizim ilan ettiğimiz tutulacak stok miktarı 250 bin ton civarında. Eğer bu düzenleme...

BAŞKAN – 50 bin ton eder yüzde 20 dersiniz.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – ...yasalaşırsa 200 bin ton civarına düşecek yani toplam tutulması gereken 45 bin tonluk bir değişiklik olacak orada.

Malum “ulusal stok” dediğimiz aslında iki bölümden oluşuyor; bir “yükümlülük stokları” dediğimiz şirketlerin stokları, bir de “tamamlayıcı stok” dediğimiz, kamunun tutması gereken stok miktarı var. Aslında bu, şirketlerin tutması gereken yirmi günlük kısımlar hem petrol piyasasında olsun hem LPG piyasasında olsun o tutulacak toplam stokta çok fazla bir yer tutmuyor. Hele ki LPG piyasası açısından düşündüğümüzde, 250 bin ton yani yaklaşık yükümlülük stoku 3 milyon tonken, LPG piyasasında toplam tutulması gereken stok miktarı 250 bin ton. Stratejik bir ürün, eğer kriz durumunda nasıl bir işlem yapılması gündeme geliyorsa... LPG neticede yüzde 80 oranında otogaz olarak tüketiliyor. LPG’nin aslında hiçbir şekilde, diyelim, stok tamamen olmasa bile benzinle ikamesi mümkün. Aynı şekilde, yüzde 20 civarında da bir tüplü kullanımı var, tüplü kullanım da daha çok doğal gazın gitmediği kırsal kesimde. Dolayısıyla yani tüplü kullanım olmadığında da tamamen bir kriz durumunda sıkıntıya düşmek gibi bir durum söz konusu değil.

BAŞKAN – Ne gibi yani?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yani, ikamesi var çünkü hani kırsal kesimde olduğu için.

BAŞKAN – Tüpün ikamesi ne var?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Odun, biyomas dediğimiz şeyle ikame edilebilen bir şey.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, şu 9 şirketin pazar paylarını isimlerini söylemeden bir sayabilir mi?

BAŞKAN – Yüzde 79.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, yani sırayla, bir de yüzde kaç...

BAŞKAN – Vardır canım işte, Aygaz’dır, İpragaz’dır, şudur budur.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yani, tek pazar payları...

BAŞKAN – Söyleyin canım, açık bu yani bunu söyleyin.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Biz zaten bunu yayımlıyoruz, web sayfamızda da var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Söyleyin, isimlerini söylemeden söyleyebilirsiniz.

BAŞKAN – Yani web sayfasına mı gidip bakalım.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Söyleyeyim o zaman.

Şöyle efendim: Aygaz’ın payı toplamda yüzde 27 civarında, İpragaz yüzde 10, Petrol Ofisi yüzde 9, Shell yüzde 9, Milangaz yüzde 8,5; yine BP yüzde 5 civarında, Aytemiz yüzde 3, Total yüzde 2,5; Akpet yüzde 2 civarında bir pazar payına sahip.

BAŞKAN – İşte, bu son üç firma bölecekler şirketleri.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hepsi bölecek.

Sayın Başkan, ben bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, şunun önünde bir engel olmayacaktır bakın, bilin: Aygaz, Aygaz İstanbul diye bir şirket kurar, Aygaz Ankara, Aygaz Erzurum diye 9 tane şirketini kurar, böler, yüzde 2’nin altına düşer. Shell de yapar bunu.

BAŞKAN – Yok onu...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, rekabet açısından 300 milyonluk bir rakamdan bahsettiniz. 300 milyon büyük para. Şirket bazına yüzde 20’lik bir şirkette 60-70 milyonluk maliyet farkı demek bu ve rekabet açısından şu Total diyelim ki yüzde 8’ini 4’e bölerse bir anda pazarda avantaj sağlayacak ve Aygaz bakacak, diyecek ki: “Arkadaş, ben de böleyim, ben de bu maliyetten, 60 milyondan kurtulayım.” diyecektir. Böyle bir eğilimin önünü alamayız yani bu yasayı bu şekilde çıkarırsak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir kanun düzenlemesi yaptığınız zaman bir sonraki adımın ne olacağını hesaplamak zorundasınız, mükelleflerin veya işte yükümlülük getirilen insanların buna karşı reaksiyonu ne olur. Dolayısıyla asıl önlemeniz gereken olay budur.

Şimdi, saydığınız firmalar yani yüzde 80’ini oluşturan firmalar zaten depolarını, şunlarını, bunlarını falan kurmuşlardır ilave herhangi bir yükümlülük mükümlülük olmadığı için. Yani bölme konusu rasyonel olmakla beraber, deposunu satarak, bunlara kolay kolay girmezler ancak şu var: “Bundan sonra nasıl olsa benimki yüzde 2’nin altında kalıyor.” diyerek bu sektöre 100’ün üstüne bir 100 tane daha girerse ne yapacaksınız? O zaman, burada stok tutan insanların stok tutma maliyetleri kadar bir yük altına sokacaksınız, belirli bir süre sonra da onlar da bunu bozmaya çalışacaklar. Dolayısıyla bu ülke rezervsiz çalışan, daha doğrusu güvenlik rezervleri olmayan bir yakıt sektörüyle karşı karşıya kalacak. Sonuç bu olacaksa uzak ihtimal bile olsa bunun önlemini burada almak zorundasınız. Yüzde 2,5 olana tutturuyorsunuz, yüzde 2 olanlar ve bundan sonra yeni girenler bu piyasaya girmiyor. Seri hâlde kurulur. Stok yüzünden bu piyasaya girmemiş kaç kişi vardır bilmem ama çok olduğunu adım gibi tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Stok tutma mecburiyeti hangi tarihte getirildi, hangi kanunla getirildi?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şimdi, Petrol Piyasası Kanunu’yla ilk bu yükümlülük gelmişti ama...

BAŞKAN – Ne zaman, tarihi nedir yani onu sordum.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Petrol Piyasası Kanunu 2003’ün Aralık ayında kabul edilmiş, Resmî Gazete’de...

BAŞKAN – Peki, 2003 Aralık ayından önce kurulmuş şirketlerin böyle bir stok tutma zorunluluğu yokken kurdular ama sonra bir kanuni düzenlemede böyle bir stok tutma yükümlülüğüyle karşı karşıya kaldılar, öyle mi?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Bu, zaten, ülkemizin Uluslararası Enerji Ajansı Anlaşması’ndan gelen bir yükümlülüğü yani Petrol Piyasası Kanunu’na...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – “Stok tutmak zorunda mı?” diyor.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yani bütün şirketlerin şu anki uygulamada kanunen tutması gerekiyor.

BAŞKAN – Ben kendimi ifade edemedim, ben sadece şunu sordum: Ben bir şirket kurdum, LPG dağıtım işi yapıyorum, sonra siz bir düzenleme yaptınız, dediniz ki: “Sen şu kadar da stok –ulusal stok-tutmak mecburiyetindesin?”

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Evet.

BAŞKAN – Bu şirketler onunla mı karşılaştılar?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Hayır yani ilk baştan itibaren...

BAŞKAN – Peki, ilk kurduklarında da tutmak zorunda olduklarını biliyorlar mıydı?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Başkanım, piyasa kanunları çıktığı andan itibaren böyle bir yükümlülük vardı ama...

BAŞKAN – Yani eskiden veri vardı.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Vardı ama sürekli bu konuda bir görev, yetki anlamında bir sıkıntı olduğu için davalık oluyordu.

BAŞKAN – Yani ben otuz sene önce böyle bir dağıtım şirketi kurduğumda da böyle bir ulusal stok tutma mecburiyetim vardı, öyle mi?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Piyasa kanunlarından itibaren hangi şirketin, ne kadar...

BAŞKAN – Ne zaman çıktı piyasa kanunu?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – 2003’te Petrol Piyasası, 2005’te LPG Piyasası Kanunu...

BAŞKAN – Ondan önce?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Ondan öncekiler bizim kurumun daha öncesine dayanan bir şey. Petrol İşleri Genel Müdürlüğü takip ediyordu.

BAŞKAN – Kurumunuz falan değil yani bir iş konuşuyoruz, A kurumu, B konuşuyorum ki. Size çok somut bir soru soruyorum, bilmiyorsanız “Bilmiyorum bu sorunun cevabını” deyin.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Efendim, bilmiyorum yani tam olarak.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Aygaz’ın yükümlüğü 2003’te değişti mi? Aygaz zaten LPG işi yapan bir firma, 2003’te yeni kanunla değişti mi, değişmedi mi; yoksa başka bir kimliğe mi büründü? Öyle değil mi sorduğunuz soru? Örneğinde Aygaz mesela ya da diğerleri...

BAŞKAN – Diğerleri.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – En başta “Aygaz” dediğiniz için söylüyorum.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – LPG piyasası zaten yeni bir piyasa. Tabii, bu stok yükümlülüğüyle daha önceden yani bizim kurumun daha öncesinde Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ilgileniyordu izinlerle falan. Orada bu kadar miktar bir stok ben açıkçası bilmiyorum, hangi madde vardı, ne kadar tutuluyordu ama bizim kanundan itibaren aynı, yirmi gün.

BAŞKAN – Yani şunu söyleyin sadece: Siz bunu icat etmediniz, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü bünyesindeyken de bunlar vardı, siz bunları sonra kendi kanunlarınıza dercettiniz, öyle anlayabilir miyiz?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Efendim, şöyle izah edeyim: Uluslararası Enerji Anlaşması bir ülkenin stok yükümlülüğünü düzenliyor ve doksan gün olarak ülke çapında stok düzenlemesini getiriyor ama bizim Petrol Piyasası Kanunu yürürlüğe girdiğinde hangi şirketin ne kadar stok tutması gerektiği ve tamamlayıcı stokun nasıl tutulacağı o kanunda düzenlenmiş kanun olarak baktığımızda.

BAŞKAN – Ben de onu soruyorum size zaten ya, onun cevabını istiyorum yani.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PERTOL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Petrol Piyasası Kanunu’yla net olarak kanuni temele oturmuş kimin ne kadar stok tutacağı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sizden geldi sonuç olarak bu, sizin bir devreye girmeniz gereken noktadayız yani biz görüşlerimizi söyledik, ciddi riskler barındırıyor bu stok maliyetleri anlamında. Bilmiyorum, pazarda ne kadar bozucu olur; hani yüzde 2’nin altındaki şirketler çoğalar veya mevcut şirketler parçalanırsa hem stratejik anlamda tutmamız gereken rezerv, tamam, “ikame edilebilir” diyor ancak tutanla tutmayan arasındaki farklar büyük riskler barındırıyor, pazarı bozabilir diye kaygılanıyoruz, bu kaygımızı gideremedik, siz giderirsiniz belki.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; burada stok tutma sorumluluğuna ilişkin olarak “küçük ölçekli” diyeceğimiz şirketlerle ilgili olarak bir istisna düzenlemesi getirilmiş durumda. Baştan itibaren ifade ediyoruz, buradaki amaç, piyasa payı oldukça düşük olan, yüzde 2’nin altında olan firmalar bakımından bu şekilde bir kolaylaştırıcı hüküm getirme şeklinde. Bunu biz başka kanunlarla da yapıyoruz yani zaman zaman başka kanunlarla da getirilen birtakım yükümlülüklerden küçük ölçekli işletmelerimizi ari tutabiliyoruz. Anladığım kadarıyla yani bunun güvenlik riski konusu ayrı bir konu. Yani güvenlik amaçlı tutulan stokun seviyesinin 250 binden 200 bine inmesinin doğuracağı riski nasıl yöneteceklerini arkadaşlar anlatmak durumundalar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Daha da düşebilir, parçalanırsa büyük firmalar daha da düşebilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle, bu çok acele bir değerlendirme olur. Yani bir şirketin parçalanması maliyetsiz bir iş değil. Bir şirketi parçaladığınız zaman o şirketin parçalanmasının maliyeti var. Bunlar sonuç itibarıyla bu işi dağıtım işi olarak yapıyorlar, değil mi? Dağıtım işi yapıyorlar. Bu dağıttığım işini yapmanız için gidip ilave lisanslar alacaksınız, lisans maliyeti var, bütün sabit maliyetlerinizi bu sefer ayrı şirketlerde yapılandıracaksınız, personel... Dolayısıyla, kanaatimce, genel olarak söylüyorum, yirmi günlük stok tutma maliyetinden kurtulmanın getirisiyle şirketi bölmenin getireceği maliyetleri yan yana koyduğumda kesinlikle şirketi bölmenin maliyetleri daha yüksek, eminim yani orada, hiçbir tereddüdüm yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu madde teşvik ediyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada, anladığım kadarıyla, küçük ölçekli işletmeler... Aslında, bence piyasanın yapısını tartışmak lazım. Bir piyasada bu kadar çok fazla sayıda firma olmalı mı? Yani dağıtım kanallarını bu kadar bölüp bu kadar küçük küçük işletmelerden oluşturmalı mıyız? Bence bunu tartışmamız lazım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşvik ettiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Benim kendi kanaatime göre yani burada lisanslama yaparken, lisans verirken mutlaka ve mutlaka belli bir ölçeği sağlayacak şekilde piyasa yapısını oluşturmak lazım. Tabii, ne oluyor? Piyasa bu kadar küçük işletmelerden oluşunca bu defa kuruşlar bile bu işletmeler için önemli hâle geliyor. Onun için, bugün karşımıza burada yirmi günlük stok tutma maliyeti gündeme geliyor yoksa burada sabit bir rakam yok, her firma kendi yaptığı satış tutarına göre bu maliyete katlanıyor ama sorun şurada: Ölçek o kadar küçük ki satış hacmi o kadar küçük ki bunun getirdiği finansman maliyetini kendi satışlarına uyguladığı zaman o finansman maliyeti o firmayı ciddi anlamda daraltıyor. O açıdan yani Enerji Bakanlığına burada söylenmesi gereken şey, piyasanın bu kadar çok küçük ölçekli lisansa sahip şirketlerden oluşmasının önüne geçilmesi lazım, o daha doğru bir yaklaşım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunu teşvik ediyor bu madde Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Bence şöyle: “Bu, şirket bölünmelerini teşvik eder, şirketler bölünür, bu maddeyi kullanır.” Kanaatimce, bu çok geçerli bir düşünce değil.

BAŞKAN – Sayın Cora, söz talebiniz vardı.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu düzenlemeyle esasında Anadolu’daki 30’a yakın küçük firmanın büyük firmalar karşısındaki haksız rekabet...

BAŞKAN – Anadolu’daki kaç tane firma dediniz?

SALİH CORA (Trabzon) – 30’a yakın.

BAŞKAN – Bu, 80 tane firmayı kapsıyor, 30 değil. Toplam 90; 9 taneyi çıkıyorum, 81 tane firmayı kapsıyor, 30 değil.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, Trabzon’da da dağıtım firmaları vardı, onlarla yaptığım görüşmelerden aldığım bilgiyi paylaştım, hatalı olabilir, düzeltiriz.

Küçük firmalar yani bu yirmi günlük stok tutma nedeniyle yapacakları ek yatırımdan kurtulmuş oluyorlar.

BAŞKAN – Ek yatırım yapmaları zorunlu değil.

SALİH CORA (Trabzon) – Zorunlu olduklarını ifade ediyorlar.

BAŞKAN – Değil, zorunlu değil, o ayrı bir şey. Yani tespiti doğru yapalım da...

SALİH CORA (Trabzon) – Depo yatırımı yapması gerekiyor.

BAŞKAN – Yapmak zorunda değiller.

SALİH CORA (Trabzon) – Nerede saklayacaklar o stoku?

BAŞKAN – Başka kurumların, firmaların depolarını tutabilirler, stoklarını orada tutmaları imkân dâhilinde.

SALİH CORA (Trabzon) – Düzenleme birçok küçük firmayı koruyacak şekildedir, büyük firmalar açısından da herhangi bir olumsuzluk getirmemektedir. Dolayısıyla düzenlemenin lehinde görüşümüzü ifade etmiş oluyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

60'ıncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 60- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, madde üzerinde bir açıklama rica edelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çalışma Bakanlığımızdan bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Cevdet Bey, buyurun.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, saygılar sunuyorum.

Burada yapılan düzenlemeyle 18-25 arasındaki gençlerin işe başlamaları hâlinde bunlara ilişkin bildirimlerin aynı gün yapılmasına imkân veren bir düzenleme. Amaç, gençlerin istihdam piyasasına girişlerini esnek hâle getirmek, kolaylaştırmak.

BAŞKAN – Kayıt dışılığı teşvik eder mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bir miktar edebilir efendim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Mevcuttakini de söyleyeyim mi efendim? Şu anda hâlihazırda inşaat sektörü, balıkçılık ve tarım sektöründe işe girişler aynı gün verilebiliyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ne oluyor, bir gün mü oynuyor?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Evet.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir gün için yapıyoruz biz bu düzenlemeyi yani?

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, Sayın Çam, bu düzenlemeyi bir gün için yapmıyoruz, kayıt dışılığı teşvik etmek için yapıyoruz.

BAŞKAN – Yok, yok, hayır, aslında o değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, söyleyeyim ben onun nasıl olduğunu, bütünü üzerine yaptığım konuşmada da yaptım bu konuşmayı. Ben zamanında işçi olarak da çalıştım ve patronumuzun bize yaptığı telkin şuydu: O zaman on gündü bildirim süresi hatırladığım kadarıyla.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bir ay.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, bir aydı.

“Sigorta müfettişi gelirse arkadaş, ‘İşe bu hafta girdim.’ diyeceksin.” derdi. Bu bütün işletmelerde yapılan telkindi o zamanlar, iyi bilirsiniz ve müfettiş gelirdi işletmeye, bir sürü insan çalışıyor, bakardı kayıtlı işçi yok, 2-3 kişi var, 50 kişi çalışıyor, onları yazardı ama ceza uygulayamazdı çünkü “Bu hafta girdim.” denirdi, işletme sahibi de onları gider, bildirirdi, bir ay sonra tekrar çıkışını verirdi yani bir aylık kayıt gösterirdi, sonra çıkışını verirdi, sonra tekrar kaçak işçi koyardı; bir daha müfettiş bastığında, bir daha derdi ki: “Bu hafta girdim.” ve böylece müfettişler etkin denetim yapamazdı. Bu arada olan iş kazalarında da... Bakın, o dönemde iş kazaları yine daha yoğunlu bugünlerde olduğu gibi, işçilerimiz mağdur olurdu, işverenlerimiz de mağdur olurdu çünkü işveren maliyet için bu kaçak çalıştırmayı yapardı ama sonra gelen cezalarla mağdur olurdu, iş yerini kapatmak zorunda kalırdı, işçilerimiz de güvencede olmadığı için iş kazaları sonucu büyük mağduriyetler yaşarlardı.

Şimdi, inşaat sektöründe olduğunu söylediğiniz aynı gün uygulamasının, orada da ciddi sıkıntılar var. Biliyorsunuz, inşaat sektörü kayıt dışı çalışmada en yoğun sektörlerden biri. Bırakın bu düzenlemeyi getirmeyi, bizim oradan geri adım atmamız gerekiyor Sayın Bakan. Çünkü kayıt dışılığın en yoğun olduğu sektörlerden biri inşaat sektörüdür çünkü iş hareketliliği çok fazla olan bir sektör, özellikle vasıfsız işlerde çok yoğun bir şekilde kayıt dışılık var. Oradan geri adım atmamız gerekirken maalesef böyle bir teklifle Hükümet geliyor. Sayın Bakan, bakın, kayıt dışılıkta belli bir noktaya geldik, daha iyi bir noktadayız ama hâlâ yüzde 33'deyiz. Bakın, her 3 işçimizden 1'inin kayıt dışı çalıştığı bir ülkede siz kayıt dışılığı teşvik edecek bir madde getiriyorsunuz ve bunun sonucunda ne olacak size söyleyeyim: Sayın Bakan, 18-25 yaş arasında eğer bunu yaparsanız kayıt dışı çalışan işçi sayısı çoğalacak bu madde sonucunda. Evet, genç işsizliği kayıt dışı olarak belki azaltırız ama 25 yaş üstündeki kayıtlı işçiliği de düşürür burada. Bu anlamda bunu teşvik ederseniz, özellikle rekabette zorlanan işletmeler böyle bir yola tevessül ederler. 18-25 arasını teşvik ediyorsunuz ama daha yüksek yaşlarda daha yüksek maaşlar olduğu için hem maaş anlamında hem de kayıt dışı çalıştırmayı teşvik ettiğiniz için böyle bir riskle karşı karşıya kalırız.

Bu maddeye asla tevessül etmeyelim Sayın Bakanım, çok büyük riskler barındıran bir madde. Bunu geri çekmenizi hassaten rica ediyoruz yani takdir sizin.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Cevdet Bey'in söylediği gibi iyi niyetle belki ama bu, Sayın Paylan'ın söylediği gibi de çok masum bir düzenleme değil. Özellikle, bu 5510 sayılı Kanun'un 8'inci maddesine göre, işe yeni alınan sigortalı işçiler için sigortalı işe giriş bildirgesinin sigortalılık başlangıç tarihinden önce Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi gerekmekte. 8'inci maddenin (1)'inci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde bu genel kurala istisna getiriliyor. (1)'inci fıkranın (a) bendinde inşaat, balıkçılık ve tarım iş yerlerinde işe başlatılacak sigortalılar için "en geç çalışmaya başlatıldığı gün" denilerek bu sektörlerde işçilerin işe giriş bildirgesinin son verilme tarihinin işe başlatma tarihi olabilmesi istisnası getirilmektedir. Doğru mudur Sayın Başkanım? 8'inci maddenin (1)'inci fıkrasının (a) bendine eklenmesi öngörülen ibare eklendikten sonra ilgili (a) bendi şu şekle dönüşüyor, deniliyor ki: "(a) İnşaat, balıkçılık ve tarım iş yerlerinde işe başlatılacak sigortalılar ile 18 yaşını doldurmuş, 25 yaşını doldurmamış sigortalılar için en geç çalışmaya başladığı gün..." Bu değişiklikle "18 yaşını doldurmuş, 25 yaşını doldurmamış işçiler için işe giriş bildirgesi verilmesinin son tarihi işçinin çalışmaya başladığı güne kadar çekilecektir." denilmektedir. Örneğin, mevcut düzenlemeye göre, 20 Şubatta işe başlatılacak bir işçinin işe giriş bildirgesinin en geç 19 Şubatta verilmesi gerekirken, bu düzenlemeyle işe giriş bildirgesi 20 Şubatta da verilebilecektir. Doğru mudur Sayın Başkan? Bu düzenleme bunu getiriyor.

İlgili maddenin, bu maddenin gerekçesine baktığımızda, gençlerin istihdam edilebilirliğini artırmanın amaçlandığı ifade edilmektedir. Sayın Garo Paylan'ın söylediği gibi, belki 18-25 yaş arasındaki insanlar için cazip olabilir ama 25 yaş üstündekiler için dezavantaj. Ayrıca, özellikle tarım, inşaat sektöründeki iş kazaları oranına baktığımız zaman, gerçekten büyük bir yükselme söz konusudur. Bu, özellikle bu sektörlerde çalışan işçilerimizin aleyhine bir düzenlemedir. Ayrıca, bu sektörlerde bulunan işverenin ekmeğine yağ sürmektedir. Sadece bir gün için yapılan bu düzenlemenin, bu alanlarda, özellikle inşaat, tarım sektörlerinde iş kazalarını ve kayıt dışılığı artıracaklarını düşünüyorum. Bir gün için böyle bir düzenleme yapmaya gerek yok bence. Bunun geri çekilmesinde fayda var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cevdet Ceylan Bey, bir daha bu eleştiriler ışığında bir açıklamanızı alalım lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Cevdet Bey ikna oldu da Sayın Bakanı ikna etmemiz gerekiyor bence.

BAŞKAN – Sayın Ceylan’dan bir dinleyelim teknik olarak da. Neden ihtiyaç hissettiler buna bir anlatsın.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şöyle: Dedğim gibi, biraz önce söylediğim gibi, gençlerin bu istihdam piyasasına girme konusundaki tereddütleri ortadan kaldırmak ve bunu kolaylaştırıp daha esnek hâle getirmek. Özellikle bazı sektörlerde böyle anlık işçi ihtiyacı oluyor ve daha çok part-time çalışılan sektörlerde anlık işçi ihtiyacı oluyor. Bu durumda da o anda işe başlatamıyor kişiyi, aynı gün işe başlatamıyor çünkü bir gün önce işe girişini vermesi gerekiyordu. Bu tür şikâyetlerden, yakınmalardan dolayı...

BAŞKAN – Makul bir açıklama bu.

Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya yapmayın Allah’ınızı severseniz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Arkadaşlar, artık SGK’ye internet üzerinden de işçi girişi yapılıyor, öyle değil mi yani müdürlüğe eskisi gibi...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Ama o gün yapamıyor Sayın Vekilim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olabilir.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – O gün ihtiyacı var, yapamıyor o gün, bir gün beklemesi gerekiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, anladım.

Şimdi, bakın, böyle bir durum çok istisnadır. Yana yakıla “Ya, hadi bana yazılım için bir arkadaş lazım, hadi bugün gelsin...” Yani binde 1’dir bu dediğiniz, çok istisna bir şeyden bahsediyorsunuz. “Bugün yana yakıla elemana ihtiyacım var, kapıdan geçiyor, yakalayayım.” diye olmaz ki bu işler. Görüşmenizi yaparsınız, “Hayırlı olsun, yarın gel başla.” dersiniz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, herkes sizin kadar programlı bir sanayici değil yani o yüzden.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sanayicilik veya şey değil.

Bakın, arkadaşlar, inşaatı istisna tutmuşuz, ben ondan geri adım atalım diyorum. İnşaatı sırf bu yüzden kayıt dışılık teşvik edilmiş durumda çünkü tespit etmiyorsunuz zaten, inşaat sektörünün üzerine gidemiyorsunuz. Ne dediniz? “Yüzde 4 denetliyoruz.” İnşaat sektörünü yüzde kaç denetliyorsunuz? Daha düşüktür emin olun. Orada genelde yüzde 4’si, inşaat sektöründe yüzde 2’dir, yüzde 1’dir yaptığınız denetim. Rakamları siz söyleyin, “Aynı gün olur.” dediğiniz için kayıt dışı oranı inşaatı daha yüksektir ve iş kazalarında istatistiklere bakın, kayıt dışı çalışan insan sayısı en yüksek sektör inşaat sektörüdür. Sebebi, aynı gün bildirim meselesidir. Müteahhit rahat, “Bütün işçileri kayıtsız çalıştırırım...” Siz de gelerseniz oraya “Bugün aldım arkadaş,” diyor, yarın gidiyor bildiriyor, bir ay sonra yine çıkışını yapıyor bakın, onu da devam ettirmiyor yani. İstatistiklere bakın, bir ay yalnızca kayıt yapıyor, bir ay sonra çıkarıyor. Sayın Bakan, Allah’ınızı severseniz, böyle bir teklife nasıl yol açabilirsiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye böyle bir ihtiyaç duydunuz, onu anlamadık, biraz daha anlatın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani kayıt dışılığı körükleyecek bir maddeye...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Paylan, anlaşılmıştır soru.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama Sayın Bakan bir şey yapsın.

BAŞKAN – Bir dakika, efendim... Sayın Bakandan önce, daha söz isteyen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Bekaroğlu, ben size söz vereceğim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz de gelir vergisi stopajından oluyorsunuz. Her türlü zarar...

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, kanun yapıyoruz ama sadece bir tek taraftan bakarak yapıyoruz olayı. Biraz önce “Küçük tüpçüleri kurtaralım.” derken tüp gaz tüketenleri zerre kadar düşünmüyorsunuz. Bunlar götürüp de evlerde kendilerine bağlı olarak belirli bir tüpün depozitosunu vererek alıp koyduktan sonra, o hizmeti veremeyecek olan insanlar sonra nasıl mutazarrır olacaklar, ona bakmıyorsunuz.

BAŞKAN – Hakikaten, o da var, çok doğru Sayın Bakanım.

Adam bir tane daha tüp için depozito verip bir tüp daha almak zorunda kalacak, tabii.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani ortalıkta kalacaklarını düşünmüyorsunuz.

BAŞKAN – Ama vatandaş dışı düşünmüyor Salih Cora.

SALİH CORA (Trabzon) – Onunla ilgili düzenleme yapılabilir Sayın Başkan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, aynı şekilde bir madde daha düzenliyoruz, “18 yaşını doldurmuş, 25 yaşını doldurmamış” çocuk çocuktan bahsediyorsunuz; çocuk bunlar, çocuk. Okuyor, genellikle ailesinden ötürü sigortalılık haklarından da yararlanıyor, “Bunları da çalıştıralım, sigorta da yaptırmayalım.” diyorsunuz, olduğu gibi de kaldıramıyorsunuz, istisna getiremiyorsunuz buna çünkü “rekabet hukuku” denilen bir olay var ama “Eğer bir denetim gelirse bunları hemen aynı gün sigorta ettirelim, ertesi gün de işten çıkartalım, gelmezse de idare etsinler.” diyorsunuz. İnşaatta çalıştırıyorsunuz 18 yaşındaki çocukları; yazıktır, günahdır. Böyle kanun olmaz, üstelik bu kadar kalitesiz de kanun olmaz. Niye bunların hepsi paldır küldür bu torbanın içerisine konuluyor, bunu da anlamıyorum. Bunun aciliyeti ne? Her şeyde bir aciliyet, her şeyde bir aciliyet. Yani gerçekten getiriliyor, hiçbir tanesinin zerre kadar bir kalitesi yok, araştırılmış değil, neye dayandığı belli değil. Burada bu kadar konuşuluyor, biraz sonra yine eller kalkacak, geçecek. İnsan kendini kötü hissediyor, gerçekten kötü hissetmeye başlıyoruz artık. Bu nedir ki yani böyle? Niye bizim bir düşmanlığımız olsun, kalkıp da sigortalı işçi çalıştıracak olan insanlara, var mı öyle bir olayımız veya öyle bir derdimiz olabilir mi?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Sayın Bakan, Sayın Ceylan en son bir açıklama yapsın, sonra size söz vereceğim.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim şöyle: Yani bir miktar kayıt dışılık ihtimali var ama şöyle bir...

BAŞKAN – “Miktar” derken nasıl ölçümlüyorsunuz? Bir avuç kadar mı, bir tutam mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne kadar miktar?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şöyle, şunu söylemeye çalışıyorum: Bunun pozitif bir yanı da var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Nedir pozitif yanı?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şöyle ki efendim: Şimdi, anlık işçi ihtiyacı doğdu o kişinin. Onun işe girişini vermek istese bile o gün veremez, eğer verirse ceza yer ve kayıt dışı çalıştırır. Ama biz ona o gün verme imkânı verirsek hiç değilse ona eğer iyi niyetliyse kayıtlı çalıştırma imkânı doğuyor; bir.

İkincisi...

BAŞKAN – Anlamadım, burayı bir daha anlatır mısın bana.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şöyle: Şimdi, bir işverenin o gün acil işçi ihtiyacı doğdu ve o gün çalıştırması gerekiyor. Eğer o gün çalıştırması gereken işçinin işe girişini vermek isterse kişi yani iyi niyetli ve kayıtlı çalıştırmak istiyor ve o gün lazım, verirse para cezası yer. Böyle olunca ne yapacak? Kayıt dışı çalıştıracak. Bu imkânı verince eğer gerçekten iyi niyetliyse ve kayıtlı çalıştırmak istiyorsa bunun verebilir, birincisi.

İkincisi, denetimlerde işverenin “Bugün başladı.” demesi yetmez tek başına, işçinin ve diğer işçilerin de bunu kabul etmesi gerekir mutlaka. İnşaatlarda şöyle bir şey var...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onlar tembihleniyor. Hangi işçi söyleyebilir bunu?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Söyleyen var efendim, denetimlerde var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anında kapı önüne konur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl çıktı? Böyle bir ihtiyaç, böyle bir talep size nereden geldi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şöyle: Dediğim gibi bazı sektörlerde anlık işçi ihtiyacı doğuyor ve o gün ihtiyaç var.

BAŞKAN – Hangi sektörlerde anlık iş gücü ihtiyacı doğuyor.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Küçük hizmet sektörlerinde. Mesela, küçük bir lokantada, küçük bir dönercide, bu tür talepler geliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın Allah’ınızı severseniz!

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – İnşaatlarla ilgili de efendim şöyle bir şey var: Bizim asgari işçilik uygulamamız var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, devletimizin ciddiyetini koruyun lütfen.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – İnşaat sektöründeki kişiye bunu kayıt dışı çalıştırmanın ona hiçbir artısı yok, vergiden de düşemez o şekilde, öbür türlü iş bittiği zaman...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Küçük müteahhitler yapıyor bunu, büyük kurumsal şirketler değil.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Ama küçük müteahhit de asgari işçilik uygulamasına tabi, bildirmezse zaten sonunda getirip kuruma yatırmak zorunda onu.

GARO PAYLAN (İstanbul) - İşçilikte fatura alıyor, ona göre yürütüyor.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, takdir Komisyonumuzun.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, bir de zaten inşaat, balıkçılık ve tarım iş yerlerinde yani amele pazarlarından kamyonlara doldurulup götürülen insanlar açısından bu geçerli, yeni eklenen 18 yaşındaki çocuklar. Korumaya çalıştığımız olay bu. Yani kanun zaten bu tür insanlara olanak veriyor. Çocuk çalıştırmaya, 18 yaşındaki çocukları bu şekilde istihdam etmeye kalkmasınlar diyoruz. Sorun bu, değiştirilen bu çünkü. Amele pazarlarında 18 yaşındaki çocuklar falan mı çalışıyorlar?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tasarıdır, sizin bu konudaki görüşlerinizi alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, öncelikle madde gerçekten sonra derece önemli bir düzenleme, genç istihdamını destekleyen, bu süreçte gerçekten sisteme değer katacak bir düzenleme, onu söyleyeyim.

Sayın Bekaroğlu burada devlet ciddiyetine bizi davet ediyor yani ben de kendisini aynı ciddiyete davet ediyorum.

Şimdi, kayıt dışı ekonomiyle ilgili endişe ifade ediliyor. Bu endişeyi ifade ederken AK PARTİ Hükümeti 2002 yılında iktidara geldiğinde bu ülkede kayıt dışı istihdam oranı neydi, ona bakalım. Ben yanlış bilmiyorsam 2002 yılında kayıt dışı istihdam oranı yüzde 52’ydi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, o kadar değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yani çıkarsınlar arkadaşlar, TÜİK’in rakamları belli. Yani burada geçmişe bakıldığında 2 işçiden 1’i kayıt dışıyken AK PARTİ hükümetleri döneminde kayıt dışı istihdamla mücadele anlamında yapılan bütün kanuni düzenlemeler, idari uygulamalar sayesinde kayıt dışı istihdam oranını yüzde 30’lara kadar indirdik.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, satışma doğdu, satışmadan size söz verebilirim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hâlâ OECD ülkeleri içinde sonuncuyuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Paylan, niye dinlemiyorsunuz? Yani bende kendimce bu maddenin ne kadar önemli ve gerekli olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Bakın, yüzde 52,1’miş. Dolayısıyla bu maddeyi getiren Hükümet olarak bizim kayıt dışı ekonomiyle ilgili samimiyetimizi ve kararlılığımızı burada kimse sorgulamasın. Hiçbir hükümet döneminde kayıt dışı istihdamda bu kadar hızlı bir düşüş sağlayan başka bir dönem asla olmadı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, onu sorgulamadık, olası etkilerini sorduk sadece.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir dakika ama önce buradan başlamak lazım.

Sayın Bekaroğlu diyor ki: “Burada devlet ciddiyetine davet ediyorum.” Tamam da yani bu Hükümetin kayıt dışı ekonomiyle yapmış olduğu bugüne kadar kararlı mücadeleyi önce şapkamızı çıkarıp teslim edeceğiz. Bu maddeyle ilgili eğer bizim bir kayıt dışılığı artıracak endişemiz olsa idi zaten bu maddeyi getirmezdik. Bakın, bu tasarının içerisinde...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Hâlâ OECD ülkeleri içinde sonuncuyuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Paylan, niye dinlemiyorsunuz. Sayın Paylan, niye sabırlı değilsiniz, anlamakta zorluk çekiyorum sizi. Yani ben burada bir açıklama yapıyorum ve siz her defasında benim açıklamalarımı engellemeye çalışıyorsunuz.

BAŞKAN – Sizin iyi niyetinizden şüphemiz yok Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Değerli arkadaşlar, şunu söylemek istiyorum: Bu tasarının içerisinde genç istihdamını destekleyen başka düzenlemeler de var. Yani gerçekten...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu, neyi destekliyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Bir dakika... Sayın Bekaroğlu, Allah’ımızı severseniz bir de ben konuşayım ya. Siz konuşurken ben hiç müdahale ettim mi? Etmedim, lütfen beni bir dinleyin.

Bakın, bugün Türkiye’de genç işsizlik oranları aşağıya gelmekle birlikte hâlâ yüksek seviyelerde. Aslında çok enteresan bir istatistik vereceğim size, siz bunu inceleyin. OECD ve Avrupa Birliği’ndeki genç işsizlik oranı ile Türkiye’nin genç işsizlik oranları birbirine yakın. Yani bizim yüksek oranlı işsizlik oranları oralarda da var. Ama biz Hükümet olarak özellikle genç işsizliği aşağıya çekmek için ardi ardına düzenlemeler yapıyoruz. Bakın, bu paketin içerisinde eğer genç 18-25 yaşında birisi ilave istihdam programına katılırsa 800 lira civarındaki bütün vergilerini ve primlerini devlet olarak biz üstleniyoruz, imalat sanayisinde, bilişimde çalışırsa yine artırım olarak uyguluyoruz. Dolayısıyla burada, özellikle hizmetler sektöründe genç istihdamına dönük müthiş bir talep var. Burada yapılan düzenlemede genç istihdamını artırmak amaçlı bu aracı geliştiriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, part-time çalışmaya ilişkin bir düzenleme getirelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, lütfen bir müsaade ederseniz konuşmama hiç müdahale etmeden.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu’ndan hastalık oldu bende de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla şunu ifade etmeye çalışıyorum: Biz bu tasarı içerisinde genç istihdamı artırmak için birçok düzenleme getirdik. Şu anda istihdam ve bu bağlamda genç istihdamı hakikaten Hükümetimizin en önemli öncelikleri arasında yer alıyor. Ben bu düzenleme yürürlüğe girdikten sonra, özellikle hizmetler sektörü başta olmak üzere, genç istihdamının artırılmasına önemli katkılar vereceğine de inanıyorum. 2002 yılından önce kayıt dışı istihdamla hiç mi mücadele edilmiyordu? Mutlaka o dönemdeki Hükümetlerde kayıt dışı istihdam oranlarını aşağı çekmek için büyük gayretler sarf etmişlerdir. Onları takdirle, teşekkürle burada ifade edeyim yani kimseye karşı suçlamak istemiyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Söyleyeceklerimin önünü kesemezsiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Dolayısıyla şöyle söyleyeyim: Burada bütün meselenin merkezinde kayıt dışı ekonomiyle mücadele etmeyen bir yaklaşım sahibi olduğumuz ifade edildi; bu, doğru bir ifade değildir.

Sayın Bekaroğlu, bakın, bizim burada aslında hepimizin ortak bir yaklaşım değiştirmemize ihtiyacımız var. Vatandaşa güvensizliğe dayalı birçok kanunumuz var, birçok müessesemiz var. Vatandaşımıza güvenmiyoruz, kurallar getiriyoruz, kaideler getiriyoruz, birtakım kontroller getiriyoruz, nasıl oluyorsa kurallara uymayanlar bütün o kural ve kaidelere rağmen yine yaptıklarını yapıyorlar. Bu arada da iyi niyetli insanlarımız, işletmelerimiz, işçilerimiz, çalışanlarımız buradan zarar görüyor.

Burada, biz diyoruz ki: Genç istihdamını artırmaya dönük olmak üzere getirdiğimiz bu düzenlemeyi vatandaşlarımız, şirketlerimiz, işletmelerimiz kayıt dışılığı artırarak değil kayıtlı bir şekilde bu gençleri istihdam etmek için kullanacaklar. Biz vatandaşımıza güveniyoruz, işletmelerimize güveniyoruz. Güvensizliğe dayalı, başta onları suçlayıcı bir yaklaşımla bu maddeye ve meseleye bakacak olursak bu meselenin üzerinden gelemeyiz. Onun için, bu madde genç istihdamını artırma noktasında aldığımız bu paket içindeki kararların içinde bir noktadır, önemli bir noktadır, buna hepimizin destek olması lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ben fazla uzatmayacağım Sayın Bakanım, geçmişe yönelik söylediklerinizi de şey yapmayacağım ama şu var: İstatistik Kurumunun her ay muntazaman yayımladığı İşgücü İstatistikleri-Kasım 2017 var elimde. Şimdi, baktığımız zaman, aşağıda da hepimizin yakından takip ettiği mevsim etkilerinden arındırılmamış bir tablo var işsizlikle ilgili “Kasım 2016-Kasım 2017” diyor. Tablonun başlığı: İşgücü İstatistikleri-Kasım 2017. Geldiğimiz zaman bu tabloya, bu tablonun

her tarafı tehlikeli de en tehlikeli tarafı -biraz önce Başkana gösterdim- genç nüfusta, 15-24 yaş arasında işsizlik oranları özellikle hanımefendilerde 28’ler ile 30’lar arasında seyrediyor. Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı bu grupta, 15-24 yaş arasındaki grupta...

BAŞKAN – 22,9.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – 23-24 arasında ama hanımefendilere baktığınız zaman 33 ile 34 arasında, oralarda geziyor. Şimdi, bu yaptığınız olay hakikaten bunu düşürür, hakikaten. Uluslararası istatistiklere yansıtma açısından da... Buradan geçirdiğimiz bir önceki tasarıyla ilgili olayı da değerlendirdiğimizde, endekslerde, yatırım yapabilmeye kolaylık sağlasın diye yaptığımız olaylar gibi bunda da hele bir de bir günlüğüne veya ay başlarında “Buna girenlerin primini de biz ödüyoruz.” dersiniz vallahi bu oranlar hakikaten bizi dünyada iyi yere taşır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya bir kere ben -Sayın Bakanım çok alınıyor- öyle suçlayıcı bir şey yapmadım. “Ciddiyet” derken... Yani biz sayın arkadaşımıza soruyoruz “Niye böyle bir ihtiyaç duyuldu? Ne kadar azalır?” diye, “Bir miktar azalır.” diyor. Yani “Bir miktar azalır.” şey değil yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru bir açıklama değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Buna bu şeyi söyledik hemen alınıyorsunuz.

BAŞKAN – Ama ben müdahale ettim zaten Sayın Bekaroğlu, bir sıkıntı yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) –“Devlet ciddiyeti” deyince kendim üzerime alıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir de “AK PARTİ döneminde yüzde 52’lerden yüzde 33’lere düşmedi.” diye niye oradan başlıyorsunuz savunmaya? Öyle bir şey söylemedik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şunu söyledim: Kayıt dışılığın durumuyla ilgili...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bizim endişemiz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - ...samimiyetimizi sorgulayınca...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Samimiyetinizi sorgulamıyoruz ki niye sorgulayalım samimiyetinizi? Burada öyle bir şey yapmadık. Böyle çok teknik bir şekilde, gerçekten, nereden çıktı bu ihtiyaç... İşte, dönerciler falan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dönerciler değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bunlar rahatsız edici şeyler, bunu anlatmaya çalıştık Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ve bunla da böyle istihdamı sağlayacak şeyin olmadığı yine açık yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dönercilerle ne alakası var?

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şimdi, rakamlardan bahsettiniz. OECD ülkeleri arasında kayıt dışı istihdamda sonuncu sıradayız. Biliyorsunuz değil mi, teyit ediyorsunuz bu rakamı? Bakın, sonuncu sıradayız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru diyorsunuz, doğru, sonlardayız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ya sonuncuyuz ya da... Yani sonuncuyuz, bunu bir sefer kabul edelim.

Şimdi, bizim kayıt dışı rakamlarımız 20’lerin altına düşmesi lazım, keşke sıfıra doğru yürüse. Madem böyle bir durum var, sonuncuyuz. Hani, her konuda iddialıyız diyorsunuz ya, bizi, ülkemizi üst sıralara çekme iddiasındasınız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu kayıtlığı artıracaktır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, sayın genel müdür yardımcımız da ikrar etti bu konuyu ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kayıtlılığı artıracaktır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, tam tersine...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Kayıt dışılığı artıracak.” demek yanlış bir çıkarım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın ama o da söyledi, biz de söylüyoruz, hepimiz de söylüyoruz.

Bakın, bu kesinlikle artırır Sayın Bakan. Neden? Rekabet koşullarının bu kadar zor olduğu bir Türkiye’de ve dünyada eğer ki siz bir avantaj sunarsanız bazı işletmeler bunu kullanacaklar. Alacak işçilerini, diyecek ki işçilerine: “Arkadaş, sen sigortasız çalışacaksın, tamam mı? ‘Tamam.’ 200 lira da maaşına artı olacak. Bana bin lira maliyeti var, 1.600 yerine 1.800 lira veriyorum sana.” Yapıyorlar bunu Sayın Bakan. “Sigortalı çalışırsan bu kadar, sigortasız çalışırsan bu kadar para veriyorum.” diye yapıyorlar bunu. Gariban insanlarımız da diyor ki: “Ya 200 lira, 300 lira fazla para alayım, borcum var harcam var.” Sigortasız çalışmaya razı gelebiliyor, özellikle gençler yapıyorlar bunu. Ve sonra bu kayıt dışı çalışmayı teşvik edecek ve patronu ne diyecek biliyor musunuz? “Müfettiş gelirse...” Ki yüzde 4 denetleyebiliyor, bakın. Kurum diyor ki: “Ben yüzde 4 denetleyebiliyorum.” “Müfettiş gelirse bugün girdim diyeceksiniz.” diyecek ve hiçbir yere ceza yazamayacaklar. Ancak şunu yapacaklar gittikleri yerde: “Bugün giren 30 kişiyi yazdık.” E, on gün sonra da patron tekrar o işçileri çıkaracak ve tekrar kayıtsız çalıştırmaya devam edecek. Bunun önünde bir engel yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dün başladı mesela, ne olacak?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, o zaman cezasını yazıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, öyle değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, cezasını yazıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Üç aydır kayıt dışı çalışıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eyvallah...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geldiler, dedi ki “Dün başladım.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama ceza yazıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, öyle değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, ceza yazıyor. Asgari ücretin kaç misli yazıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki asgari ücret.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir işçi için iki asgari ücret.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama teşviklerini kaybediyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Düşünsenize, 10 işçi çalıştırıyor, 20 asgari ücret. Bakın, 10 işçi 20 asgari ücret demek, bunu göze almıyor işletmeler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuyla ilgili her türlü idari tedbiri alacağız, düşüreceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır Sayın Bakanım, alamazsınız. Yüzde 4’ü denetleyebilen bir kurumumuz var. Bakın, yüzde 4’ü denetleyebilen bir kurumumuz var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artıracağız onları illa ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, artıramazsınız, artırsanız bile, yakalasanız bile işletmeler bu yöntemi deneyecekler, geçmişte bu böyle oldu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, geleceğin de böyle olacağı anlamına gelir mi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bunu kullananlar olur, haksız rekabetler doğurur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Engelleneceğiz onları.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Haksız rekabetler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Üzerine gideceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya yapmayın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Risk bazlı denetim yapacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Denetim kapasitesini artıracğız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, benim sözümü kestiniz şu anda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artık Maliye Bakanlığında risk analiz merkezi kuruyoruz, bunları artık günlük takip edeceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, benim sözümü kestiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne yapayım, siz yapınca bende de alışkanlık oldu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, oldu, karşılıklı yapalım.

O açıdan, denetimlerin yüzde 4 olduğu bir ülkede bu anlamda bir düzenlemeye girmeyin.

İkincisi, bakın, 18-25 yaş düzenlemesi... Eyvallah, genç istihdamını teşvik edelim ancak, bakın, 26 yaşında olan işçimiz tehdit altındadır bu maddeyle, bunu bilin. 27-30 yaş arasında olanlar, onlar da gençler Sayın Bakanım. 35 yaşında olan da, 40 yaşında olan da genç ya. Onlar tehdit altındadır bu maddeyle.

BAŞKAN – Toptan kaldıralım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu maddeyle tehdit altındadır. Sayın Bakan, inanın, emin olun, özellikle rekabette zorlanan işletmelerde genç işçi tercih edilecektir hem sizin verdiğiniz nakit teşviklerle ilgili tercih edilecektir ve 25 yaşını geçen işçilerin işi tehdit altında olacaktır. Buna tevessül etmeyin.

Bakın, bu madde -kızacaksınız ama- kamu ahlakına uymaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, olur mu öyle şey?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, kamu ahlakına uymaz bu madde, uymaz; ahlaksızlığı teşvik eder bu madde.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım ben bu tartışmaların çok faydalı ve yararlı olduğunu düşünüyorum. Gündeme getirilen konuların her biri de önemli. Uygulamaya geçtiğinde bu konularla ilgili endişeleri giderecek şekilde gerekli denetim ve kontrolleri sıkılaştıracaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime 17.50'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.48

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 41’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

60’ıncı maddeyi oylamıştık.

Tekririmüzakerelerimiz var, isterseniz tekririmüzakereleri yani geçmişten gelenleri temizleyerek gidelim.

6’ncı madde üzerinde bir tekririmüzakere önerisi vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Kanun Tasarı’nın 6’ncı maddesinin İç Tüzük’ün 43’üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde yeniden görüşme açıyorum.

6’ncı madde üzerinde tekririmüzakere önergesini oyladık.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın çerçeve 6’ncı maddesiyle 193 sayılı Kanun’un 32’nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen fıkra da yer alan “net ücretin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilgili yılda geçerli asgari ücretin dönemsel olarak farklı tutarlarda belirlenmiş olması hâlinde yeni asgari ücretin geçerli olduğu aylar için artışın uygulandığı ilk aydaki ücret üzerinden Kanunun 103’üncü maddesinde yer alan tarifenin ilk diliminde yer alan oran baz alınarak hesaplanan net ücretin” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Bununla temmuz zamlarıyla net asgari ücretin alta düşmesini engelleyecek bir düzenleme yapmış olduk.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O önerilmişti.

BAŞKAN – İşte önerilmişti, o düzenlemeye getirdik, o yüzden tekririmüzakere açtım.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42, 43 ve 79’uncu maddeler üzerinde -42, 43, 79 bağlantılı-tekririmüzakere için önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’na çerçeve 42 ve 43 ve 79’uncu maddelerinin yeniden müzakere edilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Tekririmüzakere önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42 ve 43’üncü maddeyle ilgili olarak bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın çerçeve 42 ve 43’üncü maddelerinin tasarı metninden çıkarılmasını ve maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Burada amaç, bu konut hesabının gene Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından takibine devam edilmesi.

Sayın Bakanın kabul ettiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42 ve 43’üncü maddeler tasarı metninden çıkarılmıştır.

79’uncu madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın çerçeve 79’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

Madde 79 - 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3’üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Konut Hesabı ve Devlet Katkısı

Ek Madde 3 - (1) Türk vatandaşlarının yurtiçinde sadece bir konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına biriken toplam tutarın azami %25 oranına kadar Devlet katkısı ödenebilir. Devlet katkısı ödemesi katılımcı bazında azami 20.000 Türk Lirasını geçemez. Azami

tutar her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar artırılır. Azami tutarı üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu madde hükümleri 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamına girenlere uygulanmaz. Bakanlar Kurulu, bu fıkra kapsamındaki konut edinimlerinde, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı Tarifenin “I-Tapu İşlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, devralan veya iktisap eden hak sahibi alıcılardan alınması gereken tapu harcı nispetini sifıra kadar indirmeye yetkilidir.

(2) Konut hesaplarına yapılacak Devlet katkısına ilişkin hakediş sürelerinin belirlenmesi, Devlet katkısının, edinilecek konutun niteliği ve sayısı, tasarruf süresi, katılımcı ve ödeme planlarına göre farklılaştırılması, Devlet katkısı sağlanacak hesapların niteliği ve işleyişi, bankalar ve katılımcılar arasında tasarruf tutarı ve konut kredisi kullanılmasına ilişkin düzenlenecek sözleşmeler hakkındaki esaslar ile hesapların denetimi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

(3) Devlet katkısı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten defaten karşılır ve hak sahibine hesabın bulunduğu banka aracılığıyla ödenir. Hak sahipliğinin tespitinden ve aktarılacak Devlet katkısının doğru ve tam hesaplanmasından hesabın bulunduğu banka sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısının ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi gerektiği Bakanlık tarafından bir yazı ile bankaya bildirilir. Bu süre içinde ödeme yapılmaması halinde bu alacaklar, vergi dairesince anılan Kanun hükümlerine göre, ilgili bankalardan takip ve tahsil edilir, Harç indiriminden haksız olarak yararlanıldığının tespiti halinde eksik alınan tapu harcı, banka tarafından ilgili vergi dairesine yapılacak bildirim üzerine, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre gecikme faizi ve vergi zıyayı cezası ile birlikte hak sahibinden geri alınır.”

BAŞKAN - Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyle yapılmak istenenle ilgili çok kısa bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsteşarımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA- Sayın Başkanım, 42’nci madde olarak görüşülüp kabul edilen “Konut Hesabı ve Devlet Katkısı” maddesi aynı şekliyle Aile Bakanlığı bünyesinde devam ettirilmesi kararlaştırıldığından o maddedeki ”hazine” ibareleri Bakanlık olarak değiştirilip 79’uncu maddede ek madde 3 olarak düzenleniyor, bundan ibarettir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, soracağınız bir şey var mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında Sosyal Politikalar Bakanlığı olduğu için orada kalmasını doğru buluyorduk yani bu anlamda ama siz neden hazineye almak istediniz, neden şimdi vazgeçiyorsunuz onu tam olarak anlamadım.

Diğer bir soracağım şey de yani sonuç olarak artırıyoruz oranı, Sosyal Politikalar Bakanlığında bu anlamda bütçe yoktur yani bir talep artışı da olabilir bu yıl için ve bütçede belirlenen bir rakam vardır -burada var mı bilmiyorum Sosyal Politikalar Bakanlığında kimse- eğer şey olursa sizin aktarmanız gerekecek Sayın Bakan bu durumda bütçe artışı anlamında, bu konuda bir tedbir var mı veya niye verdiniz, niye alıyordunuz, niye geri verdiniz?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, burada Hazine Müsteşarlığı bir noktada tasarrufların artırılması bağlamında bu meseleyi gördüğü için, diğer tasarruf artırmaya dönük BES gibi, gönüllü BES gibi uygulamalar çerçevesinde tek bir noktada yapalım şeklinde bir yaklaşım vardı ama iki bakanlık arasında yapılan görüşmede, sizin de söylediğiniz gibi, bunun daha çok bir sosyal proje olması hasebiyle Aile Bakanlığında kalması konusunda mutabakat sağlandı.

Burada bütçeyle ilgili bir sorun olmaz, zaten biz 2018 yılı bütçesini yılbaşından önce yaptığımız için, olduğu zaman Maliye Bakanlığı olarak ben yedek ödenekten karşılayacağım. Bütçede sorunuz yok, kaynağımız var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaynak var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaynak millet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaynak borç.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 79’uncu maddeyi tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49’uncu madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/914 esas numaralı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın 49’uncu maddesiyle 4749 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesine eklenmesi öngörülen “Tek hazine kurumlar hesabı” tanımındaki “Kamu idarelerinin” ibaresinin “İşsizlik Sigortası Fonu hariç olmak üzere kamu idarelerinin” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Görüşmelerimiz doğrultusunda İşsizlik Sigortası Fonu’nu kapsam dışına çıkarıyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Oylamadan önce...

BAŞKAN – Tabii ki Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Tek hazine hesabı uygulamasına hiçbir karşıtlığımız olmadığını daha önceden söylemiştim. Dolayısıyla da bu uygulamanın devletin borçlanması, özellikle kısa vadeli borçlanmada büyük avantajlar sağlayacağını kabul etmiştik. Yapılan düzenlemede özel bankaların çıkartılması, İşsizlik Fonu’nun çıkartılması gayet isabetli oldu. Burada sıkıntı yaratacak tek kurum belediyeler. Genellikle kamudan ödenek alan kuruluşlarla kamu kuruluşları kapsamında ödenekleri olmasına karşın nakitlerinin olmaması nedeniyle yapılacakların da yapılması sistem dâhiline

girişiyor o planlamalar çerçevesinde ancak belediyelerin giderlerini veya bu tür taleplerini karşılamak olanağınız sizin olamaz. Belediye meclislerinden gelecek olan kararlar nedeniyle çok ciddi anlamda bu hesap sıkışmaya başlar, hatta izlenilmesiyle ilgili olarak yani ödemeye ilgili olarak planlar yapılması konusu da ciddi sıkıntıya girer, bu hesabın başarısız olmasına bile neden olabilecek bir karışıklık doğabilir Sayın Bakanım. Belediyeleri de bunun arkasına “İşsizlik Fonu hariç olmak üzere” ye “İşsizlik Fonu ve belediyeler hariç olmak üzere” dersanız, sanıyorum bu sistemin çok başarılı şekilde işlemesine sebep olmuş olursunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben de aynı şekilde belediyeler yani yerel yönetimler konusunda... Bu madde cevaz veriyor, yerel yönetimlerin de tek hazine hesabı altında toplanmasına. Ciddi bir sorun olarak görüyorum Sayın Bakan çünkü belediyeler kendi planlarını yapabilsinler. Yerel yönetimlere önem veriyorsak, ademimerkeziyetçiliğe önem veriyorsak her şeyi merkeziyetçi bakışa hapsedmeyelim diyorsak belediyeleri bundan varestede tutmamız gerekir diye düşünüyorum.

Bir de Sayın Bakan, İşsizlik Sigortası Fonu’nu çok konuştuk geçen hafta, şimdi, 118 milyar TL orada var ve inanın o hep birtakım yerlerde “Ya orada o para var, onunla bir şey yapalım.” duygusunu hep yaratacak. Yani nasıl siz mesela geçen hafta 3,5 milyar TL’sini aldınız, teşvike veriyorsunuz. Tamam, tartıştık, sizin tercihiniz, biz desteklemiyoruz, siz oradan aldınız ama hep o iştah kabartacak. Bu da sonuç olarak hazineyi finanse ediyor, bildiğim kadarıyla kaynakların tamamına yakını hazine bonusu alıyor, zaten hazineyi finanse ediyor o kaynak.

Sayın Bakan, burada bir sorun yok mu? Yani genel, yapısal anlamda bir tedbire ihtiyaç yok mu? Diyoruz ki “Bu, işçi yararına kullanılmalı.”

Bir de artık bunu bu kadar büyütme ne kadar doğru? Yani belli ki amacından daha fazla para topluyorsunuz piyasadan bu İşsizlik Sigortası Fonu’na, hem yapısal anlamda bunu bir regüle etmeyi hem de işçi yararına kullanılması için yapısal bir tedbiri önümüze koyalım diyorum. Zaten o da hazineyi finanse ediyor, varestede tutmanız bir şeyi değiştirmiyor. O anlamda buna bakalım, bir de belediyeleri özellikle bu işten varestede tutalım diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Zaten görüşmeler var, 2 maddeyi atlıyorum, onları şimdi işleme almayacağım, biri 35’tir, biri 50’dir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunu da şimdi belediyeler boyutuyla...

BAŞKAN – Hangisini?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu maddeyi.

BAŞKAN – 50’nci maddede zaten onu belirliyoruz.

Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, benim iki başlıkta sorum var bu tek hazine hesabıyla ilgili, geneliyle ilgili düşüncelerimi geçtiğimiz hafta dile getirmiştım.

Birincisi şu: “Özel bütçeli” dediğimiz zaman kurumları, birincisi mesela TMSF var, TMSF’nin bünyesinde var olan şirketler var, bu şirketlerin de pozisyonları var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şirketleri kapsamıyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani ama TMSF’nin iradesindeki şirketler. Bunlar bunun içine girebilir mi girmez mi, bunun net olarak...

BAŞKAN – Net olarak girmiyor onlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – ...bir cevabını almak istiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şirketler girmiyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şirketlerin mali varlıkları var. TMSF’nin bu şirketlerin mali varlıklarını bir hesap altında değerlendirme noktasında tercihi olursa, mali varlıkları kullanma imkânına sahip olabilecek mi?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Hazineden bir açıklama alalım bu soruya.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İkinci sorumu da sorayım.

BAŞKAN – Peki.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İkinci sorum da şu: Tabii, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak kesinlikle ve kesinlikle önümüzdeki süreçte gündeme bile gelmesini düşünmediğim, istemediğim, amma velakin, bugün Amerika’da süren, nisan ayında sonuçlanacak olan bir dava var. Bu davanın direkt veya indirekt olarak bizim Halk Bankasını ilgilendiren bir sonraki boyutu söz konusu olduğu takdirde -sonuç ne çıkar onu da bilmiyoruz, olmaması yine dediğim gibi hepimizin temennisidir ama- böyle bir sonuç çıktığı takdirde, yine bu kamu ortak hesabı dâhilinde ortaya çıkan herhangi bir cezai yaptırım söz konusu olursa, bu kaynaktan kullanılması söz konusu olabilecek midir? İki tane özel sorum var.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazineden ilgili arkadaş açıklama yapacak ama Sayın Tamaylıgil’in sorusunu dikkatle dinlerken bir açıklama yapma ihtiyacı hissettim.

Şu anda Amerika Birleşik Devletleri’nde yürüten ceza davasının, diğer bir Amerikan idaresi tarafından yürütülen veya yürütülmek istenen bir idari soruşturmaya doğrudan bir etkisi bulunmamaktadır. Bu konuda Halkbank yetkilileri de gerekli açıklamayı yaptı. O tamamen müstakil yürüten bir ceza davasıdır, onun süreçleri devam edecek, oradan çıkacak veya çıkabilecek sonuç veya sonuçlar doğrudan doğruya Halkbankla ilgili yürütülecek veya yürütülmesi beklenen veya istenen soruşturmalar üzerinde etki meydana getirmeyecek.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET EMRE ELMADAĞ – TMSF ve İşsizlik Sigortası Fonu gibi fon yapısına sahip ve uzun vadeli yatırım perspektifine sahip fonlar, açıkçası uluslararası uygulamalar içerisinde de tek hazine hesabı kapsamı içerisinde değerlendirilmeyen yapılar oluyor çünkü tek...

BAŞKAN – Biz onu sormuyoruz ama hukuki düzenleme olarak değerlendirilebilme imkânı vardı, o yüzden de İşsizlik Fonu’nu bunun dışına taşıdık. Soru şimdi net, siz TMSF’nin kendisini alabilirsiniz ama bünyesindeki şirketleri de kapsama alacak mısınız almayacak mısınız?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET EMRE ELMADAĞ – Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kapsamında, şirketler kapsamında değiller.

BAŞKAN – Kesinlikle...

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET EMRE ELMADAĞ – Kesinlikle kapsamda değiller.

BAŞKAN – Tamam.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Belediyeler ne olacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben belediyelerle ilgili konuda konuştuğumuz konuları takip ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nasıl olacak? Gececek madde.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 49’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35 ve 50’nci maddeleri daha sonraya bırakıyorum, Sayın Bakanımız onları bir değerlendirecek.

61’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 61- 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamayanların, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, bunlara aylık bağlanmasına engel oluşturmaz.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, 61’inci maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik Kurumundan bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Buradaki düzenleme de gençlerimizin kayıtlı çalışmasını teşvik etmeye yönelik bir düzenleme. Annelerinden veya babalarından dolayı yetim aylığı alan gençler, eğitim hayatlarının da devam etmesi şartıyla, 25 yaşına kadar sigortalı olmaları gereken bir işte çalışsalar dahi o yetim aylıkları kesilmeyecek, dolayısıyla, bunların kayıtlı çalışmasını teşvik edici bir düzenleme.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bize böyle maddelerle gelin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Burada eğitime devam etme koşulunu getiriyorsunuz değil mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Var efendim, evet.

BAŞKAN – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, oyladınız ama şimdi...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben söz talebi olmayınca oyladım.

Buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ölüm aylığı alacak olan burada birkaç tane kardeş var, bunlardan bir tanesi hem (a) bendi kapsamında sigortalı çalışıyor hem bir taraftan okuyor. Sonuç olarak, buradan verilecek ölüm aylığı, toplam ödemenin kişiler arasında paylaştırılması şeklinde oluyor yani toplamında geçemiyor.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Doğru.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bırakın da burada en ihtiyacı olan alsın, niye zorla herkese paylaştırıyorsunuz ki?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çocuk olunca...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bazı durumlarda geçer bazı durumlarda geçmez çocuk sayısına bağlı olarak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir açıklama yapın.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şimdi hisseler şöyledir: Anne varsa, erkek için öldüğünü varsayarsak, anne varsa yüzde 50’dir hissesi, çocukların hisseleri de yüzde 25’ardır ve bu aylık hiçbir şekilde ölen kişinin aylığını geçemez. Burada sayının artması durumunda hisseli bir şekilde bu bağlanacak aylıklar artacaktır. Dolayısıyla, birinin sistemden çıkması hâlinde, örneğin iki kişi kalırsa orada direkt onlara geçmiyor ama beş kişiye biri çıktığı zaman diğerlerinin aylıklarında bir miktar artış olacak tabii ki.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, miktar belki yüzde 100’ü birazcık geçer ama kişi başına düşecek şey her zaman azalır. O nedenle, birisi sigortalı olarak çalışıyorsa bırakın diğerleri paylaşılsınlar. Yani bu düzenleme çok daha mantıklı olur.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şu andaki mevcut düzenleme o şekilde zaten. Mevcut hâli o şekilde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, mevcut hâlini bırakın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki çocuk varsa ne olacak?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Sayın Bakanım, iki çocuk varsa, biri çıktığı zaman, eğer asgari aylık alıyorsa onun aylığı yüzde 10 artar ama yok, ölen kişinin aylığı yüksekse, asgari aylık değilse yani normal, kendi aylığı yüksek bir aylıkla onunki değişmez ama o da kayıt dışılığı teşvik ediyor. Çocuklar çalışıyorlar, aylıklarının kesileceğinden, sağlık yardımlarından mahrum kalacaklarından dolayı kayıtlı çalışmayı tercih etmiyorlar, özellikle part-time çalışan üniversite öğrencileri.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani ölüm aylığı için bile bunu yapan aileler olmaya başladıysa bırakın kayıtsız kalsınlar, uğraşmayın daha da.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Temizel, Sayın Bakanım.

Sayın Ceylan, teşekkür ederim.

62’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 62- 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmayan ve ücret ödenmeyen sigortalıların eksik gün nedeni ve eksik gün sayısı, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan edilir. Sigortalıların otuz günden az çalıştıklarını gösteren eksik gün nedenleri ile bu nedenleri ispatlayan belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, saklanması ve diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin Kurumca istenilmesine rağmen ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerin geçerli sayılmaması halinde otuz günden az bildirilen sürelerle ait aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde Kurumca re’sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.”

BAŞKAN – Sayın Bakan madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik Kurumu bir açıklama yapacak.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Burada işverenlere yönelik bir düzenleme bu, bürokrasiyi azaltmaya yönelik bir düzenleme. Şu andaki mevcut düzenlemeye göre bir işçi otuz günün altında bildiriliyorsa işveren bunun belgesini ve nedenini bize verdiği evrakların ekine ekleyip bize göndermek zorunda. Bu da çok büyük bir hacim tutuyor, kontrolü ve denetlenmesi mümkün olmayan bir şey. Burada yetkiyi kuruma alarak hangi belgelerin sağlanacağını, hangi belgelerin kuruma verileceğini, hangi belgelerin işverende muhafaza edileceğine yönelik bir düzenleme. Yani artık kuruma getirmeyecek işveren, biz öngördüğümüz düzenlemede aldığımız yetkiyi bu şekilde kullanmayı düşünüyoruz. Her belgenin ekinde bu belgeleri kuruma vermeyecek kendisinde muhafaza edecek. Eğer bir denetim, ihbar, şikâyet, kurumun bir tereddüttü olduğu zaman kurumun talep etmesi hâlinde bu belgeleri kuruma ibraz edecek. Hem kurum fiziki bir yükten kurtulmuş oluyor hem de işverenler gereksiz bir bürokratik işleminden kurtulmuş oluyorlar efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yönetmelikle neden yapmıyorsunuz?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Nasıl efendim?

MUSA ÇAM (İzmir) – Yönetmelikle.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Çünkü şu andaki mevcut kanunda işyeri, işçi sayısını sınırlama yetkisi verirken belge vermemeyi muhafaza etme şeklinde bir yetki vermiyor. Şu anda kanunda mutlaka belgeyi verme yönünde bir düzenleme var efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama mesela Sosyal Sigorta İşletmeleri Yönetmeliği’nin 102’nci maddesinde yapılacak bir yönetmelikle bu yapılabilirdi.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Orada sadece biz işçi sayısını sınırlayabiliyoruz. Tüm işverenler için “belgeyi vermeyin” diyemiyoruz efendim. O, ona cevaz vermiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şirketi kapattı üç sene sonra da lazım oldu. Nerede bulacak?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şirketi kapatması ibraz etme yükümlülüğünü ortadan kaldırıyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Kaldırmıyor da nerede bulacak, şimdi bile bulamıyorsun.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Para cezası uygulanır o zaman.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama adamın belgesini bulamadıktan sonra.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Belgeyi bulamazsa efendim, ibraz edemezse biz resen onu otuz güne tamamlıyoruz zaten.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O zaman tamam.

BAŞKAN - Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu 60’ncı maddede verdiğim örnek -hani aynı gün bildirme meselesi- geçmişte yaygın bir uygulamaydı ve bu anlamda kayıt dışılığı teşvik etmişlik o zamanlar. Şimdi Hükûmet bundan geri adım attı, kayıt dışısını 33’e kadar çektiniz Sayın Bakan. Şimdi, geri adım atıyorsunuz o noktada.

Şimdi, daha yaygın bir uygulama da vardı. “On gün göstermek”, “on beş gün göstermek”, “yirmi gün göstermek” diye. Yani bakın adı üzerinde “göstermek” diyorum, hep böyle tanımlanırdı, bir uygulama vardı ve çok yaygındı. Yani 30 işçiniz varsa bunu onar gün gösterirdiniz ve 10 işçinin yükünü yüklenirdiniz. Bu uygulama azaldı. Azalma gerekçesi -Sayın Bakanım, bunu bir dinleyin lütfen- bu

maddedir. Yani bu kanuna dercedilen bu belgeleri sunma zorunludur bu on gün gösterme, on beş gün gösterme azaldı, ciddi oranda azaldı, rakamları verin lütfen bu anlamda. Düşük gün gösterme uygulaması ciddi oranda azaldı, sebebi budur. “Belge ibraz edeceksin.” diyor çünkü zorladınız orada ve ciddi anlamda da burada sonuç aldınız. Şimdi, diyorsunuz ki: Ben bundan da vazgeçiyorum. Belgeyi ibraz etmek zorunda değilsin. Ne yapacaksın? Şirketinde tutacaksın. Yani diyor ki kurum: Ben yüzde 4 denetleyebiliyorum. Bakın, kurum diyor ki: Ben yüzde 4 denetleyebiliyorum arkadaş. Böyle bir durumda, bakın denetimin bu kadar düşük olduğu bir noktada siz bu maddeyi getirirseniz tekrar bu on gün göstermeler, beş gün göstermeler, on beş gün göstermeleri zorlar.

Bir de sağlık sigortası uygulaması yani sağlıkta güvence altına alınması için kaç günlük bir asgari...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Otuz gün.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, on beş gün gözüktü. O, on beş gün içerisinde sağlık güvencesine sahip otuz gün... Tabanda değil öyle mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Hayır hayır. Eğer otuz gün şeyi varsa ondan sonra sağlık hizmetlerinden yararlanabilir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam. Yani sonuç olarak Sayın Bakanım, bu on gün gösterme, yirmi gün gösterme uygulamalarını tekrar hortlatır. Nasıl ki: “Patron bugün işe girdin arkadaş.” dedi, diyorsa “Ben seni on beş gün çalıştırıyorum, müfettiş gelirse on beş çalışıyorum.” diyeceksin uygulamasını hortlatır. Bu anlamda bu da buna yol verir. Bu yoldan geri adım atın derim.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şöyle Sayın Vekilim: Doğru tespitleriniz efendim, aynen katılıyorum. Geçmişte bu, çok yaygın bir uygulamaydı ve buna ilişkin tedbirler 2000 yılında getirildi buna yönelik düzenlemeler. Tabii, bu bilinç seviyesinin artırılmasıyla ilgili de bir şey. Yani sadece bundan kaynaklı bir şey değil. Bizim orada aldığımız yetki zaten kuruma birtakım yetki veriyordu, kısıtlayıcı bir yetki. Yani Kuruma şu anda geçmiş uygulamada 30 ve üzerinde işçi çalıştırıyorsa onlar zaten belge vermiyorlardı. Sonra zamanla işverenlerimizden yoğun talep gelince çünkü kırtasiyeciliği çok fazla bir şey, bunu sonra 10’a düşürdük. Yani 30’a düşürmüştük önce, takip ettik, bize yapılan bildirimlerde herhangi bir değişiklik olmadı yani o eksik günlerde falan tekrar geriye dönüş olmadı. 30’dan tekrar 10’a düşürdük, gene takip ettik, gene bir azalma görmedik. Şu anda işverenlerimizin talebi “Ya, bu sistem oturdu yani insanlar artık bu yola tevessül etmiyor. Dolayısıyla, bu kırtasiyeciliği ortadan kaldıralım.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu anda biz ne yapmak istiyoruz.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şöyle efendim: Bir kişi otuz günün altında çalıştıysa onun nedenini belgelemesi lazım yani tutuklu mu, izinli mi, ücretli izinli mi, hasta mı, sağlık raporu, neyse onun belgesini bize eklemesini bize eklemesi gerekiyor. Biz de şu anda diyoruz ki: “Beyan et.” Yine orada kutucuğu var. Bu ne? İzinli. Ama belgesini bize verme, sen kendinde tut, biz ihtiyaç duyduğumuz zaman, tereddüt ettiğimiz zaman işçi şikâyet ettiği zaman ben otuz gün çalışmışım, az bildirdi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani o belgeleri vermeyecek ama tutacak.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Kendinde muhafaza etmek zorunda. Biz istediğimiz zaman ibraz etmek zorunda, ibraz etmezse para cezası yiyecek veya ibraz etmezse biz o işçinin eksik gününü resen tamamlayacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Vallahi şimdi Sayın Başkan Cevdet Bey bu şeyleri söylüyor ama esasında mesela, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği uyarınca sadece 10’dan az çalışanı olan iş yerleri ayrıca ek 10 sayılı Form’u doldurarak Sosyal Güvenlik Kurumuna iletmek zorundadır. Söz konusu bu değişiklikle aylık prim ve hizmet belgesi ve muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yanı sıra ayrıca ek 10 sayılı Form’un verilmesi zorunluluğu kaldırılmaktadır bu düzenlemeyle yani bizim anlayabildiğimiz kadarıyla bu kaldırılmakta. Garo da zaten buna atıfta bulunuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki alıyoruz.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yetki alıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Otomatikman tamamen ortadan kaldırdığımız anlamına gelmiyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – O anlama geliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok. Hayır açıklama yapsın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Talep var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır öyle değil. Bunu kendi aramızda konuştuğumuzda bunun özellikle...

Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, sizin endişelerinize ben de sahibim. Biz bu meseleyi konuştuğumuzda arkadaşların bize yaptığı açıklama, Sosyal Güvenlik Kurumu mevcut uygulamalarında kayıtlılık oranlarının yüksek olduğu, uyumun yüksek olduğu yerlerde bunu kademeli olarak ve takip ederek uygulamaya başlayacaklarını, yoksa bu kanun çıkar çıkmaz bütün yükümlülüğü kaldırmayacaklarını bize ifade ettiler. Dolayısıyla, Sosyal Güvenlik Kurumunun burada tek tek analiz yapması, gelen talepler değil, her yerden talep gelir ama bunu bir şekilde... Sonuçta prim gelirlerini etkileyecek bir şey, kayıt dışı çalışmayı etkileyecek bir şey. Yarın öbür gün kayıt dışılık artarsa, prim gelirleri azalırsa ilk önce ben soracağım yani “Ne oldu da prim geliri azalıyor?” diye. Dolayısıyla burada yetki alınması söz konusu. Yoksa kanun çıkar, çıkmaz, bu sistem tamamen ortadan kalkıyor demek mümkün değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani bu suistimali bana göre bu düzenlemeyle...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki alıyoruz yani kaldırmıyoruz.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yani suismal olursa tekrar koyma yetki var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, yetki alıyoruz, her zaman için şey yapabiliriz.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, 2000 yılında yasa çıkmadan önce çok yaygındı dediğim gibi, sonra kademeli olarak çok azaldı bu düşük bildirme, gösterme meselesi ve inanın, devlete bir belge verirken insanlar bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 30’dan 10’a düşürdük gene değişmedi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim ben.

Ama, bakın, mesele şu: Devlete bir belge verirken insanlar korkarlar yani belge vermek korkutur. Suistimale giremez, daha zor girer, çok korkarak verir ama işletmede, bakın... Siz yarın öbür gün “işletmenizde tutun bu belgeyi” dersiniz tavsar o.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Ama beyanda bulunacak Sayın Vekilim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önemli değil, bakın, beyanda bulunacak ama “Belgeyi işletmende tut.” dediğiniz zaman orada suiistimale girer. Bir yol gösterilir, böyle de göstersek olur, bak, yandaki işletme de gösteriyor, kimse de sormuyor... Bu durum tekrar eskiye döndürür bizi Sayın Bakanım. Başarılı olduğumuz bir konuda niye geri adım atıyorsunuz? Yani varsın, tamam, kırtasiye, bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, kurumlara niye güvensiz... Yani bu arkadaşlar gece gündüz çalışıp kayıt dışılık oranlarını yüzde 52’den 33’e indirmişler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama bakın, haklısınız. 33 tekrar 40 olursa ne olacak bu madde sonunda?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır olmaması lazım, daha da bunların düşürülmesi lazım. Bu oran bile yüksek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama sorun var Sayın Bakanım. Burada başarılı olunmuş bir noktada geri adım atıyorsunuz ve sonuçları olacaktır, bunu bilin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, sadece şunu ifade edeyim. Bakın, biz Hükümet olarak epey bir zamandır işverenler, çalışanlar, vatandaşlar üzerindeki gereksiz bürokrasiyi ve yükümlülükleri azaltıp vatandaşa güveni esas alan bir yaklaşımla birçok düzenleme getirdik. Burada peşinen “Bu düzenleme kayıt dışılığı artıracaktır veya kurum, bu yetkiyi kurum gelirlerini dikkate almaksızın uygulayacaktır.” demek mümkün değil.

Bakın söylüyorum, Hükümet olarak kayıt dışı ekonomiyle mücadele etmek konusunda kararlılığımızda herhangi bir şekilde bir geri adım atma söz konusu değil. Gerçekten Türkiye’de vergi ve prim gelirlerinin bu kayıt dışılık oranlarıyla sürdürülebilirliği yok. Bizim diğer ülkeler gibi bu oranları yüzde 15’lere çekmemiz lazım, 20’nin altına çekmemiz lazım. Ama şöyle ki o anlamda iki türlü yaklaşım var: Bir süredir biz Maliye tarafında da aynı şeyi yapıyoruz. Bir, vatandaşa tamamen güvenmeyen bir anlayışla sürekli kanunlar yapma anlayışı, bir de vatandaşa güveni esas alan ama iktisadi faaliyetlere ilişkin bilgileri, bilgi teknolojilerini de kullanarak, teknolojinin geldiği imkânları da kullanarak değişik kaynaklardan verilerle toplamak ve vatandaşı bu yolla gönüllü uyuma davet etmek. İkisi birbirinden çok farklı. Şimdi, kayıt dışı oranlarının düşük olduğu ülkelere bakın, bu ülkelerdeki yaklaşım da tam böyle yani gönüllü uyumu destekleyecek şekilde bürokrasinin ve yükümlülüklerin azaltılması, uyum maliyetlerinin düşürülmesi, uyumla ilgili, zamanla ilgili şeylerin düşürülmesi ama diğer taraftan da gerçekten sisteme uymayanları da caydırıcı...

Bakın, buraya Vergi Usul Kanunu’nu getireceğiz yakında. Vergi Usul Kanunu’nda vergi cezaları var, caydırıcı olması lazım. Gerçekten kanunda bir rakam yazıyor ama öyle bir sonuçlanıyor ki o rakamla alakası yok, olmaması lazım. O açıdan yani Sosyal Güvenlik Kurumunun bu konuda bu yetkiyi tamamen uyum maliyetlerinin azaltılması bağlamında değerlendirmesi gerektiğini de ben çok önemle altını çiziyorum. Bu, çok önemli bir konu yoksa bu maddeyi çıkarınca yani kardeşim bundan sonra... Mesela orada herhangi bir şekilde bir rakam kayması olsa arkadaşların hemen o uygulamayı geri alması lazım, hiç olmaması lazım. Burada tek tek sektör bazlı analizler yapıp -işletme ölçeği, sektör analizleri, risk analizleri, bütün bunları yapacaklar-sonucuna göre bunları gerekli olan alanlarda yapacaklar. Öbür türlü doğru olmaz tabii ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir şey daha ekleyebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir de bu şöyle bir şeyi daha teşvik eder Sayın Bakan: İş güvencesi veya sosyal güvenlik güvencesi anlamında yani esnek çalışmayı teşvik eden bir maddedir bu aynı zamanda. Biliyorsunuz “Part time çalıştırılmalı.” diye sizin bir teşvikiniz var, hep bunu dillendiriyorsunuz

ama iş güvencesini ve sosyal güvenlik güvencesini yani otuz günlük gözükebilmek veya çalışabilmek veya iş güvencesine sahip olmak anlamında bu esnek çalışmayı teşvik edici maddeler –tabii ki bazı sektörlerde olabilir bu anlamda ama- bunu teşvik eden bir uygulama da olabilir. İlla kötü niyetli olarak kullanılması değil “Ya ben nasıl olsa belge vermeden on gün çalıştırabilirim, on gün onu alayım, on gün onu alayım, esnek çalıştırayım.” meselesi iş güvencesini ve sosyal güvenlik güvencesini de kırar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan bir şey söyleyecekti.

BAŞKAN – Yok, söyledi zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – El kaldırdı.

BAŞKAN – El kaldırdığını görmedim.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sağ olun bana söz verdiniz.

BAŞKAN Estağfurullah Sayın Bakanım, görmedim, bütün söz sizin olsun yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, estağfurullah yani söz vermiş olmanızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan’a sadece şunu söyleyecektim: Burada beyan yükümlülüğü kaldığı sürece -beyan yükümlülüğü- o, bir şekilde bir kontroldür.

Şimdi, Allah’ınızı severseniz, ben, bu arkadaşların yüzüne karşı söyleyeceğim: Bu aldıkları dokümanları ne kadar inceliyorlar? Alıyorlar dosyaya takıyorlar, alıyorlar dosyaya takıyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Vatandaş incelemede...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Yani şunu söyleyeceğim: Yani belgenin alınması ile belgenin sonradan denetlenmesi arasındaki fark bana göre o kadar da büyük değil, alıyorlar koyuyorlar, alıyorlar koyuyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın! Daha önceki durumlarda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu konudaki hassasiyetinize yüzde yüz katılıyorum...

BAŞKAN – Sayın Paylan, demin güzel bir şey yaptınız, yani benim yönetimim sayesinde yaptınız bunu, Sayın Bakanın hakkını savundunuz, şimdi müdahale ediyorsunuz.

Evet, burayı geçtik.

63’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 63- 5510 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin başlığı ‘Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı ve konul kapıcılığı’ şeklinde değiştirilmiş ve birinci fıkrasına “10 gün ve daha fazla olan sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile konut kapıcılığı işyerlerinde çalıştırılan sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeye ilişkin bir açıklama alalım lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik Kurumundan bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, daha önce ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığıyla ilgili bunların bürokratik işlemlerini azaltıcı, tek belgeyle işlemlerini yapmasına yönelik bir düzenleme yapmıştık. Şimdi, bunu konut kapıcılığı iş yerleriyle biraz daha genişletiyoruz, bir tık daha genişletiyoruz. Aynı düzenleme konut kapıcılığı iş yerleri için de geçerli olacak yani apartman yöneticileri kapıcılar için her ay belge vermek zorunda olmayacaklar, sadece başlangıçta bir form verecekler, sonra sadece primlerini yatıracaklar, her ay düzenli bize belge vermeyecekler.

BAŞKAN – Bir de çıkışını bildirecek.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bir de çıkışını bildirecek veya durumunda bir değişiklik olursa onu bildirecek sadece.

BAŞKAN – Güzel.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, bu “kapıcılık” deyimi bu kitle tarafından benimsenen bir isim değil, görevli...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Apartman görevlisi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kanunda öyle yazıyormuş.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Efendim, kanunda öyle yazıyor diye. Arkadaşlarımız araştırdı...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Kanun yapıyoruz, değiştiriyoruz onu, kapıcılık deyimini şey olarak...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bizim NACE kodları falan da o şekilde geçiyor efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kanuni tabirin geçtiği başka bir yer var mı burada?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Nerede bu geçiyorsa değiştirilir.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yönetmelik bile o şekildeymiş efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yönetmeliği değiştiririz canım, yönetmeliği değiştiririz.

BAŞKAN – Yani şair diyor ki: Mis gibi kokan Türkçesiyle tezgâhtar, mis gibi kokan Türkçesiyle kafa kâğıdı. Yani niye zorluyoruz ki?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bazı yerlerde NACE kodlarında da öyle geçiyor efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu da değiştirelim.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – O, uluslararası bir şey.

BAŞKAN – Sayın Paylan, sana kalsa her şeyi değiştireceksin.

Evet, Sayın Çam...

Sayın Çam bakın nasıl sahip çıkacak şimdi kapıcılık ismine.

Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok, benim kafama takılan şu: Eğer yanlış anladıysam lütfen düzeltin. Şimdi bu düzenlemeyle kapıcıların sigortalılığına ilişkin kural ve cezalar, genel kural ve cezaların dışına çıkartılıyor. Ev hizmetlerinde çalışanların tabi olduğu 5510 sayılı Kanun’un ek 9’uncu maddesi kapsamına alınmaktadır. Doğru mudur?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Doğru.

MUSA ÇAM (İzmir) – Peki, eğer doğruysa o zaman ev hizmetlerinde çalışanların işvereni hane, ev hizmetlerinde çalışanların sorumlusu, işvereni hane. Kapıcıların işvereni ise konut yönetimidir. Dolayısıyla bu düzenleme, bana göre, eğer benim anladığım gibiyse bu düzenleme yanlış bir düzenleme o zaman çünkü evde çalışanların sorumlusu hane, benim evime geliyor gündelikçi, onun sorumlusu benim, benim ama apartmanda kapıcılık yapanın sorumlusu o apartmanda ikamet edenlerin tümüdür yani. Dolayısıyla...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yönetimi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Apartman yöneticisidir yani o apartmanda oturanların hepsinin seçtiği yönetici sorumludur.

BAŞKAN – İçeriden olur, dışarıdan olur ama yönetici.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani burada bu düzenleme eğer benim anladığım şekliyse burada bir yanlışlık var. Bunun bir kez daha iyi incelenmesi ve irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum ben.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Tam olarak ne yönde Sayın Vekilim?

BAŞKAN – Şimdi, çözemedik Sayın Çam biz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Benim anladığım, bu değişiklikle kapıcıların sigortalılığına ilişkin kural ve cezalar genel kural ve cezaların dışına çıkarılıyor, ev hizmetlerinde çalışanların tabi olduğu 5510 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesi kapsamına alınıyor.

BAŞKAN – Yok, böyle bir işlem yapılmıyor.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yok efendim, sadece belge verme yükümlülükleri ortadan kalkıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Benim anladığım.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN - Belge verme basitleştiriliyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu maddeyi şöyle konuştuk: Normalde apartman görevlisi çalıştıran apartman yönetimi her ay Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirge veriyor, hâlbuki ücreti değişmiyor, on iki boyunca da ücreti aynı, asgari ücret düzeyinde. Bu maddenin getirdiği düzenleme diyor ki: Ocak ayında bir defa bir beyanname vermişsen bu ücret değişene kadar sonraki aylarda Sosyal Güvenlik Kurumu otomatikman tahakkuk yapsın, hiç beyanname vermeden getirip bankaya parayı ödeyin. Böylelikle beyanname verme yükümlülüğünden kurtulun, Maliye damga vergisini almasın ve böylelikle aynen ev hizmetlerinde olduğu gibi daha kolay bir beyan ve ödeme yöntemi geliştirelim önerisi bu, başka bir şey değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Benim maddeden anladığım, ev hizmetlerinde çalışan sigortalıların konut kapıcılığı şeklinde değiştirilmesi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, o şöyle: Ev hizmetleri için mevcut sistem bu. Evinizde diyelim ki on günden daha az süreli bir kişi çalıştırdığınızda hiçbir sosyal güvenlik kurumuna beyanname vermeden kurumun belirlediği esas süreler dâhilinde gidip bankaya direkt

ödeme yapabiliyorsunuz. Burada da “Ben o uygulamayı, o kolaylaştırılmış beyan ve ödeme usulünü bir de apartman görevlileri için getireyim.” diyor Sosyal Güvenlik Kurumu. Yani artık diyelim ki ocakta beyannameyi verdi apartman yönetimi, sonraki aylarda gidip bildirge vermeyecek de Sosyal Güvenlik Kurumu otomatikman tahakkuk ettirecek aynı tutarda primi, gidip direkt bankada onu ödeyecek; o kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

64’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 64- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 16- Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ile bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurtiçinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri; bu Kanun, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve diğer Kanunlarda yer alan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemlerde vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ve bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurtiçinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri tarafından, bu Kanun, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu uyarınca yararlanılan prim teşviki, destek ve indirimlerinden usulüne uygun olarak yararlanılmış sayılır.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ve okul aile birlikleri, ek 17 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere ilgili kanunlarla sağlanan prim teşvik, destek ve indirimlerinden geriye yönelik olarak yararlanamaz ve yararlanılmış olan söz konusu teşvik, destek ve indirimler değiştirilemez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir.

EK MADDE 17- Bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmadığı ay/dönemlerde gerekli tüm koşulların sağlanmış olması ve yararlanılmayan ay/dönemi takip eden altı ay içerisinde Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla, başvuru tarihinden geriye yönelik en fazla altı aya ilişkin olmak üzere, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşviki, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olmak üzere tüm şartları sağladığı halde bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanmamış işverenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yararlanılan prim teşviki, destek ve indirimlerin değiştirilmesine yönelik talepte bulunan işverenler tarafından en son bu maddenin yürürlük

tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay içinde Kuruma başvurulması halinde, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşvik, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında talepte bulunan işverenlere iade edilecek tutar, maddenin yürürlük tarihinden önce talepte bulunanlar için maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından, yürürlük tarihinden sonra talepte bulunanlar için ise, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren kanuni faiz esas alınmak suretiyle hesaplanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak üç yıl içinde ödenir. Ödeme, öncelikle bu Kanunun 88 inci maddesinin ondürt ve onaltıncı fıkralarına göre muaccel hale gelmiş prim ve her türlü borçlardan, sonrasında ise ilgili kanunlar uyarınca yapılandırma veya taksitlendirme de dâhil olmak üzere müeccel haldeki prim ve her türlü borçlarından mahsup yoluyla gerçekleştirilir. Ancak, üç yıl sonunda ilgili kanunları gereği yapılandırılma veya taksitlendirilme sebebiyle vadesi gelmemiş taksit ödemelerinden peşinen mahsup edilir. Kuruma borcu bulunmayan işverenlere altı ayda bir eşit taksitlerle iade yapılır.

Görölmekte olan davalarda ayrıca bir başvuru şartı aranmaksızın, dava öncesi yapılan idari başvuru tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte hesaplanacak tutar üçüncü fıkra hükümlerine göre mahsup veya iade edilir. Mahkemelerce, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yargılama giderleri idare üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretinin dörtte birine hükmedilir. Ayrıca, ilk derece mahkemelerince verilen kararlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumunca kanun yollarına başvurulmaz ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan kanun yolu başvurularından vazgeçilmiş sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, uygun görürseniz, Sosyal Güvenlik Kurumundan bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Ceylan size söz vereceğim ama Sayın Bakan, bu ek madde 17’nin ikinci fıkrasında, bu başvuru tarihiyle ilgili “yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay içinde kuruma başvurulması hâlinde” deniliyor. Bu bir aylık sürenin çok kısa olduğu, bunun uzatılması yönünde yoğun olarak, ciddi bir talep geldi Komisyonumuza, bunu da paylaşmış olayım. Bu çerçevede değerlendirirseniz Sayın Ceylan...

Buyurun.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Ek 16’ncı maddeyle ilgili yapılan düzenlemeyi şu şekilde ifade edebilirim efendim: Biliyorsunuz, mevcut teşviklerde, işverenin teşviklerden yararlanabilmesi için 5335 sayılı Kanun’un 35’inci maddesinde sayılan kamu idarelerinden olmaması şartı var. Biz başlangıçta vakıf üniversiteleri ve okul aile birlikleri ve kurumun hizmet satın aldığı sağlık hizmet sunucularının bu kapsamda olduğunu değerlendirmedik kurumsal olarak fakat ilerleyen dönemlerde kamu kurumlarıyla yapılan görüşmelerde, oradan alınan görüş yazılarında burada bir tereddüt olduğu, vakıf üniversitelerinin 5335 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesine girdiği, yine, okul aile birliklerinin de kamu idaresi niteliğinde bir kurum olduğu, kurumun hizmet satın aldığı özel hastanelerin, eczanelerin, optikçilerin de yine İhale Kanunu’nun istisnaları arasında sayıldığı, dolayısıyla bunların teşvikten yararlanamaması gerektiği şeklinde bir görüş ortaya çıktı. Tabii, bu, teşvik uygulamalarından epeyce sonra ortaya çıktı. Dolayısıyla, burada yapılması gereken iki alternatif

vardı, ya geriye dönük bu teşviklerin iptal edilmesi yani kamudan kaynaklanan bir hatadan dolayı ya da bunların bu teşviklerden usulüne uygun olarak yararlanmış olmalarının kabulü şeklindeydi. Yaptığımız düzenlemeyle şu ana kadar yararlanılmış olan teşviklerden usulüne uygun olarak yararlanıldığına cevaz veren bir madde.

BAŞKAN – Ne kadarlık bir ödemedi bahsediyoruz?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şu ana kadar yaklaşık 11 milyarlık bir teşvik uygulaması yapılmış bu işverenlere.

BAŞKAN – Hayır, hayır, şimdi ödeme durumunda kalacağınız...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yok, biz şu anda ödeme yapmayacağız efendim.

BAŞKAN – “Üç yılda yapacağız.” diyorsunuz ya burada.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – O diğer madde. Ondan önceki maddeyi söylüyorum. Vakıf üniversiteleri, eczaneler, optikçiler ve okul aile birlikleriyle ilgili bu efendim. Şu ana kadar teşvikten yararlanmışlar, şu anda “Yararlanmamaları gerekir.” şeklinde bir görüş oluştu, onların yararlanılan teşviklerinin geri alınmamasıyla ilgili düzenleme.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Benim biraz anlamakta zorluk çektiğim bir husus var, belki tam şey yapamadım. Açıklamaya burada yazılmış, düzenlemeyle “Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları -bir- okul aile birlikleri ile SGK’nın yurt içinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri...” Zaten diğer vakıf üniversitelerinden satın almadığınız var mı?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Yok, yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Dublikasyon olmuş burada değil mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Evet, evet, doğru. Zaten baştaki şeye giriyor o, ona giriyor zaten.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Genel Müdür Yardımcım, somutlar mısınız, mesela okul aile birliğinin hangi faaliyeti? Bunlarla ilgili bir örnek verirseniz...

BAŞKAN – Başkan Yardımcısı, tutanaklara yanlış geçmesin.

Evet, buyurun Sayın Başkan Yardımcım.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, şöyle...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani bir de diğerlerinin hangi teşvikler...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Biz, kurumsal olarak okul aile birliğini tamamen kamunun dışında bir yer olarak değerlendirip öyle uyguladık fakat sonra başka bir kamu kuruluşumuzdan bunun kamu kurumu niteliğinde bir kurum olduğu yönünde bir görüş geldi ve biz de ona uymak zorunda kaldık.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hangi faaliyetleri onların?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Millî Eğitime bağlı okulların içerisinde faaliyet göstermesinden yola çıkılarak.

BAŞKAN – Sayın Temizel’in bir sorusu var, “Niye geriye dönük uygulama yapıyoruz?” diyorlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düzenlemeyi anladım yani mantıklı da buluyorum ama bu geriye dönük uygulamanın anlamı ne? Bir kanun çıkarıyorsunuz, “Çıktığı tarihten itibaren yürürlüktedir.” dersiniz bitirirsiniz. Niye geriye?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şöyle efendim: Şu ana kadar bunlar yararlandı teşvikten. Eğer geriye dönük “Bunlar usulüne uygun yararlanmış.” demezsek şu ana kadar yararlanılmış olan teşvikleri geri almamız gerekir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir dakika, bir dakika... Nasıl, olmayan bir teşvikten nasıl yararlanıyorlar?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şöyle efendim: Biz okul aile birliğini kamu kurumu olarak değerlendirmedik yani özel sektörün bir iş yeri olarak değerlendirdik ve bize müracaat etiklerinde kurumsal olarak biz teşviklerden faydalandırdık bu zamana kadar. Fakat ilerleyen dönemlerde bununla ilgili bir tereddüt oluştuğunda başka bir kamu kurumumuz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kimmiş ya? Maliye Bakanlığı mı? Maliyeden bunu böyle söyleyen arkadaşlar gelsin, izah etsinler. Yani teşvikleri uygulamak için bile Maliyeye görüş soruyorsunuz hâlâ. Yani uyguladınız da bize görüş sorun dedik mi? Yok, Sosyal Güvenlik Kurumu uygulamamak için görüş sormuştur, Maliye bana olumsuz görüş versin, ben bundan sonra uygulamayayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Maliye de olumsuz verdiği için her şeye...

BAŞKAN – Yani sonuç itibarıyla nereye geldiniz? Çıkartıyor muyuz maddeyi tasarıdan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bir açıklama yapayım.

Bu teşviklerle ilgili kapsam dışı tutma noktasındaki temel çıkış yaklaşımı şudur: Herhangi bir kamu kurumundan ihale alan bir şirket veya firma teklifini verirken bu giderleri zaten kendi yaklaşık maliyetinin hesabına dâhil ettiği için bu durumda biz bunlara ekstra bir avantaj vermeyelim diye, temel felsefe yaklaşım, biz 4734 sayılı Kanun kapsamında kamuya iş yapan müteahhitlerin bu işleri bakımından bu düzenleme kapsamı dışarısında tutmuş durumdayız ama tabii, uygulamaya gelince mesela bir eczane kamudan bir ihale alıyor da iş yapıyor değil ki, eczane normal SUT fiyatları üzerinden veriyor. Dolayısıyla, acaba eczane yararlanacak mı, yararlanmayacak mı veya bir özel hastane veya şimdi “okul aile birliği” diyorsunuz, okul aile birliği Millî Eğitim Bakanlığı Temel Kanunu’nda belirlenmiş özel bir sivil toplum yapısı. Biz bunlara, okul aile birliklerine kendi gelirlerini toplama, giderlerini yapma ve bu arada da okul içerisindeki birtakım taşınmazları kiralama konusunda yetkiler vermişiz. Şimdi, kalkıp bizim Maliye Bakanlığı bu okul aile birlikleriyle ilgili sonradan görüş verip “Ya, bu da kapsam dışında değil.” diyorsa yani genel bilgime dayanarak söylüyorum, doğru bir yaklaşım olmaz. Yani burada amaç biri ihaleye girip fiyat vermiş, teklif vermiş, o ihale maliyetlerini değiştirecek teşviklerden yararlanmasın yaklaşımıdır, onu aşan bir değerlendirme ve yorum kanunun getiriliş amacına uygun düşmez. Onun için burada yapılan düzenlemeler bu bakımdan bu ihtiyacı gidermek üzere getirilen düzenlemelerdir yoksa bunlar bir kamu ihalesine girdiler, aldılar da biz şimdi onların lehine geriye dönük olarak bir düzenleme yapıyor değiliz.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Geçmişe dönük faydalandıracağız, bundan sonrasıyla ilgili...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Faydalandırmayacağız efendim. Faydalanmış olduklarını geri almayacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bundan sonrasıyla ilgili?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bundan sonra da faydalanacaklar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani şimdi, tamam, buna siz hemfikirsiniz o zaman, bundan sonra Maliye olumsuz görüş vermiş ama şimdi, o zaman...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Kanunu düzeltiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani olumsuz görüş vermişse şimdi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, öyle değil arkadaşlar, anladığım kadarıyla, getirsin arkadaşlar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yazıyı almış, “Olumsuz görüş.” diyor SGK.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, ben geçmişte başka olayları da biliyorum yani bazen kendi kendimize yazılar yazıyoruz, sonra o yazıları alıp dosyaya takıyoruz, ondan sonra sıkıntılar çıkınca da Meclise getirip yasa yapmaya çalışıyoruz. Yani, dolayısıyla işgüzarlık. Hiçbir okul aile birliği bir kamu kurumundan bir ihale alıyor değil ki yani onu ben istihdam teşvikinden yararlandırmayayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, şöyle bir durum var: Okul aile birlikleri gündeme geldiği için söylüyorum. Okul aile birliklerinde ciddi sıkıntı yaratıyorlar Sayın Bakan. Hani, orada hep bir gelir elde etme motivasyonu oluşuyor bu teşviklerle beraber de. İşte, “Bahçeyi otoparka verelim, spor salonunu kiraya verelim filan.” Hâlbuki onlar niçin yapılmış, o bahçe niçin var? Çocuklar gelip orada okul saati dışında da oynayabilsinler diye var. Veya spor salonu, bakıyorsunuz okuldan sonra dışarıya kiraya veriliyor, geliyor orada halı saha maçı yapıyorlar bilmem ne, çocuklar oynayamıyorlar. Her şeye bir gelir elde etme motivasyonunda olduğu için okul aile birliği bunun önünü almamız lazım. Belki Eğitim Bakanlığıyla bunu görüşüp bununla ilgili teşvikleri de gözetip yani “Bunu yapmayın ki çocuklar faydalansın.” diye bir görüş de belirtmeniz lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan Yardımcım, şimdi, burada şöyle bir ifade var: “Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri –anladık- SGK’nın yurt içinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri.” Niye bu? Ve özel sektör iş yerleri. Kim bunlar yani? Birincisini anladık, vakıflar tarafından yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Bizim kanunumuzun 73’üncü maddesi gereğince kurumun hizmet satın aldığı sağlık hizmet sunucuları bunlar. Orada da yine bu teşvik kanunlarında der ki: “Kamu İhale Kanunu’nun istisnaları kapsamında olanlar faydalanamaz.” Kamu İhale Kurumunun görüşünde aynen şöyle diyor: “Bu kanun kapsamındaki idarelerin kendi özel mevzuatı uyarınca hak sahiplerine sağlayacakları teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımları grubuna girer.” Sizin bu hastanelere aldığınız...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Girer de yani? Şimdi, SGK iş yaptırdığı... Vakıf üniversiteleri zaten var yukarıda, tekrar etmişsiniz, niye tekrar ettiniz, ayrı bir şey.

Özel sektör iş yerleri...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Şöyle efendim, şimdi, burada iki bölüm var: Birincisi vakıf üniversitelerinin kendi normal çalıştırdıkları sigortalılardan dolayı teşvikten faydalanmamaları, bir de, bizim Kanun’umuzun 73’üncü maddesi gereğince bizim hizmet satın aldığımız hastanelerin ve diğer sağlık kuruluşlarının Kamu İhale Kanunu’nun...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vakıf üniversitelerinin hastaneleri. O ayrı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama “vakıf üniversiteleri” dediğiniz zaman hastaneler de zaten üniversitelerin hastaneleri oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok ama SGK Kanunu’nda onları ayrıca tanımlıyorlar.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – İkisnin gerekçesi de birbirinden farklı, birisi kamu kurumu niteliğinde kurum diye, diğeri de Kamu İhale Kanunu’nun istisnaları kapsamına girdiğini mütalaa etmiş Kamu İhale Kurumu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu başvuru tarihiyle ilgili bir şey yapacak mıyız?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – O bir sonraki madde.

BAŞKAN – Nasıl? 64’ü konuşmuyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aynı madde.

BAŞKAN – “Bir sonraki madde” derken?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Ek 17. Aynı maddenin içinde iki tane madde var efendim.

BAŞKAN – Tamam, ben de soruyorum, ek 17’yi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Belirtmiş olduğunuz hususla ilgili bir değişiklik yapmayı düşünmüyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şunu söylüyorum. Yani Cevdet Bey ısrarla kendisine göre... Ben maddeyi, 64’ü tek madde olarak oylayacağım.

64’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz isteğim var.

BAŞKAN – 65’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 65- 5510 sayılı Kanunun geçici 66 ncı maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkrasına “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

‘Birinci fıkrada belirtilen iş kazaları sonucu ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.’

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeye ilişkin bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal Güvenlik Kurumundan bir açıklama alalım.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, burada daha önce yapılan düzenlemeyle Soma ve Ermenek maden kazasında hayatını kaybeden madencilerin yakınlarına kamuda istihdam hakkı verilmişti ve daha sonra yapılan düzenlemeyle de 13/5/2014 ile 28/10/2014 tarihlerinde meydana gelen maden kazalarında hayatını kaybedenlere ilişkin Soma ve Ermenek’le ilgili verilen haklar verilmiş fakat istihdam hakkı bunlar için verilmemişti. Yapılan düzenlemeyle 13/5/2014-28/10/2014 tarihleri arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altında meydana gelen kazalarda hayatını kaybeden madencilerin yakınlarına da istihdam hakkı verilmesiyle ilgili bir düzenleme.

BAŞKAN – Tekrarlar mısınız? Takip edemedim.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, yapılan düzenleme 13/5/2014 ile 28/10/2014 tarihleri arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde iş kazası sonucu hayatını kaybedenlerin Soma ve Ermenek’te olduğu gibi kamuda bir yakınlarının istihdam edilmesine imkân sağlayan bir düzenleme.

BAŞKAN – Bu maddeyi atlıyorum, daha sonra işleme alacağım.

66’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 66- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 74- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce ilgili kanunlarına göre gelir veya aylık bağlanan hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamayanların bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, Ödenmekte olan gelir ve aylıkların kesilmesini gerektirmez.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce çalışmaları nedeniyle ilgili kanunlarına göre gelir veya aylıkları kesilen ve bu Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde belirtilen şartları taşıyanlardan, gelir veya aylık bağlanması için yazılı istekte bulunanların gelir ve aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılır ve bağlanan gelir ve aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 75- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı Bakanlar Kurulunca belirlenen tutar ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim Ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2018 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan İşyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2018 yılı Ocak ile Eylül ayları/dönemleri için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinin uygulanmasında Bakanlar Kurulunca belirlenecek prime esas günlük kazancı 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için ayrıca tespit edilebilir.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönelim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı İşlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2018 yılı Ocak ile Eylül ayları/dönemleri için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar gecikme eczası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2018 yılı Ocak ile Eylül aylarına/dönemlerine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen

sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulamasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2017 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2017 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonuna karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükmüne bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç iki kat olarak ve 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü İşçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2018 yılı Ocak ila Eylül aylarına/dönemlerine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – SGK’den bir açıklama alalım.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET CEYLAN – Efendim, geçici 74’üncü madde 61’inci maddenin geçici maddesi; öğrenci yetim çocukların, çalışsalar dahi, aylıklarının kesilmeyeceğine ilişkin hükmün geçici maddesi, yani şu anda mevcut olanların da yeniden bağlanmasına ilişkin düzenleme.

Geçici 75’inci madde ise 2016 yılında başlayıp 2017 yılında devam eden asgari ücret desteğinin 2018 yılında da devam etmesine yönelik düzenleme.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Orada bir “İşsizlik Sigortası” duydum tekrar, oradan mı karşılanacak bu şey?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Karşılıyor zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Oradan mı karşılanıyordu veya oradan mı karşılanacak? Bir “İşsizlik Sigortası” geçti, onu anlayamadım, bir açıklar mısınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Fondan mı karşılanacak maliyet?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Tabii.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Öyle miydi Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii, orijinalinde öyle zaten, tasarı öyle yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Vallahi, hep İşsizlik Sigortası, diyorum ya işte, işçinin parasıyla patrona sübvansiyon, devam ediyor.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

67’nci madde üzerinde bir adet tekririmüzakereye ilişkin önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas no.lu Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın 67’nci maddesinin tekrar görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erдің

Adana

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

67’nci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas no.lu Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın çerçeve 67’nci maddesine “17 nci” ibaresinden önce gelmek üzere “4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendi ve” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erдің

Adana

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alabilir miyim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, burada Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 4’üncü maddesinde yaptığımız değişikliklerle “bölgesel yönetim merkezi” olarak tarif ettiğimiz irtibat ofisleriyle ilgili getirilen istisnaların 1/1/2019 tarihine kadar kurulacak bölgesel yönetim merkezleri hariç bu maddenin 1/1/2019’dan sonra uygulanmaması yönünde, yürürlük maddesinde yapacağımız düzenlemeyle de 1/1/2019 tarihine kadar kurulan bölgesel yönetim merkezlerinin istisnasının 2022 yılına kadar devamını öngören bir ibare değişikliği yapacağız. Burada Türkiye, biliyorsunuz, OECD bünyesinde yürütülen çalışmaların her zaman için aktif katılımcısı. Burada diğer ülke uygulamaları ve OECD’nin iyi uygulama örneklerini dikkate alarak bölgesel yönetim merkezleri için getirilen kurumlar vergisi istisnasının uygulanmaması yönünde bir değişiklik yapıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – (Ö) bendi tam olarak nedir Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - (Ö) bendi; bölgesel yönetim merkezleri irtibat ofisleriyle ilgili istisnayı kaldırıyoruz. Yani, geçmişte, iki yıl önce bölgesel yönetim merkezlerine kurumlar vergisi istisnası getirmiştik; bu istisnayı kaldırıyoruz. Burada, OECD bünyesinde bizim de aktif bir şekilde katıldığımız çalışmalarda, Avrupa Birliğiyle birlikte yürütmüş olduğumuz çalışmalarda böyle bir istisnaya iyi uygulama örnekleri bakımından gerek olmadığı noktasında...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hatırlıyorum, biz çıkarmıştık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, kaldırıyoruz onu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 67’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

68’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 68- 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunun adı “Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kar Payı Destekli Fon Kullandırılmasına Dair Kanun” şeklinde değiştirilmiş aynı Kanunun I inci maddesinin birinci fıkrasına “faiz destekli kredi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kar payı destekli fön” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası AŞ. ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası AŞ. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası AŞ. ibaresi “Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen kuruluşlara” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Bakanlar Kurulunca belirlenecek özel ve/veya kamunun doğrudan veya dolaylı olarak hakim sermayedar olduğu bankaların ve/veya ödemeleri T.C. Ziraat Bankası AŞ. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerinin faiz destekli kredi ve kar payı destekli fön kullandırımı uygulamalarından dolayı doğacak gelir kayıpları, bu amaçla ilgili yıl merkezî yönetim bütçesinde öngörülecek ödenekle sınırlı olmak üzere, Hazinece ödenir. “

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alalım Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, bildiğiniz üzere, ilgili mevzuatı çerçevesinde kamu bankalarına Bakanlar Kurulu kararıyla belirli görevler veriyoruz. Buradan doğan zararın da yine Bakanlar Kurulu kararıyla ödenmesi mümkün. Burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle, biliyorsunuz, kamu tarafından kurulan katılım bankaları da var, dolayısıyla kamu tarafından kurulan katılım bankalarının da bu görev zararları çerçevesinde görevlendirilmesine imkân sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, Sayın Bakanımın getirdiği birçok teklifle yatırım ortamını iyileştirme, istihdamı artırma, ülkemizi içinde bulunduğu açmazlardan kurtarma noktasında ciddi gayretleriniz var. Yani devlet, Hükûmetiniz bu arada yaklaşık 15 milyar doğrudan alacağı vergiden de vazgeçerek ülkede üretimi artırma, istihdamı artırma, “Sırbistan’dan et ithal ediyoruz, belki önümüzdeki sene etmeyiz.” gibi bir anlayışla olaya yaklaştınız. Ama bizim burada oturduğumuz saatlerde ne acı ki Şeker Kurumunu da feshetmiştiniz biliyorsunuz Sayın Bakanım. Özelleştirme İdaresi, ne Özelleştirme Yüksek Kurulu toplanıp bir rapor sunmadan ne de strateji raporu düzenlemeden Türkiye’nin göz bebeği Şeker Fabrikalarının tek tek özelleştirilmesiyle ilgili bir açıklama yaptı. Bu açıklamadan tabii, Hükûmetiniz doğrudan da sorumlu. Neden sorumlu? Şeker Kurulu yok, toplanamadı. Yeteri kadar nişasta bazlı şekerin ülkemizde kotasının ne kadar artırıldığını kontrol edemediğimiz gibi yurt dışından ne kadar ithal edildiğini de denetleyip kontrol edemedik. Ve bu arada 2016 yılı sonunda 120 bin ton şeker pancarı şekeri ithal eden Türkiye Cumhuriyeti’nin 2017 sonu itibarıyla stoklarında 450 bin ton şeker pancarı şekerinin mevcudiyeti de açıklandı. Hâl böyle olunca, bu süreçte ülkemize insan sağlığını tehdit eden nişasta bazlı şekerlerin yüklü ve kontrol edilemez bazda girdiği de kaçınılmaz. Hâl böyle olunca, şeker pancarı hem ülkemizde hayvancılığı, yem bitkilerini, münavebeli bir ürün olması sebebiyle toprağı dinlendiren bir endüstri bitkisi iken, yüz binlerce çiftçi ailesini ve yine binlerce çalışan emekçiyi de doğrudan ilgilendiren bir konu ilana düştü ve bu ilan içerisinde Afyon, Alpullu, Bor, Burdur, Çorum, Elbistan, Erzincan, Erzurum, Iğın, Kastamonu, Kırşehir, Muş, Turhal ve Yozgat Sorgun Şeker Fabrikaları ihale kapsamına girdi.

Peki, Hükûmetin bu noktada Türkiye’ye yapacağı bir açıklama var mıdır? Bu konuyu burada defalarca konuştuk, Şeker Fabrikalarının ülkemiz için millî, stratejik bir ürün olduğunu, hele hele et, saman, yem bitkisinin ithal edildiği bu günlerde ülkemizin hayrına bir şey olmadığını söylemiştiniz Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Burada, bu maddede mi yapıyoruz bu dediklerinizi Sayın Durmaz?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bu maddede yapılmıyor ama hâlâ yatırım, teşvik, bu ülkenin önünü açmasından bahsediyoruz.

BAŞKAN – İyi de bu maddede yapmıyorsak niye burada konuşuyoruz ki onu yani?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Son dakika aldığımız bir bilgiyi de Sayın Bakanımızla paylaşalım istedik.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ve her birinin tek tek özelleştirilmesi noktasında, Sayın Bakanım, sizin söyleyeceğiniz nedir? Ve bugün itibarıyla, işbaşı yapması gereken işçilere de gelen bir talimatla işbaşı yaptırılmadığı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Şeker Fabrikalarında.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne zaman?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bugün itibarıyla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım öyle bir şey.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sorabilirsiniz Sayın Bakanım. Diyeceklerim budur, bu konudaki açıklamalarınızı da önemsiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de önemsiyorum ama yeri burası değil.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yatırım, kalkınma, indirim, teşvik...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu torbanın içerisinde var, 38’inci maddede.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben bir önceki maddeyle ilgili bir şey söyleyecektim ama Sayın Bakan.

Bakın, biz iki yıl önce daha teşviki getirdik bölgesel yönetim merkezleriyle ilgili, bugün kaldırdık. Bu arada yatırım yapmış olanlarla ilgili, bilmiyorum varsa, bölgesel yönetim teşvikini buraya taşıyan, bunlarla ilgili ne düşünüyorsunuz? Yani iki yılda bir yasa değiştirmek...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – 2022’ye kadar geçerli.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam ama sonuç olarak 2022’ye kadar geçerli ama bununla ilgili uzun vadeli yatırımını yapmış şirketler varsa... Bu kadar kolay, yasa fabrikası gibi çalıştırsanız bu Komisyonu böyle yasalar çıkar, iki yıl sonra değiştiririz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Durmaz, deminki söylediğiniz bilgi kesinlikle doğru değil, kimsenin işe başlatılmaması diye bir şey asla söz konusu değil.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben bugün bu açıklamadan sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama şöyle söyleyeyim yani...

KADİM DURMAZ (Tokat) – ...ŞEKER-İŞ Sendikası Başkanıyla görüştüm.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama bakın, ben de şimdi Genel Müdürü aradım. Bir kere asla böyle bir şey söz konusu değil.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mesele açıklanmıştır, açığa kavuşmuştur. Demek ki bilgileri bir daha test edeceğiz.

68’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

69’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 69- 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“j) Enerji performans sözleşmesi: Uygulama projesi sonrasında sağlanacak enerji tasarruflarının garanti edilmesi ve yapılan harcamaların uygulama sonucu oluşacak tasarruflarla ödenmesi esasına dayanan sözleşmeyi,”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alabilir miyim lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığından bir açıklama alalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Sayın Başkanım, ülkemizde kamu sektörünün yıllık enerji maliyeti gideri elektrik, doğal gaz, kömür dâhil olmak üzere 6 milyar TL’dir. Kamu kesiminde yüzde 40’lara yakın geri kazanılabilir enerji potansiyeli bulunmaktadır. Tüm kamu kesimi dikkate alındığında yıllık olarak 2,4 milyar TL’ye varabilen bir tasarruf imkânından bahsetmekteyiz. Bakanlığımız tarafından yaptırılan etütler 166 kamu kurumunda yürütülmüş, 1.000’in üzerinde bina ilgili kurumlara gönderilip etütler sonucu ortaya çıkan projelerin hayata geçirilmesi talep edilmiştir. Ancak gerek bu yatırımlar

için bütçelerinde yeterli ödenek bulunmaması gerekse de ilgili kurumlarda yeterli teknik altyapının olmaması nedeniyle hayata geçirilemediği görülmüştür. Dolayısıyla her yıl için 54,5 milyon TL'lik bu 1.000 kurumdaki, 1.000 binadaki yatırımlar gerçekleştirilememektedir.

200 binin üzerinde kamu binası bulunmaktadır. Enerji performans sözleşmeleriyle kamu kurumlarının enerji verimliliği yatırımlarını hayata geçirebilmeleri için dünyada, Çin'de, Amerika'da, Almanya'da, Rusya'da, Avrupa'da uygulanan yeni bir finansman, bizim için yeni ama 1740'lara dayanan bir finansman modeli oluşturulacaktır. Ve böylece bu tasarruflar karşılık kullanılarak kamunun bütçesi kullanılmadan yıllara sari olarak buradan sağlanacak tasarruflardan ilgili yatırım teknik riskleri de üstlenilmeden garanti edilmek suretiyle enerji performansında kamunun örnek teşkil etmesi sağlanacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz talebi?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ben şimdi net olarak anlayamadığımı çok net olarak ifade edeyim. Yani tasarruf ediyor diye başkanının yatırımını mı finanse edeceğiz o yaptığımız tasarruflarla?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Sayın Başkanım, sayın komisyon üyem; burada özellikle binanın 100 birimlik bir enerji tüketiminde sağlanabilecek 40 birimlik bir tasarruf içerisinde burada 60 TL'ye düşürülen fiyatla birlikte buradaki yatırım, işletme, işletme riskleri buradaki süre içerisinde hem garanti edilecek hem de buradaki 100 liralık fatura bedeli de 80 liraya, 90 liraya düşürülecek. Bir ömür olarak da yirmi beş ile otuz yıl içerisinde sözleşme şartlarına bağlı olarak da kalan ömrü boyunca kamu tasarrufu olarak da kamunun maliyetleri azaltılmış olacaktır.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, anladığım kadarıyla, birisi gelip de Meclisin bütün lambalarını LED'lerle değiştirirse, daha düşüklerini koysa “Böyle bir tasarruf sağlıyorum.” dese bundan yararlanmış olacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Evet, aynen öyle.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, böyle bir madde düzenlemesiyle kamunun kendisinin görmesi gereken bir hizmeti mutlaka başka birisinin gelip de lamba değiştirmesi suretiyle birisine transfer edilmesi söz konusu olabilir mi? Böyle şey olur mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Basit bir örnek oldu ama şöyle izah edeyim: Özellikle, sadece aydınlatma açısından düşünmemek lazım; kojenerasyon, ısı pompası, yalıtım gibi buradaki tasarrufun tasarım, uygulama, uygulama verimliliğiyle beraber yapılacak uygulamalarda burada ciddi tasarruflar söz konusu.

BAŞKAN – Mesela, trafoları boyayarak, bir yalıtım yaparak trafolardaki elektrik kayıplarını çok ciddi oranda aşağı çekebiliyorsunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Fiyatı nasıl belirleyeceksiniz? Alacağınız ürünün fiyatı, onun kalitesi, ona ödenecek miktar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Burada enerji performansı sözleşmeleri açısından uluslararası doğrulama ve geçirme protokolleri bulunmaktadır. Buradaki referans değerlerinin hesaplanmasıyla ilgili tüm dünyada ve ülkemizde de hazırlanmış performans hedefleri bulunmaktadır. Özel sektörden bir örnek vereyim konunun açıklanması açısından: Firma ismi verebilirim uygulama açısından, SÜTAŞ firması kendi proseslerinde verimliliği sağlamak için yeni bir ekipman uygulaması yapmak istiyor ve bu uygulama içerisinde sağlanacak enerji tasarrufuyla ilgili de riski kendisi almak istemediği için ilgili yüklenici firmaya buradaki uygulamayı yapmasını ve bu performansı sağlaması hâlinde ödemekte olduğu faturayı belli bir dönem daha ödemek suretiyle hem yatırım gerçekleşmesini hem riski almamasını hem de burada, özel sektör açısından baktığımızda kamunun bilmediği bir alanda bir model oluşmaktadır. Bu bir finansal modeldir. Risk paylaşımı açısından, kamunun bir maliyet üstlenmemesi açısından, buradaki işletme risklerini de üstlenmemesi açısından ve bir maliyet artışı olmaması açısından da, bütçe kontrolü açısından da faydaları olan ve birçok ülkede uygulanan bir enerji performans sözleşmesidir. Performansın garanti altına alındığı bir yatırım modelidir. Özellikle, biz, Enerji Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü olarak hem kamudaki bir türlü harekete geçmeyen enerji verimliliği potansiyeli, buradaki, 6 milyardaki yüzde 40’a varan potansiyeli hayata geçireceğiz hem de örnekler basit geldiği için tekrar özür diliyorum yani sadece bir LED aydınlatması değil, buradaki ısıtma, ısıtım, proses, işletme süreçleriyle beraber ciddi anlamda bir kamu tasarrufu sağlanacaktır, burada belli bir ivmelenme sağlanacaktır.

Arz ederim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkan, kamu ve kamudaki tasarruf her kamu işletmesi için, her farklı bina için ayrı ayrı tasarlanacak ve uygulanacak bir uygulama değildir. Yani şimdi, artık dev gökdelenlerin daha önceden kiralandığı falan da varsayıldığında -ki öyle oluyor- onların pencerelerini, bütün yüzeyini fotovoltaiiklerle kapatmak suretiyle bile elektrik üretiyorum diye kamunun elektrik parasından daha az elektrik parası ödeniyor, dolayısıyla aradaki farkı da buraya ödeyin diye bir performans sözleşmesi yapamazsınız. Kamu bunu yapmak istiyorsa planlamasını yapar, projesini yapar, ihalesine çıkar, ondan sonra da bütün kamu binalarının hepsinde benzer sistemleri uygulamaya başlar. Dolayısıyla, her sözleşme için, Meclis binası için ayrı, karşıdaki Maliye Bakanlığı için ayrı, başka binalar için ayrı ayrı performans sözleşmesi diye ortaya dökülemez. Kamunun o kadar elemanı vardır galiba. Değerlendirecek olan Enerji Bakanlığı olduğuna göre Enerji Bakanlığı, kamu binalarında tasarruf nasıl yapılacak diye alır. Fuel oil yakmak yerine ısı pompasını kullanır, hatta ısı pompasını olduğu gibi fotovoltaiik panellere bağlamak suretiyle neredeyse yüzde 100 tasarruf eder. Bütün bunların hepsi yapılabilecek olaylardır ama kamu için bir ihale sonucunda, kamunun tanımladığı bir işlev olarak yapılır. Yoksa, her önüne gelene oturup da herkes bir proje verecek, bu proje iyidir diye o proje üzerinden böyle bir işlem yapılamaz, yapılması da mümkün değildir zaten.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu tasarrufu yapmak için belli standartlar vardır. Meclisten bahsedelim, bizim odalarımız genelde çok sıcak oluyor kışın, yazın da aşırı soğutuyorlar, ciddi bir enerji kaybı var, Meclis Başkanımıza da söyledik. Biliyorsunuz, burası da, bu salon da bazen gereksiz soğuk olur, gereksiz sıcak olur ve buna dikkat edilmez. Diyelim ki bu binayı giydirdiniz, LED lambalara çevirdiniz, ısı anlamında, ısı pompası oldu bilmem ne ama bu tasarrufu sağlamak için bu binanın yönetiminde de olmanız lazım çünkü o klimanın düğmesine basan bir görevliyse o yakar “Ne olacak? Devletten gidiyor.” diye bakabilir. Ama binada doğru düzgün bir yönetici yoksa yani buranın idare amiri doğru düzgün bakmıyorsa 30 dereceyse

burası “Yak baba, ne olacak?” diyorsa veya yazın 16 dereceye kadar düşürüyorsa bunu siz kontrol edemezsiniz. O anlamda, yönetime de ortak olmanız lazım. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisine bir enerji bilmem ne yöneticisi olarak özel sektörden birisinin gelip buranın idare amirinin üzerinde bu işi yönetmesi gerekir, bu yetkiyi de bizim vermemiz gerekir bu noktada. Buna kamu olarak hazır mıyız? Yani bu madde buna cevaz verecek mi? Bu var. Sözleşmeye göre böyle olması gerekir.

Bir de diyorsunuz ki: “Ben yapacağım performansa göre ücret alacağım.” Öyle değil mi? Yani ihale şartına göre diyelim ki 100 lira enerji maliyeti var TBMM’nin, bunu 70 liraya düşürdüysem buna göre prim alacağım, ihale şartı buna göre olacak. O zaman, buraya atadığınız yönetici, açıkça söyleyeyim, “20 derece yeter ya kışın, 22 derece olmasına gerek yok.” deyip bunu yakabilir ve tasarruf sağlayabilir, “Yazın da fazla soğumasın, ben ona göre ayarlarım.” diyebilir. Evet, binayı giydirir, belli yatırımları yapar ama bu anlamda, kriterler anlamında da sırf performansa bakarsanız okulda çocuklarımızı üşütebilir, 20 dereceye ayarlar, okulda çocuklarımız hasta olur, belki 22 derece gerekiyordur. Performansa dayalı bir meselede hastanede insanlar hasta olurlar, çocuklar okulda donarlar çünkü özel sektör kâr hırsıyla bakar ama kamu böyle bakmamalı. Bu standartları biz belirleyebiliriz diye düşünüyorum. Yani bununla ilgili, kamu içinde iyi örnekler sunulan belli örnekler olur ve Enerji Bakanlığını bunu sözleşmelerle yapar. Özel sektörün belki desteğini de alır ama performansa dayalı bakış hayatın her alanında bizi nasıl aşağı çektiyse burada da aşağı çeker. Yani yalnızca performansa bakmamamız gerektiğini düşünüyorum. İhale edeceksiniz herhâlde çünkü “Ben yüzde 30 yaparım.”, “Ben yüzde 31 yaparım.”, “Ben yüzde 35 yaparım...” Yüzde 40’ta kalacak. Onu sağlaması için okulda çocuklarımızı dondurması lazım. Yani burada tamamen performansa bakan bir anlayışın yanlış olduğunu düşünüyorum ve kamuda bu işin yönetilebileceğini düşünüyorum, tamamen özel sektöre vermeden. “Kaynak yok.” diyorsunuz, bakın, şu binanın giydirilmesi, mesela, ne bileyim, mantolanması, belli yatırımların yapılması, belli bir yatırım gerekiyorsa bu yatırımları biz yapalım. Sayın Bakan, bu yatırımları biz yapamaz mıyız ya? Enerji Bakanlığımız iyi bir model koyamaz mı ortaya kamuda?

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, kamunun bir mal ve hizmet almasının yöntemi bellidir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’yla ihaleye çıkar, 4735 sayılı Kanun’la da sözleşmesini yapar, alır. Şimdi, burada kamu bir mal ve hizmeti birlikte alacak anladığım kadarıyla ama ağırlıklı olarak bir ekipman alacak. İşte, bu, ne bileyim, elektrik tasarrufu sağlayan şeyler de olabilir, cam izolasyonu sistemleri de olabilir, LED’li ışıklar da olabilir Sayın Bakanımın dediği gibi. Şimdi, biz bunu yapmaya başladığımızda bu aslında zekice bir finansman kaçırma yöntemi gibi görünür. Sizin kötü niyetli olduğunuzu söylemiyorum ama işin sonucu itibarıyla söylediğimizde, diyelim ki beyefendi yıllık bahsetti, 2,5 milyar liralık bu işlem karşılığında normalde kamu bütçesine koyup buradan alacağınız mal ve hizmeti siz fatura bedeli olarak ödeyeceksiniz ve bütçe disiplininin dışına çıkacak. Şimdi, her şeyden önce şöyle bakalım: Nasıl ölçeceğiz? Yani bu enerji tasarrufu bu ekipmandan mı kaynaklandı yoksa oraya kaynak aktarmak isteyen bir kişinin aşırı tasarrufundan mı kaynaklandı? Bunun ölçüm yöntemi nedir? Mesela, diyelim ki iki tane firma bunu sağlıyor, biri Siemens, biri General Electrics; hangisini, nasıl seçeceksiniz? Size bir yüzde oran mı verecek? Bu şekilde bir işlem başlarsa yarın öbür gün gelip de “Meclis araçları için biz daha az akaryakıtla sağlayacağız, akaryakıt karşılığında da araç ihalesini biz alalım.” “Siz sadece araçları ödeyeceksiniz, bize parayı ödeyin.” dersiniz ihale disiplininin de dışına çıkarsınız. Şimdi bunu bir kere delerseniz, bir de bunun tadını almak diye bir şey var bunu ilk kömür işlerinde yaptılar, başımıza gelenleri biliyoruz. İşte kömür işlerinde bir sözleşme yapıldı devredilen madene rüçhan hakkı denildi, başlandı ihalesiz kömür alınmaya, 40 liralık kömür 160 liraya

alındı, milyarca dolar zarar ortada duruyor, hâlâ da devam ediyor iş. Böylece de yavaş yavaş mali disiplinin dışına çıkmaya başladığımızda bir bakarsınız ki kamunun imtiyazları bu şekilde satılmaya başlanmış ve kamu kendisi yeni bir fon sistemiyle kaynak aktarmaya başlamış.

Arkadaşlar, İhale Kanunu bir ihtiyaçtan doğmuş. Yanlış yapılmasın, rekabet olsun diye bütün prosedürler sayılmış. Ne yazık ki bizim kamu yöneticilerimiz bu İhale Kanunu’ndan hiç hoşlanmıyor. Ama hoşlanmıyor diye üzerinden gelemesiniz... Çünkü o da başka ihtiyaçtan çıkmış, bir sürü suiistimal olmuş, bir sürü tecrübe kazanılmış ve bütün dünya bunu yapmış bir şekilde gidiyor. Mesela siz buna garanti verecek misiniz? Belirli bir miktara garanti verecek misiniz? Yoksa adam geldi “Ben bunu sağlayamadım...” Çünkü karşı yatırımcı şirket adından düşünün, o şirkete gıcık olan bir kurum patronu enerji tasarrufunu gerektiren işlemleri yapmazsa bu sefer ne olacak, şirket aptal değil herhâlde, kendi gelirini riske atacak değil, bir tür hazine garantisi tarzı bir garanti verilecek mi bilmiyorum ama herhâlde verilmeden de çok mantıklı olacağını düşünmüyorum. Günün sonunda çok hızlı değişen bu teknolojik ortamda bir bakarsınız ki kamu kurumlarımız da teknoloji çöplüğüne çevrilmiş ve elektrik faturalarından kısıntı diye veya doğal gaz faturalarından kısıntı diye de bu teknolojiyi kamu kurumlarına çakmış olabilirler, doğru bir işlem değildir.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiñ geçti.)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Erdoğan.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın hazırun.

Şimdi tabii burada ben bu maddeyi okuduğum zaman, Enerji Verimliliği Kanunu’nun geneline baktığım zaman bunu sadece bir kamu ve kuruluşlarıyla bağlı değil de Türkiye’deki bina yapımı ve enerji verimliliği açısından değerlendirdiğimizde bazı yaptırımlarla isimlendirilen bir süreç var bu kanun içerisinde, bunun da bir alternatif olarak öne çıktığını görüyorum. Şimdi burada mesela “enerji kimlik belgesi” ve “enerji verimliliği” tanımlarının olduğu maddenin içine ihdas edilmiş bir paragraf olarak gözüküyor. Şimdi enerji kimlik belgesi -benim bildiğim kadarıyla, yanılmıyorsam- tüm binalara belli bir yaşta yani son dönemde binanın yapım aşamasında muhakkak ve muhakkak uyması zorunlu olan başlıklara uyacak ve ona göre enerji kimlik belgesi verilecek. Bunun ötesinde geçmişte yapılmış olan binalara da yine aynı şekilde enerji kimlik belgesi ki bu da geniş bir şey var sanırım değil mi? İyi, orta ve ona göre binaların alım satımı, kiralanması, oradaki vergi, mali işlemlerle ilgili birtakım -değil mi?- alım satım harçlarında bile etkilenecek birtakım düzenlemeleri var, ertelendi. Aslında bu sene bitecekti, yine 2017 Mayıs’ında bu ertelendi, böyle bir süreç içerisinde yanılmıyorsam. Şimdi bu enerji tasarruf sözleşmeleri de, performans sözleşmeleri de yine Türkiye’deki bütün binaların yenilenmesi veya yeni yapılacaklara bir imkân olarak hem kamu hem özel sektör olarak geniş bir alan için geçerli bir başlık, öyle değil mi, yanılıyor muyum yine? Yani burada mesela bir fabrikadan bahsettiniz, bunun gibi büyük bir yerleşim alanı olan siteler için de bu geçerli. Yani özel kişi siteler için de geçerli, büyük üretim fabrikaları için de geçerli, kamunun kullanıcı olduğu alanlar için de geçerli. Şimdi o zaman sormak istediğim teknik sorular da var. Bir: Bu sözleşmenin tarafları tam olarak kim olacak? İki: Sözleşmelere konulacak teknik kriterler ve performans kriterleri ne olacak? Çünkü bu sözleşmelerin kontrolü, zamanlaması bir hukuki anlaşmazlık olduğunda, mahkemeye gittiğinde tanımlanmış özelliklerin olması lazım. Üçüncüsü, bu yükümlülüklerden karşılıklı olarak... Yani şöyle diye düşünüyorum ben; diyelim ki biraz önce SÜTAŞ fabrikasını örnek verdiniz. SÜTAŞ fabrikası bu performans verimliliğini artıracak olan bir firmayla anlaşıyor ve ondan sonra diyor ki: “Sen benim tüketimimi yüzde 30 azalt, ben de sana azalttığın takdirde faturamı yine aynı ödeyerek projenin finansmanını ben sana ödeyeceğim.” Yani

nedir? Bir SÜTAŞ firması bir de bu işi yapacak olan A firması, neyse bu performansı iyileştirecek. Peki burada taraflardan birinin ortaya çıkacak olan yüklenimi yerine getirmemesinden kaynaklanan sorunda çözüm nasıl olacak? Yani burada o kadar kısır bir performans sözleşmesi tanımı yapılmış ki ve onun bana göre hukuki taraf ve alt noktalarının belirlenmesi veya böyle bir sözleşme yapmaya... Siz ileride mesela enerji kimlik belgesini zorunlu hâle getirdiniz. Önümüzdeki dönemde bu performans sözleşmesinde yapmak zorunlu hâle gelecek mi, gelmeyecek mi, ihtiyari mi? Yani gelinebilir mi buraya konulduktan sonra? Yok, bunu böyle bu sözleşmeyle yapmadığınız zaman yine... Çünkü kimlik belgesi almazsak vergi de, işte alım satım harcından tutun pek çok gelir... Hatta gelir vergisine biz şunu yaptık dedik ki... Sayın Bakan geçen sene getirdi. Enerji kimlik belgesi eğer alacaksa, yalıtımla ilgili yapacağı düzenlemelerde mal sahibi değilse bunu giderleştirme konusunda bir imkân getirildi, bildiğim kadarıyla. Bu performans sözleşmelerinin bir de zorunluluk ve uygulanma alanı açısından bir genel anlatımını özellikle rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu 69’uncu ve 70’inci maddeleri birlikte düşünmek gerekiyor, aslında ikisi bir bütün. 69’uncu maddeyi tek başına değerlendirecek daha yanlış bir sonuç olur. Ama 69’uncu madde ve 70’inci madde ikisi bir arada düşünüldüğü zaman da zaten durum daha da sıkıntılı hâle geliyor. Evet burada asıl amaç belki de yirmi yıldır dünyada tartışılan bir konu. Ama bu konuda Sayın Başkanın söylediği gibi dünyada bir mevzuat birlikteliği yok, zaten böyle bir mevzuat da yok. Burada temel mantık şu: Bir: Enerji tasarrufundan neyi kastettiğinizi mutlaka bir şekilde tanımlamanız gerekiyor. Bu tanımlama olmadığı için buradaki anlatımların hepsi çok ciddi savruluklara sebep olabilir. İkincisi: Bizim çoktan beri söylediğimiz kamunun enerji piyasasına müdahalesinin daraltılması yani Hükûmetinizin de zaten temel politikası bu, bu iddiayla özelleştirme yapıldı. Dediniz ki: “Serbest rekabeti yükselteceğiz, o serbest rekabet içerisinde fiyatlar oluşacak ve kamu buna mümkün olduğu kadar müdahil olmayacak.” Ama burada bu düzenlemeleri yaptığımız zaman ortaya çok daha vahim durumlar çıkabilir. Mesela bir örnekle anlatmak isterim size. Sayın Başkanın verdiği örneğin tam tersi bir örnek de ben vereyim. Mesela Türk Hava Yollarına ben de bir proje sunabilirim, hemen de çok büyük para kazanabiliriz. İstanbul’dan Ankara’ya uçarken 40 dakikada uçuyoruz, Ankara’dan İstanbul’a uçarken 50 dakikada uçuyoruz. 10 dakika uçağımız havada kalıyor, dakikasına aşağı yukarı 75 dolar para ödüyoruz, yakıttan kaynaklanıyor. Mesela ben projeyi sunayım, “İstanbul’a da 40 dakikada ineceksin kardeşim.” diyeyim, mesela ciddi para kazanabiliriz. Onun için buradaki düzenleme gerçek anlamda tanımlamaları yapılmadığı için, sektörel ayrımlar yapılmadığı için, bu çok ciddi bir teknik çalışmayı gerektiren konu olduğu için çok açık ve çok da sıkıntılara açık. Bir örnek daha vereyim isterseniz Sayın Bakanım.

Şimdi, çok zamanınızı almadan bir şey söyleyeyim, Rekabet Kanunu’nun 2’nci ve 4’üncü maddelerine bakıldığı zaman buradaki düzenleme Rekabet Kanunu’nun temel felsefesine de aykırı. Böyle bir şey olmaz, hem ihaleyi ortadan kaldıracaksınız hem de burada bir garantili alım söz konusu olacak. İşte söylüyor burada diyor ki bakın: “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.” Şimdi, örneği isterseniz çoğaltabilirim. Mesela diyorsunuz ya özel sektöre ilişkin de: “İletim hattı kayıplarının tasarruf için de bir proje götürebilir.” Evet, gerçek bu projedir o da. O zaman iletim hattını da ben değiştireceğim, o iletim hattını da ben yapayım, o yaptığım iletim hattını da bu projenin içerisine sokabilir miyiz? Sokabiliriz. Yani devletin temel şebekesine de bir özel sektör mantığıyla müdahale yetkisi veriyorsunuz. Bu, gerçekten çok özensiz. Bu konuda dünyada da yerleşik bir mevzuat

yok. Bence iyi düşünülmesi gerekiyor. Bu hâliyle sürdürülebilir bir durum değildir, çok ciddi sıkıntılar yaratır. Rekabeti engelliyor Sayın Bakanım, serbest piyasayı ortadan kaldırıyor ve temelde oluşması gereken bu konudaki tasarrufları, kamu yararı beklentisini tartışır hâle getirir. Doğru değildir, bu düzenleme iki maddeyle birlikte yeniden gözden geçirilmelidir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir şeyi hatırlatayım diye söz aldım. Benzer bir işlem TEİAŞ'ta yapıldı. TEİAŞ'ta yapılan elektrik üretim santrallerinden iletim hattına bağlama görevi normalde TEİAŞ Genel Müdürlüğüne aitti ancak TEİAŞ Kamu İhale Kanunu'nun üstünden geçecek şekilde bu hattı özel sektöre yaptırdı ve ödeme bedelinden düşürdü, sonra orada büyük yolsuzluklar tespit edildi; Enerji Bakanlığından çıkarabilirsiniz çünkü fahiş fiyatlarla yaptığı ortaya çıktı. Böyle de bir tecrübe var, isterseniz dönüp bakın benzer şeyler bir daha başımıza gelmesin.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Sayın Başkanım, Komisyonun kıymetli üyeleri; enerji performans sözleşmeleri aslında -Sayın Pekşen'in de söylediği gibi- 69 ve 71'de birbirini tamamlayan maddeler. Burada tasarım riski, mühendislik riski, uygulama riski ve işletme riskinin paylaşıldığı risk paylaşımı bir finansman modelidir. Avrupa Birliği 4734 sayılı Kanun'u uyguladığı gibi Public Procurement Law olarak aynı zamanda enerji performans sözleşmesini uygulamaktadır. Bu bir sadece tek başına yatırım modeli değildir, Kamu İhale Kanunu'nu bypass eden bir model değildir. Kamu İhale Kanunu geçerli olmak üzere buradaki idareler -Sayın Tamaylıgil'in sorularına da cevap vermeye çalışacağım, biraz daha detaylı arz etmeye çalışacağım sizlere- o noktada sözleşme tarafı ilgili idare ve bu konudaki enerji performansını sağlayacak ilgili yüklenici firma ve bununla beraber üçüncü taraf olarak da zaman zaman finansman modelinde yer gerek varsa bütçe açısından da bir finansman modeli veya bir etüt firması varsa enerji etüdünü yapan, buradaki performansı analiz yapan ESCO edilmiş enerji servis firmalarının da yer aldığı bir yapı. Bu yapı aşağı yukarı yüz yıla yakındır uygulanan birçok model içerisinde de yer alan ve en düşük fiyat yerine en yüksek performansı hedefleyen kamunun kendi teknik kabiliyeti içerisinde bazı taşımak istemediği risklerle beraber enerji performansını artırabileceği önemli bir model. Burada kamu, satın alma yapabilir, Kamu İhale Kanunu içerisinde mal alımı yapabilir, hizmet alımı yapabilir. Teknik kriterlere baktığımızda özellikle burada süre ve azaltım oranı var ve bunları yarıştıracak yapacak. Burada 2007 yılından bu tarafa özellikle 2009 ve bu tarafına baktığımızda çok ciddi kazanımlarımız var, kamuda aşağı yukarı 600'ün üzerinde proje gerçekleştirildi, özel sektörde bine yakın enerji verimliliği projeleri geliştirildi. Dolayısıyla buradaki azaltımın doğrulanması, gerçekleşmesi, referans değerlerinin alınması, özellikle -sizin örneğini de verdiğiniz- konfor standartlarının belirlenmesi, sıcaklık şartlarının belirlenmesi; hepsi bugün artık var. Sadece bir örnek olarak -bunu kendi içimizde de tartıştık- özellikle kasım ayında bununla ilgili 150 kurumun katılmış olduğu bir çalıştay yaptık hem özel sektörde hem kamudaki faydaları, riskleri neler olabilir uluslararası danışmanlarla da bunları tartıştık. Bunun içerisinde bugün Meclisin -bilmiyorum ama- yemek alımı mesela özelleştirilmiş olabilir. Yemek kalitesi düşüyor mu, düştüğü zaman bununla ilgili yatırımlar var mı, bir sözleşme yönetimi yapabiliyor mu? Dolayısıyla bu açıdan baktığımızda ilgili idare tip sözleşmeler çerçevesinde...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Meclis ihaleyle yemek alıyor; fiyatını, kalitesini... Siz böyle bir şey söylemiyorsunuz ama.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Demek ki... Burada özellikle şunu söylemek istiyorum: Uzlaşma açısından, sözleşme hukuku açısından, uluslararası doğrulama ve geçерleme açısından yeterli altlıklarımız olduğunu biliyoruz. Teknik açıdan hazırlıkların son derece dikkatlice yapılması gerekiyor ve bununla ilgili Maliye Bakanlığımız ve Kamu İhale Kurumumuz burada devrede olacak. İlgili idareler burada zorunlu hâle gelmiyor. Enerji kimlik belgesi açısından baktığımızda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kamu İhale Kurumu nasıl devrede olacak? Yani, bir ihale sistemi mi kuruyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Biz bu mevzuatı çalışırken Kamu İhale Kurumumuzla da beraber çalıştık. İkincil mevzuatları çalışırken de özellikle Kamu İhale Kurumumuz ve Maliye Bakanlığımızla görüşerek buradaki taslakları oluşturuyor olacağız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İhale sistemi kuracak mısınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Tabi tabi tamamen şeffaf, izlenebilir ve ciddi anlamda ulusal ve uluslararası enerji performansımızı hakikaten artıracığına inandığımız, kontrol edilebilir, izlenebilir bir yapı kurmayı taahhüt ediyoruz. Yoksa bu yapının içerisinde bunun detaylarını görmeseydik... Bunu Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulumuza da arz ettik, burada da tartışıldı. Özellikle enerji kimlik belgesi açısından baktığımızda, örnek olarak şu an 2002-2007 ve 2007 ve sonrasında bütün binalar C sınıfı olmak zorunda. Burada bir örnek veriyorum C’den B’ye geçişin ilave yatırım maliyeti yüzde 2, sağlanabilecek tasarruf yüzde 20. Bunu ilgili idare -kamu için konuşuyorum- tabii ki basiretli bir yönetici olarak eğer riski yoksa kamu ihale üzerinden alacaktır, bunun önünde hiçbir engel yoktur ama...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Niye peki, dışında diyorsunuz? “İhale Kanunu’nun dışında” diyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Enerji performans sözleşmesi yapmak Kamu İhale Kurumunda bir ila üç yıl maksimum olduğu için yapamıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ek bir hüküm getirin “on yıla kadar yapılabilir.” deyin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Efendim bunu çok detay tartıştık ben özellikle burada şunu arz etmek istiyorum: Enerji tasarrufu nedir? Enerji tasarrufu, Enerji Verimliliği Kanunu’nda da uygulanmış, bugün verimlilik artış projelerini de destekliyoruz, karşılığı ton eşdeğer petrol olarak net ölçülebilen Halep’te de, Şam’da da, Amerika’da da, Almanya’da da aynı olandır. Burada rekabet kesinlikle sağlanacak. Bunun içerisinde iletim hattı kaybı gibi örnekler verildi. İletim hattıyla ilgili verilen örnek tamamen -özür diliyorum- yanlış, TEİAŞ buradaki bedelleri yansıttığında kamu yararı sağlamıştır ve burada aslında zaman zaman da yatırımcı buradaki tüm bedelleri yansıtamadığını söylemiştir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sizin Enerji Bakanlığı Teftiş Kurulunun raporu var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Çok özetle kendi alanımda konuşmak istiyorum: Enerji verimliliği bizim Türkiye açısından hem enerjide dışa bağımlı olduğumuz hem de kendi içerisinde çok ciddi bir potansiyelimizi henüz harekete geçiremediğimiz kamunun burada örnek olması gereken ve bu anlamda da uluslararası finansman açısından da, kendi idare açısından baktığımızda yüz birimlik bir maliyetin... Burada aslında bir grafiğimiz var, şöyle göstereyim sadece, gözükecektir, her iki tarafa da göstereyim. Bu bizim normal

enerji bedellerimiz ve buradaki kırmızı alan buradaki ilgili yatırımı risk almadan gerçekleştirmek ve beraberinde tasarruf sağlamayı getirecek. Bu anlamda ikincil mevzuat, yönetmelikler, taslaklarla ilgili de aşağı yukarı bir buçuk yıldır hazırlık yapıyoruz. Bunu Enerji Bakanlığı yönetmeyecek her ilgili idare -Sayın Tamaylıgil'in sorusu olarak- kendi seçimlerine, kendi tercihlerine göre, oradaki önceliklere göre sağlıyor olacaktır. Aslında bununla ilgili bayağı detaylı bir sunum da hazırlamıştık Başkanım ama konu biraz spesifik ve teknik olduğu için...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – O sunumdan çoğaltıp bize de verirsiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR
VEKİLİ OĞUZ CAN – Dağıtabiliriz.

BAŞKAN – Hazırda varsa...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR
VEKİLİ OĞUZ CAN – Hemen sunumu arz edelim.

Haklısınız bu konu önemli bir konu fakat buradaki sorulara cevaben benim burada ilave edeceğim birkaç husus içerisinde de gene ölçülebilir ve net bir şekilde tüm dünyada uygulanan, ülkemiz açısından da çok ciddi bir enerji verimliliği disiplini sağlayacak önemli bir kanun olacaktır.

Bu konuyu sizlere saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, bu söylediklerime ilave bir şey daha sorabilir miyim? Şimdi, Avrupa Birliğine vurgu yaptınız evet doğru, Avrupa Birliğinde bu konu da çok tartışılıyor ama orada enerji verimliliği danışmanlığı hizmeti esas. Orada, kurumların enerji verimliliğine ilişkin danışmanlık hizmet alımları ve onlar üzerinden sunulan projelere göre kurumlar karar veriyorlar. Orada -biliyorsunuz- bu kurumlar daha çok akredite edilmiş lisansiyer kurumlar. Burada bu düzenlemenin içerisinde böyle bir kayıt da yok yani bunu kim yapacak? O enerji verimliliğini sağlayacak, enerji tasarrufunu sağlama taahhüdünde bulunacak olan kimdir? Akredite olmuş, lisansiyer bir kurum mudur yoksa rastgele bir enerji üreticisi, tedarikçisi veya dağıtıcısı mıdır? O da düzenlenmemiş maddenin içerisinde.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, açıklamada bulunan arkadaşımız az önce, C sınıfından D sınıfına çıkmak için yüzde 2'lik bir yatırımla yüzde 20 tasarruf sağlanacağını söyledi. Bu ne anlama gelir? Bu, bir teknik şartname anlamına gelir. Demek ki bunun nasıl yapılacağını biliyoruz. Eğer bunların hepsini biliyorsak, bu şekildeki gelişmeleri yakından izleyebiliyorsak bu takdirde bu şartname üzerinden siz değişik binalarınızı ihaleye çıkartır, arkasından da oraya eklenecek olan -ki onun da koşulları vardır yani her binaya dıştan mantolama, içten mantolama veya bir ısı pompası kurma gibi herhangi bir şeye de sahip değilsiniz- o çerçevede yaptığınız o sözleşmelerle istediğiniz gibi ihale yaparsınız ve o tasarrufu sağladığı süreçte de ona ödemedede bulunursunuz. Ancak, bu olaylardaki gelişmeler bilgisayarlardaki gelişmeler kadar hızlı. Yarın, fotovoltailerle 2 sente kadar düşürülürse enerji üretim maliyetleri siz bütün tasarrufun tamamını o şeyleri uygulayanlara mı yazacaksınız? Ki geliyor. Fotovoltailerde nano teknoloji kullanıldığı zaman verimlilik birden bire 2 kat, hatta 3 kat artıverecek dolayısıyla bununla ilgili olarak bütün koşulların hepsini kontrol edecek bir Enerji Bakanlığı kurumuna gereksinim var, bütün olay bu. Yani, kalkıp da

enerji tasarrufuyla ilgili olarak Enerji Bakanlığının atacağı adımlar konusunda kimsenin bir karşılığı falan yok, ancak, bunun her önüne gelenin bir proje getirip de bir bakanlık binasına veya bir kamu binasına yıllarca ve yıllarca yamanmasının önüne geçmek gerekiyor, endişemiz oradan kaynaklanıyor. Hele “Şunu yapacağız, bu da olacak, bu da olacak.” diyorsunuz, kanunun içerisinde bunların hiçbirisi yok, yok, bunları yazmıyorsunuz. Eğer böyle bir düzenleme yapıyorsanız bunu ayrı bir kanun olarak getirirsiniz, ilgili komisyonlarında görüşürsünüz, alt komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderirsiniz ve hepsi bir bütün olarak konuşulur. Sadece “Hele torba kanun içerisinde bunun yolu açılsın, geri kalanını sonradan yaparız.” doğru bir olay değildir, doğru bir yaklaşım da değildir zaten.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, ihale mevzuatını ihaleyi yapacak kurumlar yaparsa bu çok yanlış olur.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

Aslında verimli bir tartışma oluyor ve biz tam izah edebilirsek buradaki Komisyon üyelerinin tamamının destekleyeceği bir yasa. Bunun içerisinde, enerji verimliliği noktasında gene 2007-2009’dan bu tarafa ciddi çalışmalarımız var, örnekler var, çok iyi uygulamalar var, “benchmark”lar var, hesaplamalar var. Enerji verimliliği portalımızda bizim ölçümlerimiz var; elma, elma; armut, armut karşılaştırmalar yapabilecek altlıklarımız teknik anlamda oluşmuş durumda, idari anlamda oluşmuş durumda. İdari anlamda tip sözleşmelerinin hazırlanması gerekiyor. Bunun zaten ilgili maddenin 70’e 5’inde arz etmiş durumdayız.

Enerji verimliliği danışmanlığıyla ilgili burada ihtisaslaşmış 44 tane firmamız var ve bunların hepsi akredite ve bunlarla ilgili ulusal ve uluslararası eğitimlerini tamamlamış durumdadır ve bu firmaların geliştirdiği projeler ve ilgili metodolojiler -burada metodolojiler de var, ulusal ve uluslararası metodolojiler- bu anlamda proje risklerinin tamamen sadece işte bir araç kiralamadaki yakıt tasarrufu veya bir güzergâh değişikliğinde bir yakıt tasarrufu, bu endişelerin geçersiz olduğunu arz etmek istiyorum.

Burada on beş yılla tanımlamış durumdayız, “On beş yılı aşamaz.” demiş durumdayız. Dolayısıyla burada, biz kamunun iki üç yıl içerisinde, dört yıl içerisinde riski az olan bütün projeleri Kamu İhale Kanunu üzerinden yapacağını, basiretli bir yönetici olarak her türlü en uygun maliyeti sağlayacağını ama risk paylaşımı gerektiğinde ve uzun süreli bir performans garantisinde, Sayın Temizel’in de bahsetmiş olduğu gerek teknoloji gelişim riskini gerek kendi içerisindeki fırsatları da dikkate alarak bir planlama içerisine gireceğini ve burada enerji performans sözleşmesine çok önemli bir imkân sunduğunu ve bu teknolojik gelişmelerin de kendi içerisinde değerlendirildiğini, bu anlamda da ispatlanmış çalışmalarla ilgili idarenin gene bütçe maliye kontrolden onayını alarak, gene KİK içerisindeki ilgili madde tespitinde enerji performansı sözleşmesine geçtiğinde toplam yaşam-ömür döngüsü açısından maksimum faydayı sağlayacak önemli bir mekanizma sunmaya çalışıyoruz. Bu anlamda da gerek tasarruf hesapları gerek referans değerlerinin belirlenmesi gerek ekonomik ve teknik analizlerle sözleşme süresince yapılacak izleme, doğrulama faaliyetlerine göre Türkiye’de önemli bir altlığın oluştuğunu saygılarımla arz ediyorum.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Çok doğru ama burada sınırlar, yasalar içerisinde çizmemiz... Sayın Başkanım, bu anlattıklarınız bu yasaya işlenirse çok doğru bir şey olur. Bu hâliyle mümkün değil bu söylediğiniz, sizin dediklerinizle burası örtüşmüyor.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, biz hepimiz aynı ülkenin insanlarıyız. Çok büyük bir enerji ithalatımızın olduğu, bu ithal ettiğimiz enerjiyi kaybettiğimizi, bir enerji verimliliğine ihtiyaç duyduğumuzu, cari açığımızı ancak böyle düşürebileceğimizde hepimiz hemfikiriz ama doğru bir yöntemle, doğru bir iş olsun diye uğraşıyoruz. Bakın, önemli bir düzenleme, bir torba kanun içinde 2 madde getirilmiş. Beyefendi diyor ki: “Elbette ki kamu ihale disiplini içerisinde olacak.” Ama hükme bakıyorsunuz, diyor ki: “4734 sayılı Kanun’a tabi değildir.” Şimdi, 4734 sayılı Kanun böyle bir ihale veya sözleşmeye izin vermiyorsa o zaman ona ek hükümler konulabilir, mesela “Ödeme şu şekilde olabilir, bazı hükümler istisna edilebilir...” Ancak bu işin sonu şuraya gider: Bu işin sonu, idarenin kendi yazdığı bir yönetmelikle ihale yapmaya gider. Şimdi, idareye “Ne olacak ki yani, bu da sonuçta bir kamu kurumu, otursun, kendi ihale yönetmeliğini yazsın.” dersiniz de şöyle bir zafiyet çıkarır: Ben mesela bir kurumun genel müdürüyüm, bu konuyla ilgili alımı yapacağım. Şimdi, Enerji Bakanlığını da, bu firmaları da biliyorum, yazdım bir yönetmelik ve bu yönetmelikle birini kayırmak için bir madde koydum. Sonra iş zora girdi, yönetmeliği değiştirdim, başka bir yer koydum, o zora girdi, başka bir iş yaptım... Onun için, yapılması gereken şey şu: Şimdi, bakın, böyle bir ihtiyaç varsa, böyle yaparsanız bir de ihtiyaç da şey yapar, buna kimse de inanmaz. Doğru yöntemi şu: Bunun özel bir kanunu olur, “Kamu kurum ve kuruluşlarında enerji verimliliğinin artırılmasının finansman modeli kanunu”, 10-12 maddelik bir kanunla gelirsiniz, orada yasama organı belirli sınırlar içerisinde idareye yetki verir, idare de bu yetkiyi kullanır. Aksi takdirde olacağı söyleyeyim: Yani şu çok açıktır, bir şirket yetkilisi gelir, bir kamu kurumuna böyle afilli bir sunum yapar -zaten sunumu da çok seviyoruz böyle çıkan okları, inen okları- ondan sonra onu da on beş yıllığına o şirkete çakar, on beş yıllık bir sözleşme imzalarsınız, on beş yıl içerisinde teknoloji değişir, on beş yıl içerisinde yöneticiler değişir ama siz bir kapitülasyon gibi on beş yıl boyunca bunu ödersiniz.

Yapmak istiyorsanız, siyasal tercihinizdir, çoğunluğunuz var, yaparsınız ama ben Komisyonun üyesi değilim, bir milletvekili olarak söylüyorum: Bu işin sonundan hayır geleceğini düşünmüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan, size söz vereceğim ama aslında tartışmalar 70’inci madde üzerinde dönüyor. Uygun görürseniz 69’u oylayayım, 70’i okutup üzerinde tartışalım çünkü okutmadık burada.

69’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

70’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 70- 5627 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, enerji tüketimlerini veya enerji giderlerini düşürmek üzere enerji performans sözleşmeleri yapabilir ve onbeş yılı aşmayan yıllara yaygın yüklenmeye girişebilirler. Bu kapsamda gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Enerji performans sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemeler, idarelerin sözleşme konusu enerji alım giderlerinin yapıldığı bütçe tertiplerinden gerçekleştirilir.

Yıllık yapılacak ödemelerin toplamı garanti edilen yıllık tasarruf miktarına karşılık gelen tutarı aşamaz.

Sözleşme bedeli, uygulamanın ekonomik ömrü boyunca sağlanacak toplam tasarruf miktarından eşit veya yüksek olamaz.

Bu madde kapsamında yapılacak işlerde taahhüde uyulmaması halinde uygulanacak cezai şartlara, tasarruf hesaplarına esas referans değerlerin belirlenmesine, sözleşmeye esas ekonomik ve teknik analizlere, sözleşme süresince yapılacak izleme ve doğrulama faaliyetlerine, enerji performans sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemelere, asgari sözleşme hükümleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz herhâlde madde üzerinde bir değerlendirme yapacaksınız.

Sayın Paylan, önce Sayın Bakana vereyim, sonra size vereyim.

MALİYE BAKANINACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben en sonda bir değerlendirme yapmak istiyorum, varsa bir söz talebi...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu maddeye kimse karşı değil gördüğümüz gibi, anlamaya çalışıyoruz, yani daha derinlemesine tartışılması ihtiyacı var belki. Yani, şu noktada benim kaygım, tekrarlamak istiyorum: Yani, kâr hırsının olması gerekenlerin önüne geçmesi gibi bir risk var yani hastane, okul, ne bileyim huzurevi olabilir, yaşlılar vardır, orası daha çok üşüyordur, 25 derece olması gerekir ama genel yazarsınız “20 derece olması yeterlidir.” dersiniz, oradaki yaşlılarımız donabilir. Yani, ifrat-tefrit noktasında çok kötü bir noktaya savrulabiliriz. Bu anlamda bununla ilgili bir pilot uygulamaya ihtiyaç olduğu... Yani, eylem planınızla ilgili de bir şey söylemediniz. Yani, her konuda yani her ilgili alanda her bakanlıkla ilgili ayrı ayrı bazı uygulamaların yapılıp bunların sonuçlarının alınıp ona göre genel ihalelere çıkılması zorunluluğu var. Bu madde geçecek, öyle gözüküyor buradan. Yani memnuniyetler, şikâyetler, işte, konfor konusundaki sıkıntılar; oraya bir yönetici atayacaksınız, o gereksiz noktada diyelim ki enerjiyi kısıyorsa bu noktadaki şikâyetler, bütün bunlarla ilgili mesela geri bildirimleri alma ihtiyacı var. Bununla ilgili eylem planınızla ilgili de bir şeyler söyleyin idare olarak, bence kayda geçsin yani.

Bir de bunu, ihaleleri bakanlık bakanlık mı yapmayı planlıyorsunuz, her bakanlık kendisi mi yapacak? Siz burada müdahil olmayacaksınız herhâlde -sanıyorum- Enerji Bakanlığı olarak. Orada da bir bakanlık, şöyle olabilir, diyelim ki “Sen bana 5 bin okul verirsen şu oranı veririm, 100 okul verirsen bu oranı veririm.” gibi bir şeylerle ortaya konulacağı için veya “Hastanenin bütününe verirsen şu oran olur, 5 tane verirsen böyle olur.” gibi toptancı bir anlayışa dönüşebilir. Böyle bir risk olduğunu düşünüyorum ve kötü başlangıçlar, kötü örneklerle karşı karşıya kalabiliriz. Bu riski bertaraf etmek için eylem planınızı bence ortaya koymalısınız. Her bakanlığa bununla ilgili, ilgili ihalelerde iyi örnekler sunmadan bütüne, genele teşmil etmemeleri için telinde bulunmalısınız veya neyse, yönetmeliği, ikincil mevzuatı buna göre yapmalısınız diye öneriyorum, geçeceği gözüküyor. Bir de kâr hırsı konusunda da Sayın Bakanımızın mutlaka bir şeyler söylemesini öneriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

Sektörün herhâlde bir söz talebi var.

Buyurun.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE YÖNETİMİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ALİ NACİ IŞIKLI – İyi günler efendim, saygılarımla.

Bizim derneğimiz de 2010 yılında kuruldu, Enerji Verimliliği Kanunu 2007 yılında çıktı. Enerji verimliliği danışmanlık firmaları -45 tane var şu anda- ve enerji yöneticileri üyelerimizin bir kısmı. Biliyorsunuz, belli bir gücün üstünde olan, tüketimin üstünde olan binalarda enerji yöneticisi bulundurmak gerekiyor ya da endüstriyel tesislerde.

Şimdi, 2007'den beri aslında enerji verimliliği sektörü Türkiye'de potansiyelinin çok yüksek olduğu hep söyleniyor, çok ciddi potansiyel var. Şu anda bizim enerjimizin yüzde 76'sı ithal kaynaklara dayanıyor ve cari açığımızın da beşte 1'i hep bu enerjiden kaynaklanıyor. Aslında çok ciddi bir yük enerji bizim açımızdan, bunun düşürülmesi hakikaten çok önemli Türkiye açısından, aynı zamanda çevreye olan etkisi de var.

Enerji verimliliği, aynı işi daha az enerji tüketerek yapmak. Dolayısıyla biz burada mümkün olduğu kadar yeni enerji yatırımları yerine talebi verimlilikle karşılamak olmalı diye düşünüyoruz çünkü tamamen yerli kaynaklara dayanıyor, sizin AR-GE'niz geliyor, izolasyonunuz çalışıyor, işsizliğe de bir çeşit katkısı var.

Enerji performans sözleşmesi, enerji verimliliği uygulamalarının özellikle kamuda uygulanmasında çok önemli. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki kamuda yapılan yatırımların, enerji verimliliğindeki yatırımların büyük kısmı -yüzde 90'a yakını diyebiliriz- EPC yöntemiyle yapılıyor. Avrupa Birliği müktesebatına göre bizim aslında her yıl yüzde 3 kamu binasını iyileştiriyor olmamız lazım ama bu yapılamıyor çünkü hem kaynak yetersizliği hem teknik yetersizlikler... Burada daha önceden belirlenmiş, işte, yapılacak ihale sonucunda kanunda, ikincil mevzuat düzenlemesinden sonra yapılacak... Ha, şunu söyleyeyim: Kamu İhale Kanunu'yla bunu yapmak çok uygun değil çünkü mal alımı değil, hizmet değil, karışık bir yapı var burada çünkü hepsini birden yapıyorsunuz, mal da teslim ediyorsunuz, oradaki süre ve diğer uygulamalar nedeniyle, bunu biz Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüyle çalıştık, uygulamasını yapamadık mevcut mevzuatla. Dolayısıyla burada bir tadilat yapılması gerekiyor. Özel sektör bunu ufak ufak yapıyor, bir örnek verdi sayın genel müdürüm ama yapılmış dört beş uygulama daha var. Ama genelde görülen, kamunun bu konuda öncülük ettiği, iyi uygulamalar arttıkça bunun özel sektöre de taşındığı şeklinde. Çünkü burada kamu hiçbir yatırım yapmayacak, riski yatırımı yapan firma üstlenecek, yüzde 30 tasarruf dediye bunu sağlamak zorunda, eğer zaten tutturamıyorsa zarar edecek, sistem mantık olarak bu. Biraz dağınık anlattım belki ama... En önemli şey burada ölçme ve doğrulama. Bu, işte, ikincil mevzuatta da en çok üzerinde duracağımız, tartıştığımız konulardan biri bu. Öncesini ve sonrasını çok iyi bir şekilde belirlememiz lazım. Dünyada bu konuda oluşturulmuş standart protokoller var. Buna göre ne olmalı ve ne yaptık? Örneğin, bu binada izolasyon yaptık ama bu sene hava daha iyi gittiği için mi biz burada tasarruf sağladık yoksa hakikaten yaptığımız iyileştirme mi etkili oldu? İşte, bu derece-gün dediğimiz veya başka pek çok parametreyle bunu doğrulama yöntemleri var. Buna göre bu bağımsız bir değerlendirme sistemi üzerinden doğrulanacak. Dolayısıyla öncesi ve sonrası mutlaka ölçülecek ve buna göre ödemeler yapılacak ve mümkünse de bunu takip ettireceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben, şimdi, tekrar başa mı sarıyoruz demeyin ama bir şey soracağım. “Bu ödemeler yapılacak.” dediği ödemeler yapılan tasarrufun tamamı mı bu yatırımı yapan firmaya ödenecek? Yani diyelim ki Türkiye Büyük Millet Meclisine geldi bir tane firma: “Ben şöyle şöyle bir yatırım yapacağım, şu, şu işlemleri, işleri yapacağım ve işte, on beş sene içinde burada yapılacak tasarrufu benim yapacağım bu yatırım karşılığında bana ödeyeceksiniz.” Böyle bir model görebildiğim kadar, yanlış mı anladım ben? Cahilliğime verin. Evet ya da hayır, devam edeceğim ondan sonra...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Estağfurullah, kesinlikle şey değil. Burada özellikle garantili ve paylaşımlı model var. Dolayısıyla kamu bir yandan tasarruf sağlayacak, bir yandan yatırımı hayata geçirecek.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapan da kazanacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Yapan da hem yatırımın geri ödemesi sağlayacak eğer işletmeyle ilgili şartları varsa sözleşmenin işletmesini de yapacak, işletme riskini de üzerine alacak, yapamazsa sözleşme feshedecek. Kamu zarar etmeden, herhangi bir maliyete girmeden buradaki her türlü risk paylaşımında kamu daha güvenli noktada olacak ve tasarruf sağlayacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bu işte, köprüler gibi, şehir hastaneleri gibi, yani yapı-şirket-devrete benzer bir finansman modeli, öyle anlaşılıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Değil efendim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Aktarma modeli.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gibi dedim, tam böyle anlamında söylemiyorum, böyle bir finansman modeli. Dolayısıyla yani burada Kamu İhale Kanunu zaten yok ve netice itibarıyla yapılan tasarrufun paylaşılması yani sermaye...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Tasarruf yoksa ödeme yok Sayın Vekilim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Herhâlde... Peki, şöyle yapsa devlet daha kârlı olmaz mı: Diyelim ki bu yatırımı -para yok mu diyoruz o zaman- 5 liraya devlet yapıyor, 25 lira da tasarruf oluyor, 20 lira devlete yani devlete dediğim bize kalıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Mümkünse en güzeli, zaten bu ana metot.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama bu 5 liramız olmadığı için mi böyle bir şey yapıyoruz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – 5 liramız olabilir ama emin olmayabiliriz, risk vardır, işletmede risk vardır, teknolojiye risk vardır, ekipmanda vardır, tabii, işletmesinin vardır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani adam da risk alıyor, para kazanıyor da... Anladım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Tabii, buradaki basiretli olarak mümkünse en güzeli olur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Tek bir soru soracağım bu bağlamda.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tamaylıgil.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, diyelim ki bir bina bugün için 100 birim tüketim yapıyor ve bu tasarrufla ilgili sözleşme yapıldı, dendi ki: “Bu 100 birim tüketim 70’e inecek.” Ve ona göre bir sözleşme yapıldı ama bugünkü sarfiyat 100 birimi bu binanın bugünkü şartlardaki ihtiyacı. Üç sene, beş sene sonra bu 100 birim enerji kullanımı aslında bugünkü değeriyle 130’a çıktı diyelim ve o zaman tasarrufun oranını ve tasarruftaki o oransal karşılaştırmayı yapıp ödemeyi nasıl tespit edeceksiniz? Yani hep sabit kalmayacak sonuçta kullanım yapan binalar. Tüketimin yıllar itibarıyla

sabit kalacağı üzerinden yapılırsa sonuç çıkmaz, tüketim artan oranlı veya eksilen oranlı olabilir, belki enerji şeyi farklılaşacak. Buradaki o değişimlere göre tasarrufu hesaplayıp ödeme, o garantiniz çıkacak ya tasarrufa göre onu nasıl hesaplayacaksınız? Yani bunun matematiği nasıl olacak?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI YENİLENEBİLİR ENERJİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ CAN – Çok özet olarak, burada zaten bir önce-sonra analizi yapılacak, burada tarihsel verileri de belli olacak, referans değerler oluşturulacak. Burada kişi başı olsun, ton eşdeğer petrol olsun, ilgili parametreler bazında sabitlenmektedir. Dolayısıyla bu parametrelerden bir tanesi değişirse bununla ilgili izleme metodolojisinde nasıl uyarlama yapılacağı da tanımlı olacak. Dolayısıyla bu anlamda sabitlenmiş bir değer olmakla beraber eğer olağan bir artış varsa yüzde 2, yüzde 3, yüzde 5 veya bunu ton eşdeğer petrol veya kilovatsaat veya kilokalori üzerinden belirleyebiliyor olacağız. İdare bunu zaten ölçebiliyorsa ve bunu yönetebilecekse yapacak, değilse bunu yapmayacak. Bunun içerisindeki yıllara sari bütün uyarlama ve işte ısı, gün değer sayısı olmak üzere, işte konfor değerleri olmak üzere bunların sağlanması mümkün. Burada, özellikle Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı’mızda da -2 Ocakta yayınlanmıştı- buradaki 55 eylemden bir tanesi olarak da bir eylem planı çerçevesinde bu tanımlanmış durumda. ISO 50001 dediğimiz enerji yönetim sistemleri kuruyoruz. Bunlar ciddi anlamda bu işin ölçülmesini, veriye dayalı olarak yapılmasını sağlıyor. Dolayısıyla, buradaki endişelerinizin tamamı geçerli, doğru ama bunların tamamının da cevapları verilecek şekilde altlıklarımız var ve bunun uygulamaları da geliştirilmiş durumda. Bir etüt yapılacak ve bu etütle beraber bu sözleşme, sözleşme sonrası uygulama yönetimi de buna göre oluşturuluyor olacak. Dolayısıyla, dönemsel karşılaştırmalar da sağlanıyor olacak ve kolaydan zora doğru bir uygulamayla da Sayın Paylan’ın sormuş olduğu ve önermiş olduğu konuda da bir eylem planımız olduğunu, en kompleksten başlamak, denenmiş, çok net, ölçülebilirle beraber gidip hep beraber bunun faydalarını görerek riskli bölgeye de girmeden, tartışmalı bölgeye de girmeden buradaki gerekli hukuki ara buluculuk ve diğer denetleme yapılarımızla beraber bir uygulama planı içerisinde olacağız.

BAŞKAN – Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkanım, burada çok sayıda hukukçu var. Dernek temsilcisinin tanımlaması son derece yanlış, doğru değildir; hukukta böyle bir sözleşme tipinin olmadığını söyledi, tam tersine, Türkiye özellikle kamuda bu sözleşme tipini uzun yıllardır uyguluyor. Hastanelere laboratuvar hizmet alımları benzer bir hukuk sistemidir. Onun için, bu konuda oradaki hizmet alımlarının kriterleriyle bu kriterler çok benzer olabilir, düzenlenebilir. Sayın Başkanın deminden beri bizlere anlattığı bu teknik donanımlar bu yasanın içerisine yerleştirilebilir. Hukuksal bir tanımın olmaması doğru değil. Çok basit bir istisna sözleşmesi burada. O istisna sözleşmesinin tarafları, kriterleri, yükümlülükleri, standartları belirlenir, bu yasanın içerisine de bunlar özet olarak yüklenirse geçilebilir bir durum olarak görüyoruz biz bunu. Yani, ben beyefendinin görüşlerine katılmıyorum bu anlamda. Yapılması gereken sizin anlatımlarınızın bu 70’inci madde içerisinde yer bulmasıdır. Yani oradaki bu akredite kurumların, onlarda aranacak standartların, buradaki hizmet kalitesine ilişkin kamu yararındaki efektif değerlerin bu yasanın içerisine konulması bu söylediklerinizin büyük bir kısmını karşılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında, enerji tasarrufuyla ilgili olarak yeni bir düzenleme getiriyorsunuz Meclisin önüne ama burada negatif enerji tüketiriyorsunuz insana, aslında ilk tasarrufu buradan sağlamanız gerekiyor. Böyle bir tasarrufa kimsenin itirazı yok. Ama, 1,5 sayfalık veya 1 sayfalık bir düzenleme getiriyorsunuz, 30 sayfalık açıklama yapıyorsunuz; söylemeye çalıştığımız olay

bu. Bu bir bütüncül kanundur. Bu kanunu sizin söylediğiniz bütün her şeyi içerecek şekilde getirip ilgili komisyonda bir tartıştın, bu işin uzmanları bu konuyu bir konuşsun, biz de mali yönünü ve devletin gerçekten bu şekilde bir ihale yapıp yapamayacağını, dolayısıyla ihale kanununda bir değişiklik olup olmayacağını, devletin ödeme sistemi içerisine böyle bir şeyin yerleştirilip yerleştirilemeyeceğine bakalım; yapılması gereken olay bu. Onun yerine 2 tane madde yazılmış alt alta “E, bundan bu sonuçlar çıkacak.” Çıkamaz kardeşim, böyle kanun yapılmaz. Bundan bu sonuç çıkacaksa söylediklerinizin hepsini bir kanun hâline getirin bir kere. Mademki yepyeni bir düzenleme yapıyoruz, burada da herkes bilsin, kamu da güvencede olsun, yapan insanlar da güvencede olsun. Bu kadar sorunun sorulduğu bir yerde demek ki bu maddeler buna cevap veremiyor, negatif enerji tüketirirrekten... Çünkü hiçbir işe yaramıyor burada yaptığımız konuşmaların hepsi. Toplamda kamuda enerji tasarrufu sağlayacağını iddia etmek pek doğru bir olay değil.

Teşekkür ederim.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanın ifade ettiği gibi, yani bu 2 madde buradan çekilsin -gerçekten önemli, büyük bir düzenleme yapılıyor- yeniden düzenlensin, bütün ayrıntılarıyla yazılsın ve ilgili komisyona gitsin, uzman arkadaşlar bu işi konuşsunlar, tartışınlar, çıksın; 1’inci teklifim bu.

2’nci teklifim de yorulduk, artık ara mı vereceksiniz, kapatacak mısınız?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Bu maddeyle ilgili eğer Komisyonumuz uygun görürse redaksiyonla çözüleceğini düşündüğüm 2 önerim var. Bu maddenin (5)’nci fıkrasında esas usul belirlemeyle ilgili kapsam belirlenmiş. Ama, bence en önemli husus aslında ihale esas usulleri. İhale esas usullerinin bu genel esas usullerinin içerisinde olması lazım. Burada o açıdan “Bu madde kapsamında yapılacak işlerde” ibaresinden sonra gelmek üzere “uygulanacak ihale esas ve usulleri,” diye devam eden, bir kere ihaleyle ilgili esas usulün de mutlaka belirlenmesi lazım çünkü burada bir ihale sürecinden bahsediliyor.

İkinci olarak, burada Maliye veya Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak bakanlık tarafından esas usul belirlenmesi öngörülüyor. Normalde Kamu İhale Kanunu dışarısına çıkardığımız her konuda biz yetkiyi ihale esas usullerine ilişkin olmak üzere Bakanlar Kuruluna veriyoruz. Dolayısıyla, burada da “Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak daha sonra bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir.” diyelim. Dolayısıyla, burada yapılacak ikincil düzenlemelerin Bakanlar Kurulu seviyesinde olması da önemli takibi açısından. Dolayısıyla, bu 2 hususta eğer Komisyonumuz uygun görürse redaksiyon yaparak hem ihale esas usullerini de bu esas usullerinin içerisinde belirlemiş olalım hem de yetkiyi Bakanlar Kuruluna verelim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, şimdi bile siz 2 tane redaksiyon önerdiniz; önemli şeyler gerçekten, bizim de önerilerimiz var. Ama, burada gerçekten Sayın Zekeriya Temizel’in söylediği gibi bu madde daha derinlemesine görüşülürse eminim başka eksikleri de bulunur. Altı ay sonra yeniden bu torba maddenin buraya gelmemesi için biraz daha derinlemesine tartışılsın, ilgili

komisyona gitsin diyoruz yani varsın on beş gün sonra çıksın. Bir de madde gerekçesinde bakın... Buraya sunulmuş, şu gerekçesini bir okuyun Allah'ınızı severseniz. Şurada söylenen şeylerin hiçbir tanesi şu gerekçede yok. Yani, biz buna göre hazırlanıp geliyoruz Sayın Bakan. Yani, böyle kalitesiz bir yasamayla kaliteli bir sonuç çıkmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, prensipte tartışmaya açık bir konu olmakla birlikte Plan ve Bütçe Komisyonumuzun da zaman zaman olumlu görüşleriyle Kamu İhale Kanunu dışarısına çıkarttığımız işler oldu Komisyonumuzun tamamın da olumlu görüşleriyle. Böyle durumlarda da uygulanacak esas usulleri belirleme konusunda hiçbir zaman için kanun düzeyinde düzenleme yapmadık, hep bunu Bakanlar Kuruluna bıraktık.

Şimdi, burada biz aslında yani 2 maddeyi yan yana koyduğumda benim gördüğüm şunlar: Bir, bütçeden bir ödeme yapılarak kamunun yatırım yapması neticesinde bir tasarruf sağlama fikri yerine kamu-özel iş birliği kavramı içerisinde özel sektörün devrede olduğu bir yöntemle bir yatırım yapılması şeklinde bir düzenleme var. Herhangi bir, kamunun yapması hâlinde o yatırım yanlış olduğunda, o tasarrufu sağlamadığında kimse kimseden bir hesap da sormuyor açıkçası. Dolayısıyla, bu açıdan bakıldığında düzenlemenin birçok hususunun illa da kanun düzeyinde düzenlenmesine gerek yok. Biz onlarca buradan Kamu İhale Kanunu'na istisnalar getirdik. Ama, şunu söylüyorum: Benim arkadaşlarımızın anlattığından anladığım konu yani ikincil düzeyde çok etrafıca bir şekilde düzenlenecek. Bence ihale esas usulleri bakımından çok farklı, beklemediğimiz bir düzenleme olacağını sanmıyorum. Burada esas konu sizin de ifade ettiğiniz gibi, bu tasarrufun ölçülmesi, denetlenmesi, takibi, tasarrufun ne olacağı. Bazen de şunu yapalım yani: Bir uzmanlığa, tecrübeye, efendime söyleyeyim, birikime de değer verelim. Bu konuda işte 150 tane kuruluşun katıldığı konferans yaptık, bütün standartları tetkik ettik, bunları ikincil düzenlemelerde koyacağız, asla ve kata tasarrufun olmadığı bir yerde ödeme kesinlikle olmayacak, buna dair hem kanun buna imkân vermiyor hem de ikincil düzenlemede de yapacağız. Ha, şunu söyleyeyim: Geçmişte de bu tür yaptığımız düzenlemelerde bir süre sonra yargı organlarının “İlla da ben bu konuyu da kanunda görmek istiyorum.” dediği için tekrar tekrar getirdiğimiz işler oldu ama o da yargının yaklaşımı. Yani, bu ülkede...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama, ona uygun bir yasa yapalım o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle; ben şimdi arkadaşlara şunu söyledim: Gene konuşmaya devam edelim, Genel Kurula kadar bugün gündeme getirilen konularla ilgili yasaya taşınabilecek düzeyde ana unsurlar bakımından ilave hususlar varsa onları çalışınlar, Genel Kurulda da görüşmelerden önce o çalışmaları getirsinler önergeyle o hususları, sizin burada tartışmalarda ifade ettiğiniz ana unsurları kanun metnine nasıl dercedebiliyorsak memnuniyetle edelim, burada bir sıkıntı yok yani çok değerli ve önemli düşünceler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yoksa geçirmeyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Burada kaç defa yaptık yani oturduk, çalıştık, gerçekten her zaman değer katan güzel öneriler getiriyorsunuz, onları dikkate aldık. Birden birbirimize şey yapmayalım yani “Şöyle olursa böyledir.” demeyelim, iyi niyetle...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz zaten şey yapmıyoruz, bütün şeyleri siz yapıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, olur mu? Beraber yapıyoruz bunları.

Dolayısıyla Sayın Başkanım, bu redaksiyon hususunda -Komisyonumuzun takdirlerinde ama- Genel Kurula kadar arkadaşlarımız çalışacak, kanun metni içerisine koyabileceğimiz ana parametrelerden neler var, onu da Genel Kurul aşamasında beraber değerlendirelim.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

O zaman, redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutmuştum.

6'ncı maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN - 71'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 71- 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Genel Müdürlüğün mülkiyetinde bulunan aşağıdaki listede belirtilen taşınmazlar, tapu kayıtlarındaki hak ve mükellefiyetleri ile birlikte, taşınmazların bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflar arasından Vakıflar Meclisinin kararı ile belirlenecek vakıflar adına, ilgili tapu sicil müdürlüklerince tescil edilir.

S I R A NO	İLİ	İLÇESİ	K Ö Y Ü / MAHALLE	PAFTA	ADA	PARSEL
1	MARDİN	NUSAYBİN	DAĞIÇI	-	118	1
2	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	101	2
3	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	108	24
4	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	110	31
5	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	118	6
6	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	2
7	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKOY	-	119	4
8	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	15
9	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	132	9
10	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	135	26
11	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	137	1
12	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	101	2
13	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	102	5
14	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	105	42
15	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	134	4
16	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	45
17	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	53
18	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	66
19	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	150	2
20	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇYOL	-	109	3
21	MARDİN	DARGEÇİT	ÇATALÇAM	M47-D-1	128	1
22	MARDİN	SAVUR	D E R E İ Ç İ KÖYÜ	M 4 5 - C20-C	126	11
23	MARDİN	SAVUR	D E R E İ Ç İ KÖYÜ	M 4 5 - C20-D	120	6

Plan ve Bütçe Komisyonu**20 . 2 . 2018****T: 41****O: 2**

24	MARDİN	SAVUR	D E R E İ Ç İ KÖYÜ	M45-C- 25-A	148	1
25	MARDİN	SAVUR	D E R E İ Ç İ KÖYÜ	M45-C- 25-A	148	13
26	MARDİN	SAVUR	D E R E İ Ç İ KÖYÜ	M45-C- 25-A	175	1
27	MARDİN	NUSAYBİN	ODABAŞI	-	-	90
28	MARDİN	NUSAYBİN	YÜNYURDU		-	88
29	MARDİN	NUSAYBİN	BALABAN	-	-	173
30	MARDİN	MİDYAT	BAĞLARBAŞI	-	140	3

BAŞKAN – 71’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/914) esas numaralı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”nın 71’inci maddesiyle 5737 sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen geçici 13’üncü maddede yer alan listenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

SIRA NO	İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ/ MAHALLE	PAFTA	ADA	PARSEL
1	MARDİN	NUSAYBİN	DAĞIÇI		118	
2	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK		101	2
3	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK		108	24
4	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK		110	31
5	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		118	6
6	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		119	2
7	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		119	4
8	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		119	15
9	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		132	9
10	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		135	26
11	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY		137	
12	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		101	2
13	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		102	5
14	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		105	42
15	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		134	4
16	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		149	45
17	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		149	53
18	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		149	66

19	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY		150	2
20	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇYOL		109	3
21	MARDİN	DARGEÇİT	ÇATALÇAM	M47-D-1	128	
22	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C20-C	126	11
23	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C20-D	120	6
24	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	148	
25	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	148	13
26	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	175	
27	MARDİN	NUSAYBİN	ODABAŞI			90
28	MARDİN	NUSAYBİN	GÜNYURDU			88
29	MARDİN	NUSAYBİN	BALABAN			173
30	MARDİN	MİDYAT	BAĞLARBAŞI		140	3
31	MARDİN	MİDYAT	MERCİMEKLİ		122	
32	MARDİN	MİDYAT	MERCİMEKLİ		134	
33	MARDİN	MİDYAT	MERCİMEKLİ		108	63
34	MARDİN	MİDYAT	DOĞANÇAY		149	
35	MARDİN	MİDYAT	ALAGÖZ		129	56
36	MARDİN	MİDYAT	ALAGÖZ		145	

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konu da malumlarınız olan bir konu. Büyükşehir Belediyesi Kanunu çıktığı dönemde bütün köy tüzel kişiliklerine ait taşınmazlar büyükşehir belediyelerine devredilmişti ama uygulamada Mardin ilinde oradaki kullanıcı vakıf ve cemaatlerimiz bakımından bazı taşınmazların büyükşehir belediyesinin uhdesinden alınarak tekrar vakıf ve cemaatlere iadesiyle ilgili bir düzenleme yapıyoruz. Bu konuda baştan itibaren Hükümet olarak bu konunun taraflarıyla çok yapıcı, olumlu bir diyalog geliştirdik ve kendilerinden gelen bilgilendirmeleri de dikkate almak suretiyle bu düzenlemeyi yapmış oluyoruz. Dolayısıyla bu düzenleme, ilgili bakanlıklarımızın bu taşınmazların fiili kullanıcılarıyla baştan itibaren yaptığı olumlu, pozitif bir diyalogun neticesidir.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle teşekkür ediyoruz yani bu anlamda önemli bir gelişme ama ilk gelen durumunu da biliyorsunuz, yalnızca 30 kilise, manastır, mezarlık vardı, uyarıldı ve bunlar 56'ya tamamlandı yani kilise, manastır, mezarlık olarak tamamlandı. O anlamda teşekkür ediyoruz. Ancak

biliyorsunuz, ilgili vakıfların verdiği listelerde akarlar da var. Size 110 küsurluk bir liste vermişler, akarlar yani tarla, arsa, arazi noktasında talepleri vardı. Bu madde onları içermiyor. Umalım ki ilerleyen dönemde Hükümet bu yönde de adım atsın. Ancak ben Vakıflar Genel Müdürlüğümüzle görüştüğümde diğer vakıfların da benzer talepleri olduğunu, bunların bu çerçevede değerlendirileceğini söyledi.

Bir de Sayın Bakan, Anadolu sathında, Türkiye sathında 10 bine yakın metruk kilise, mezarlık, manastır var ve bunlar kültürel varlığımız, hepimizin ortak kültürel mirası. Bunların çoğu sahipsiz veya vakıflara tabi, diğer kamu kuruluşlarının elinde olduğu için yıkılıyorlar ve bunlar ihya edilmedikleri için, sahipsiz oldukları için de kültürel varlıklarımız yok oluyor. Bunları yalnızca vakıflara vermek de çözüm değil çünkü onların onları ihya edecek gücü de yok; yani siz deseniz ki Ermeni toplumuna, Süryani toplumuna: “Biz size bu kadar kiliseyi verelim.” İnanın “Bize vermeyin.” derler. Sayın Bakan, eğer deseniz ki siz bize Ermeni toplumu olarak: “Biz size 3 bin kilisenizi, manastırınızı bugün verelim.” “Aman bize vermeyin.” deriz çünkü sahip çıkamayız, ihya edemeyiz. Bu anlamda bunların Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kültür Bakanlığı, diğer ilgili kuruluşlarla birlikte nasıl ihya edileceğiyle ilgili, nasıl kullanılacağıyla ilgili bir master plana ihtiyaç var. Yalnızca böyle malı verdim, aldım meselesine indirgememek gerekiyor. Bunların hepsi kültürel varlığımız, ortak tarihimiz. Bu anlamda bunu Kültür Bakanlığının, belki Maliyenin, belki Vakıflar Genel Müdürlüğünün ortak olarak master plana çevirmesi önerisi var. Yalnızca mal vermekle sorun çözülmez.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben bu olayı çok ciddi bir şekilde ele alınış biçimi olarak görmüyorum. Bunlar bunların hakkıydı, niye aldınız? Şimdi niye veriyorsunuz? Sadece bunlar mı var? Bunu çok iyi değerlendirmek lazım. Şimdi, gerekçesi neydi, niye aldınız? Gerekçesi neydi, niye geri veriyorsunuz? Başka kim var? Bir de yani olayı çok ciddi bir şekilde ele alış biçimi olarak görmediğim, buraya geldi, 30 tane miydi mal? 30’du. Bir arkadaşımızın önerisiyle 56 oluyor yani bu 100’e de çıkabilir. Arkadaşımız ihtisas sahibi değil, başka bir şey değil, önergeyi verdi. Kendisiyle de daha önce konuştuk zaten. Şimdi, bunun ciddi şekilde ele alınması lazım, öyle olmaz bu iş.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, Değerli Başkanım, doğru, önceden listede olan taşınmazlara ilave taşınmazları bu önergeyle ekliyoruz. Şu hususu bilgi olarak vereyim: Bu taşınmazların -yani yeni gelen taşınmazlar için söyleyeyim, öncekiler için süreç tamamlanmıştı- bu ilave gelenleri büyükşehir belediyesinin mülkiyetine 2013 yılında geçmişti, oradan biz onu hazineye devralmıştık ama bu kanunun sevk edildiği tarih itibarıyla bu taşınmazlar henüz vakıfların mülkiyetine geçmediği için bu maddeye dâhil edemedik. Orada, anladığım kadarıyla, yerel düzeydeki valilik bünyesindeki komisyon bu taşınmazlarla ilgili prensipte kararlaştırdığımız hazineye ait olup da vakıflara devredilmesi gereken taşınmazlarla ilgili bu gelenleri listeye dâhil etmemiş. Yerel düzeyde konu gündeme getirilip araştırıldığında ben de arkadaşlarla konuştum, süratli bir şekilde hazineden vakıflara mülkiyet devrini yaptık çünkü bu maddenin lafzında “vakıfların mülkiyetine geçen taşınmazlar” ibaresi yer aldığı için o eksikliği gidermiş olduk. Yoksa bu taşınmazlar yeni özellik arz eden, farklı bir değerlendirmeye gelen taşınmazlar değil. Bu taşınmazların hepsinin ortak özelliği -arkadaşlarımın bana verdiği bilgiye göre- üzerinde ya kilise, ibadethane ya da mezarlık olan yerler. Sayın Paylan’ın söylediği gibi, boş vaziyette olan veya gelir getirici yerler asla değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye olmasın? Hak ise onlara da verin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama diğer taraftan da şöyle: Türkiye bir hukuk devleti. Bütün bu taşınmazlar hukuken köy tüzel kişilikleri üzerinde. Bizim açımızdan tanıdığımız tüzel kişilik, köy tüzel kişiliği. Kiliseler veya mezar yerleriyle ilgili söylediğimiz bağlamda böyle bir düzenlemeyi yapıyoruz ama bu durumda o zaman farklı farklı gerekçelerle başka yerlerde de kullanıcı vakıflar... Yani fiilen kullanıcısı vakıftır da köy tüzel kişiliği adına kayıtlıdır, o farklı bir yere gider. O açıdan, burada ortaya çıkan...

Şeyi söyleyeyim, Sayın Vekilimiz haklı olarak söyledi “Nereden çıktı bu düzenleme?” 2013 yılında biz bu büyükşehir belediyelerine ilişkin kanunu çıkardığımızda köylerin tüzel kişiliğini kaldırıp mahalleye dönüştürdük, Türkiye için genel bir düzenleme ve mahalleye dönüşen yerler de köy tüzel kişiliklerine ait olan yerleri de hazineye geldi, Maliye Bakanlığına geldi. Dolayısıyla şimdi, bizim mülkiyetimize gelen yer kilise veya mezarlık yeri. Dolayısıyla burada, oradaki köylülerimiz, orada yaşayan vatandaşlarımız bu konuyu getirdiğinde bir değerlendirme yapıldı. Deminki söylenen tarihsel bağlam içerisinde bunların fiilen orada kurulu bulunan vakıflara devrini öngören bir düzenleme yaptık.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Vakıflar üzerinden gidiyoruz. Kanunla almışız, öbür tarafa, belediyelere geçmiş.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, belediyelere değil, hazineye geçmiş.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hazineye geçmiş. Direkt niye veremiyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, direkt veremeyiz, kanuni düzenleme olmadan vakfa yer veremeyiz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hayır, tamam da tahsis ediyorsun başka yeri.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok ama bu vakıflar tahsis edeceğimiz...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Başka vakıflara vakıflar üzerinden mi tahsis ediyorsun Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır öyle değil, bir dakika. Biz Maliye Bakanlığı olarak, Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı vakıflara bile yer veremeyiz diye biliyorum, biz veremeyiz yani yeri. Yani mevcut kanunlara göre buradaki vakıflara kanuni düzenleme olmaksızın bu yerlerin mülkiyetini vermemiz mümkün değil.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yarın çıkarırım Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çıkarın, çıkarın.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yarın çıkarırım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çıkarın.

BAŞKAN – Peki, o zaman Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, yarın saat 13.00’te görüşmelere kaldığımız yerden devam etmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.22